بڕیار گاباری:
کەجەکە چارەسەریا پرسگرێکا گەلێ کورد د ئاڤابوونا دەولەتەک نەتەوەییدا نابینە

سەرپەرشتی بزوتنەوەی گۆڕان لە بادینان:
پێش ئەوەی بارەگاکانی یەکگرتوو بسوتێن ئێمە زانیاریمان لەسەری هەبووە

باشور

ژمارە (7) سالا 2012

بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەکگرتوویا ئیسلامی :
ئەوێن بارەگایێ مە شەوتاندی نها پەیوەندیێ ب مەڤە دکەن وبێ گونەهیا خۆ دەردئێخن

تیما نێچیرڤان بارزانی کینە؟

بەرپرسێ مەلبەندێ یەکگرتووی ئیسلامی ل زاخۆ:
عاجز بوونا پارتی ئەو بو کو نەشیان نهێنێن رێکخستنا مە ببەن

نێچیرڤان بارزانی؛ ریفۆرمستێ باڵ شکەستی

چەندین کورە ئاغا وعەشیرەتا دەستبسەر زەڤیێن گشتیدا گرتینە ل هاڤینگەها سەرسنگ

زەحمەتکێشێن سەربخۆ " ئەو شەق و مەترەقە و بارەگا گرتنە بەری یەکگرتویێ مەیا دیتی"

دەستێ دەرەکی؛ مانشێتەک بو ئیفلاسا دەسهەلاتێ

شێروان شێروانی

حێبەتیە کو؛ هەر شکست وشاشیەکا دەسهەلات ژێ بەرپرس بیتن، یانکو نەکاریت قەیرانەکێ بمەردانە چارە بکەت دێ نەچار بیت ملێ سێیێ دروست کەت، کو دبنەرەتدا ئالیەکێ وەهمییە و چو هەبیون بو نینە، وەک تێگەهێن دەستێ دەرەکی یان سیخورێن هەڤسوو یان ژی ولاتێن بیانی.. هتد.

بژلی کو ئەڤە ب سەردابرنا وشاشکرنا خەلکی بیتن، هەڤدەم رەڤینەکیشە ل بەرپرسیاریەتەکا گشتی کو وان شکستا تێدا ئینای ونەشێن رەوشێ کونترول بکەن ڤێجا دێ گونەها ئێخنە سەر ئالیێ سێیێ کو یێ چێکری و وەهمی یە.

دباروکاودانێن ڤێ داویێ ل دەڤەرا بەهدینان ئەڤ هێجەتە پێتر زق بوو، تایبەت دبەرسڤێن چەند بەرپرسەکاندا مە گوه لێبوو دگوتن؛ ئەڤە پلانەکا دەرڤەکی یە بو تێکدانا رەوشا باشورێ کوردستانێ، ل جەم من ئەڤە کوپیتکا جەهل وخو دزینێ بوو ل گرانیا بویەران وفەشەلا ئیدارییا وان بو ڤێ قەیرانێ..

ئاخر ئەو دەستێ دەرەکی ل کیڤە هاتە ژور ..؟! نێ هەمی توخیب دگرتینە (چاڤێ خودێ لمە بیت) .. یان ژی ئەم هند دساویلکەینە ب وی دەستێ دەرەکی بخاپین وببینە تەپا بن پێیا وان .. ؟!

ب نەرینا من ئەڤە هەمی خو گێل کرنە ل قەیرانێن نافخویی وئەرکە لسەر مە هەمیا بگشتی وتایبەت دەسهەلاتێ ئعترافەکا جوامێرانە ب ڤێ چەندێ بکەت وچ دی بارێ لسەر ملێن خو ب کەسێ نەئینن خارێ وئیرادا خو بهێز کەین بو ڤەدیتنا دەرمانێ ڤان ئاریشێن ریشەیی وگلەیێ ژی ل خوە بکەن نەک ئالیەکێ وەهمی.

رویدانێن بەهدینان و زاخو بتایبەتی هەر تشتەک بیت؛ ژ ئەنجام وڤەرێژا تورەبوونەکا گشتی بوو ومەی ومەساج بینە نیشان بو دارێتنا خەمێن گشتی، هەر بویە ب دیتنا من خو مژیل کرن ب مەی ومەساجێ یا زێدەیە وئەو ئارمانج وبابەتەک نینە هوسا لسەر راوبوەستن. .. چونکی بەری دەه سالان ژی هەر ئەو دوکانێن مەی هەبوون وکەسیش ئامادەنەبوو بشەوتینیت وهەر ئەو مەلا وتوندتریش هەبوون وکەس نەهاتەهاندان بارا ب سوژینیت.

لێ ئەوا نەبوویی دبەرێدا قەبارێ ڤێ گەندەلیێ بو یا نوکە هەیی ورووژانە وەکی ڤایروسەکی روحا نەتەوەیی وئنتیمایا نشتیمانی دکوژیت ئو یاخی بوون وسەرمەستیەکا مەزن دروست دکەت.

ئەو زورنا ژەنێن بەرژەوەندییا خەلکی ناخوینن و بینە عەبدێن حزباتیێ وبالبالاتیا سەروکێن خوە ئێکەم تاوانبارن لبەردەم ڤان کاودانان، نەک گەنج ولاوێن خێر ژخوە ولاتێن خوە نەدیتین زاخوکا شەوتی هەتا کەلارا وێران.

لێ یا حێبەتی ئەو کو هەرتشتەکێ نەبدلێ وان رویدا دێ ناسناڤێ تێکدەرێ دەنە خورت ولاوێن مللەتی، بێی کو ئەگەران شروڤە بکەن وخواندنەکا لوژیکی بو بکەن.

ئەو گەنجێن مە دیتی ل زاخو هەمی کورێن ڤی ملەتەینە وکەسەک لسەر مەریخێ نەهاتیە ورەنگە کور وبرا ومروڤێت مە ژی بن، هەمیا وەکی وە خوشی وشادی دڤێن وچاڤێ وا ل بەرهەمێ ولاتی هەیە، نەخاسمە گەنجێ زاخو کو لبەر چاڤێن خوە دبینن ئەو گومرکا زەبەلاح چاوا بەریک وپاخلکێن هندەک گەندەل ومافیایان پڕ دکەت و وان ژی فلس دبنێ بەریکێ دا نەبن.

ئەڤە هەمی گور وتینەکا شورشگێرانە دبەخشیتە هێزا گەنجی وگرییێن قەهر وخەمێ زێدەتر لێ دکەت، ڤێجا بویە ئەز هاوار دکەم ودبێژم لێگەرێن بلا بسوژن وبلا ب ڤیرینن وبلا ڤەخون وبلا رها بەردەن وبلا .... هەتا کو پیچەک تەنا بن وبلا ئەو خوینا دسپییاتیا چاڤێن واندا برژێیت وچاڤێت وان سپی ببن، بەس نەکەن وناڤێ گێلەشوک وتێکدەرێ نەدەنە پال وان ڤە چونکی ئەو خزم وکەس وکارێن مەنە و هەوە ژی ئەو خوین دچاڤێن واندا دروستکرییەو سیهێن وان وەها تەنگ کرینە.

باشور

گوڤارەکا سیاسی هەیڤانەیە
ژمارە (7)
سالا دوێ - مەها حەفتێ

مولەتا ژمارە (475) هەیە
ژ سەندیکا رۆژنامەڤانێن کوردستانێ

خودی ئیمتیاز و سەرنڤیسکار
شێروان شێروانی

کارگێری
موحەمەد عەزیز

سەرپەرشتێ بەهدینان
دلۆڤان رەمەزان

نڤیسینگەهـ
زاخو:بەرەڤان ئەحمەد
ئاکرێ:سیروان رەمەزان
قەندیل:دانا رەزگەیی

دیزاینەر
هاوار خۆشناو

ناڤ و نیشان
Mob: 0750 720 00 75
facebook: bashurpress
E_mail: bashurpress@yahoo.com

پرانیا بابەتێن باشور ل مالپەرێ:
www.malame.info
بخوینە

بها (1500) دینار

گوڤارا باشور بەرهەڤە بو بەلاڤکرنا هەمی ریکلامێن بازرگانی

گەنجێن یەککرتوو داخازا گهورینا بەرپرسێ مەلبەدێ دهوک یێ یەککرتوو ئیسلامی دکەن

گریکورەییێن رویدانێن بەهدینان

دکتور کامیران بەرواری: "پێویستە دەسهەلاتا کوردی وی دەستێ دەرەکی بومە ئاشکرا بکەت"

جەمیل بەرواری؛ سەرکردە وناخفتنکەرێ تەڤگەرا ئایندەی گەلی کوردستان:

مە دانوستاندن دگەل ئەمریکیان هەنە و هاریکاریا مەدکەن کو ئەم ل بەهدینان جهێ خۆ ڤەکەین

تایبەت بو باشور

دێ ب لیستەکا هەڤپەیمانی بەشداربین دهەلبژاردناندا

جەمیل بەرواری سەرکردێ تەڤگەرا ئایندەی کوردستان کو تەڤگەرەکا نوی یا بێ رێکخستنە ل بەهدینان دروست بوویە تایبەت بو گوڤارا باشور ئاشکرا دکەت کۆ تەڤگەرا وان دگەل ئەمریکیان روینشینەو وان سوز دایە هاندەریا تەڤگەرا وان بکەن ل بەهدینان .

جەمیل بەرواری کو نها ئاکنجیێ باژێرێ زاخو ودچەند روژێن رابوریدا سەرەدانا پرانیا تەڤگەرێن سیاسی کریە بو بەشداربوون د جڤاتەکا گشتیدا بو خۆ ئامادەکرنێ دپشکدارییا هەلبژاردنێن ئەنجومەنێ پارێزگەهاندە.

بەرواری بو گوڤارا باشور تایبەت ل دور ڤێ پرسێ گوت"ئەم دگەل پرانییا هێز وتەڤگەرێن سیاسیێن کوردستانێ جڤیاینە بو پشکداری ب ئێک لیست دهەلبژاردنێن ئەنجومەنێ پارێزگەهاندا کو بریارە ل مەها نەه دێ هێنە کرن"

وگوت ژی ئەم نها دگەل حزبا ئازادی ودادپەروەرییا کوردستانێ ب سەرکێشیا جەوهەر هەرکی، ددان وستاندنادانە ودگەل هێزێن دیتر ژی ئەم رێکەتینە کو ئەم جڤاتەکا سیاسیا هەڤپەیمان ل دەرڤەی ئەو حزبێن دەسهەلات دروست بکەین وبهێز بەشدارییێ دهەلبژاردناندا بکەین.

سەبارەت ب فەرمی کرنا تەڤگەرا وان، جەمیلی گوت"مە رێکخستن وبارەگا نینە لێ ئەم یێ کارێ خۆ دکەین کو پەیرەو بەرنامێ خۆ بدانیێن وداخازا مولەتێ ل حکومەتێ بکەین بو راگەهاندنا تەڤگەرا خو بفەرمی ونها مە بتنێ لایەنگر هەنە نەک رێکخستن"

سەبارەت بو جهێ کارێ وان بەرواری خویا دکەت کو تەڤگەرا وان یا سەرتاسەری یە لێ سەنگا وان ل بەهدینانە، بەلێ ئەگەر مە ئیجازا حزبێ وەرگرت ئەم دێ بارەگایێ خۆ یێ سەرەکی ل هەولێرێ دانیێن.

سەرکردێ تەڤگەرا ئایندەی گەلێ کوردستان کو بەری نها کادرەکێ بلندێ حزبا پارتا گەل بوو ل بەهدینان بسەرکێشییا (سامی شنگالی)، ئەو ژی ئاشکرا کر کو وان چ سەروک نینە هەتاکو نەبنە فەرمی وهەیکەلێ وان ئاسوییی ودەمکی یە و ئالایێ وان ژی هەر ئەو ئالایێ کەڤنێ پارتا گەلە، ل دوو رەنگا پێکهاتییە؛ سەری کەسک وبنی سور، ول دیڤ گوتنێن وی رەمزێ وان یەکسانی وگەشەپێدان ودیموکراسییە.

گەنجێن یەکگرتوو داخازا گهورینا بەرپرسێ مەلبەدێ دهوک یێ یەکگرتوو ئیسلامی دکەن

باشور

وەک نەرازیبووتەک لسەر نەرم هەلوێستیا غازی سەعید بەرپرسێ مەلبەندێ سێ یێ حزبا یەکگرتووی ئیسلامی کوردستان ل دهوکێ سێ سەد گەنجێن یەکگرتوو گلەیی نامەکێ ئاراستەی سەرکردایەتییا حزبا خۆ دکەن وداخازا گهورینا ناڤهاتی دکەن وچەندین خالێن دیتر وەکو پێشنیار دگەهیننە مەکتەبا سیاسی یا حزبا خۆ ول دەمێ سەرەدانا موحەمەد رەئوف سەروکێ جڤاتا پولیتبیرویا یەکگرتوو ئەڤ چەندە ژێرا گەهاندبوو.

پاسەوان سورچی ئێکە ژ وان گەنجێن رەخنە ل گوتارا بەرپرسێن خۆ هەی ل بەهدینان تایبەت بو باشور دبێژیت"ئەم وەکی گەنجێن یەکگرتوو ل بادینان گەلەک دتویرەینە ژ وان رەفتارێن ترسنوک وگوتارێن شەرمنێن چەند بەرپرسەکێن یەکگرتوو کو رەنگە ئەڤە ل جەم وان حەکیمانەبیت، بەلێ پا حیکمەت ئەوە تو ئاخفتنا هەژی ددەمێن هەژیدا بێژی نەک سوپاسیا وی بکەی یێ ئاگر بەردایە مالاتە".

جهێ بیرئینانێ یە کو پشتی رویدانێن بادینان وشەوتاندنا چار بارەگایێن یەکگرتوویێ ل دەڤەرا بەهدینان، مەسعود بارزانی قەستا بادینان کر ودگەل هێز ولایەنێن سیاسی روینشت، لێ ئەوا حێبەتی ئەو بوو مەسعود بارزانی پتر وەکی سەروکێ حزبەکێ دەرکەفت نەک وەکو سەروکێ هەرێمێ هەربویە ئێکەم جار قەستا لقێن پارتی کر ل بەهدینان نەک پارێزگەه وقایمەقایمیان.

پاسەوان سورچی کو هەلسوراوەکێ یەکگرتوویە ل دور ڤێ پرسێ بومە گوت"هەر ل بەراهیێ پرانییا خەلکێ کوردستانێ زانی کو پارتی بارەگایێن مە سوتینە وتالانکرینە، بوڤێ چەندێ سەروکێ هەرێمی هاتە بادینان لێ وەکی هەر جار ئەو وەکی سەروک حزبەک دەرکەفت ورەفتار کر، لێ ئەوا جهێ حێبەتی ومخابنا مەیە سەرێت یەکگرتوویێ ل دهوکێ چوونە خزمەت مەسعود بارزانی ول کەنالێت راگەهاندنێدا گوتارێن گەلەک نەرم وناسک دداێن بەرامبەر پارتی وب ئاشکەرایی سوپاسیا هێزێن ئەولەهی وئاسایشێ کرن کو برێژڤە ئەو دەستەسەرکرینە وشەڤ ومەترەق لێنەداینە، کو براستی ئەڤە جهێ نەقەبیل کرنێ یە"

د دویف وان زانیارییێن گەهشتینە مە غازی سەعید کوتلا خو هەیە دناڤ مەلبەندێ دهوکێ دا کو ئەویش هەر ئێک ل نەجیب عەبدولا سەروکێ جڤاتا ئەنجومەنێ پەرلەمنتێن یەکگرتوو ل بەغدا وسامی ئەتروشی ئەندام پەرلەمانێ بەرێ یێ عیراقێ کو ببالێ نەرم تێنە حسابکرن وبوینە جهێ نەرازیبوونا رێکخستنا خۆ، هەر ل گەرمێ رویدانێن بەهدینان سامی ئەتروشی بو روژناما رووداوا پارتی پەیڤی بوو وتێدا گوتبی ئەم پارتی تومەتبار ناکەین بسوتنا بارەگایێن مە، ئەڤەژی بیە جهێ دلگرانیا جەماوەرێ یەکگرتوو.

هەر دیسان ل روژا کومبوونێ دگەل مەسعود بارزانی، غازی سەعید بەرپرسێ مەلبەندێ سێ ل دهوکێ هەستابوڤە وگوتبیە سەروکێ هەرێمی من بخۆ دەنگێ خو دایەتە دهەلبژاردنێن سەروکاتیا هەرێمێ دا .

هێرش شاکر کو روژنامەڤانەکێ سەر ب یەکگرتوویە ل دور ڤێ چەندێ تایبەت بو باشور گوت"جهێ هەلویستێ یە کو هندەک بەرپرسێن یەکگرتوو ل بەهدینان دئاستێ پێویستدا نەبوون بتایەت هەردوو بەرپرسێن دهوک وئاکرێ یێن یەکگرتوو کو لێدوانێن وان گەلەک دلاواز بوون بو کەنالێن راگەهاندنێ'

پشتی شەوتینا بارەگایێن یەکگرتوو هەمی بەرپرسێن وان ل مالا نەجیب عەبدولا کومبوون وژ نشکەکێ ڤە هێزەکا تایبەت هات وهەمی دەستەسەرکرن ژبلی یێن کو حەـ×ـانە هەبیتن، ئەو روژنامەنڤیسێ یەکگرتوو بەحسێ وی حالەتی دکەت ودبێژیت"ژ جیاتی کو بەرێز غازی سەعید وەکی سیناریویەکا پارتی وێ جوداکرن ودەستبسەرکرنێدا خویا بکەت بەلکی بو کەنالێ سپیدە گوت؛ ئەم نەگرتبووین بەلێ ئەم بو کومبینێ هاتینە گازی کرن دگەل سەروکێ هەرێمێ، لڤێرە من دڤێت بپرسم کو ئایا بانگ هێشتکرن بو لایێ سەروکی ب نامەو نەرمی دێ بیت یان ب زەبری تفەنگ وهەلکوتانە سەر مال..؟!".

غازی سەعید بەرپرسێ مەلبەندێ سێ یێ یەکگرتووی

گوڤارا باشور ب بەلگەڤە ئاشکرا دکەت

چەندین کورە ئاغا وعەشیرەتا دەستبسەر زەڤییێن گشتیدا گرتینە ونازڤرینن ل هاڤینگەها سەرسنگ

دیڤداچوون : گوڤارا باشور

ل گـورەی وان بەلگێن بدەست کوڤارا باشور کەتین پـتـر ژ 13000 مێـتـر چارگوشێن زەڤیێن گشتی ژ ئالیێ هەشت کورە ئاغاو کورە عەشیرەتانڤە بمساحە هاتینە ئاڤاکرن ودەستا ژێ بەرنادەن ل هاڤینگەهـا سـەر سنگ ، ددەمەکیدا کو سەروکێ هەرێمێ بریار دایە کو هەمی پروژێن بوندا وان بمساحە بیت بهێنە راگرتن وهەلوەشاندن.

چەندین جار ئالێن یاسایی ب رێکا لژنەکا تایبەت ئەو سود مەند ل زەڤیيان ئاگەهدارکرینە بـو هـەلـوەشـانـدنـا بـونـدێ وراوەستاندنا پـروژان لێ ئەو هەر دبەردەوامن وهەمی کرینە گازینو وخارنگەە ومەلەڤانگەە وسـەیـرانـگـەی وجـهـێ یـاریـان وهوتێل ومەتێل وگـەراج و.. هتد کو پرانیا وان د بوندێدا بو بیست وپێنج سالن.

ل پێنچ دونـمـان ل خو دگریت هەتاکو 260 مەتر چارگوشە وکەسەکێ فەسخا بوندێ نەکریە وپرانیيا وان ژی ل جهێن هەری خوشن ل ناحیا سەرسنگێ،

هـەروەکـو دبـەلـگـەهـانـدا خویادبیت کو حەفت ژ وان کەسان کورن وئێک ژی بناڤێ کچەکێ یە وئەڤێن خوارێ ناڤ ونیشانێن وانن:

1- پەروین رەشید حاجی – سەرسنگ – ئاڤاکرنا خارنگەە وکافتریا ومەلەڤانگەهەکێ – ب روبەرێ 1050 مەتر دوجایی

2 -عـزیـزعـەبـدەلـلا – سەرسنگ – ئاڤاکرنا موتێل وهـولا شـەهـیـانـان وگـەراج وسەیرانگەهەکێ – ب روبەرێ 2241 مەتر دووجایی.

3 - مشیر حسێن رەجەب – سـەرسـنـگ- ژمـارا زەڤیێ 13986 – ب روبەرێ 258 مەتر دووجایی.

4 - بـومـاوێ سـەعید دێوالی – ئاڤاکرنا هوتێلەک – سرسنگ- ب رویـەرێ 5دونم و20 مەتر دووجایی.

5 -ابراهیم عەلی مەلو – ئاڤاکرنا خارنگەهەکا گوزاری – سەرسنگ – ب روبەرێ 500 مەتر دوجایی.

6 - کـاوە حـەسـەن محمد-سەرسنگ – ئاڤاکرنا مەلەڤانگەهەکێ وکافتریایێ وبویلینگێ – ب روبـەرێ 3023مەتر دووجایی.

7 - فازل مستەفا حسێن – سـەرسـنـگ – ئـاڤـاکـرنـا خارنگەهەکا گـوزاری – ب روبەرێ 598 مەتر دووجایی.

8 - بدل محمد عەبدولقادر – سـەرسـنـگ – ئـاڤـاکـرنـا گازینویەکا گەشتوگوزاری – ب روبەرێ 344مەتر دووجایی.

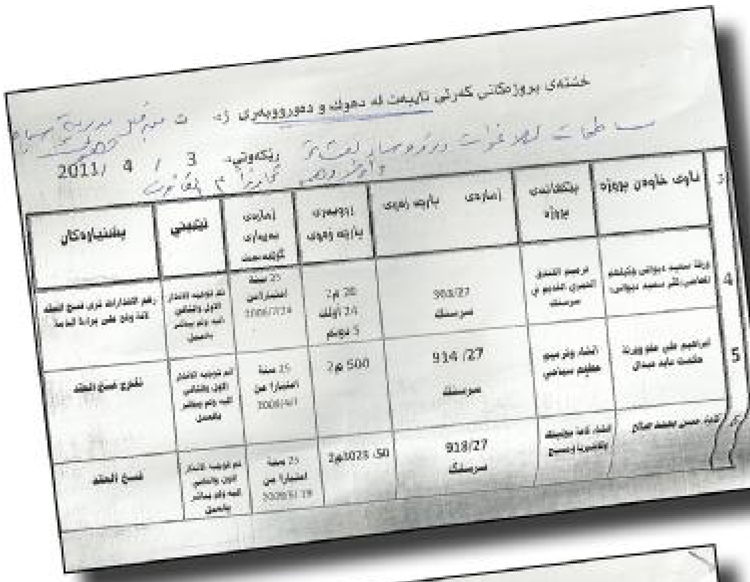
خشتەی پرۆژەکانی کەرتی تایبەت لە دهۆک و دەوروبەری ز- ت

رێکەوتی: 3 / 4 / 2011

ز	ناوی خاوەنی پرۆژە	چالاکی پرۆژە	ژمارەی پارچە زەوی	رووبەری پارچە زەوی	ژمارەی بەرواری گرێبەست	تێبینی	پێشنیارەکان
4	[illegible]	[illegible]	903/27 سەرسنگ	[illegible]	25 سنة [illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	934 /27 سەرسنگ	500 م2	25 سنة [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	918/27 سەرسنگ	3023,50 م2	25 سنة [illegible]	[illegible]	فسخ العقد

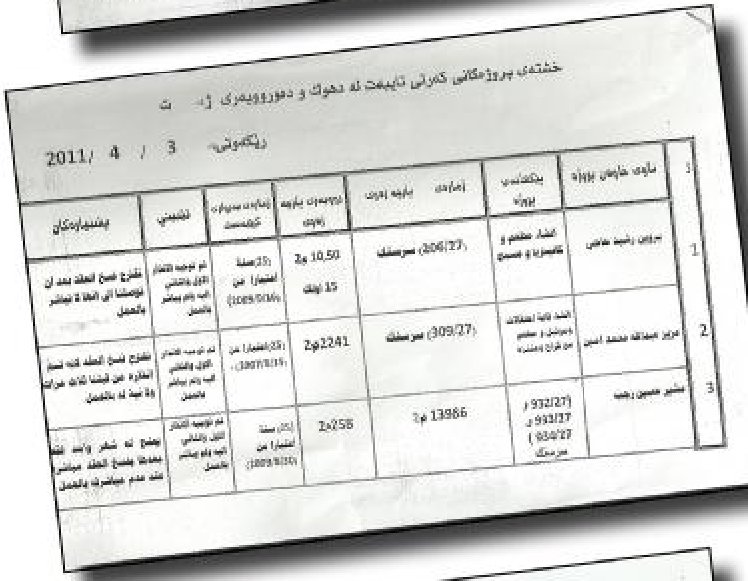
خشتەی پرۆژەکانی کەرتی تایبەت لە دهۆک و دەوروبەری ز- ت

رێکەوتی: 3 / 4 / 2011

ز	ناوی خاوەنی پرۆژە	چالاکی پرۆژە	ژمارەی پارچە زەوی	رووبەری پارچە زەوی	ژمارەی بەرواری گرێبەست	تێبینی	پێشنیارەکان
1	[illegible]	[illegible]	(206/27) سەرسنگ	10,50 م2 15 دونم	(25) سنة [illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	(309/27) سەرسنگ	2241 م2	(25) [illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	(932/27 و 933/27 و 934/27) سەرسنگ	13986 م2	258 م2	(25) سنة [illegible]	[illegible]	[illegible]

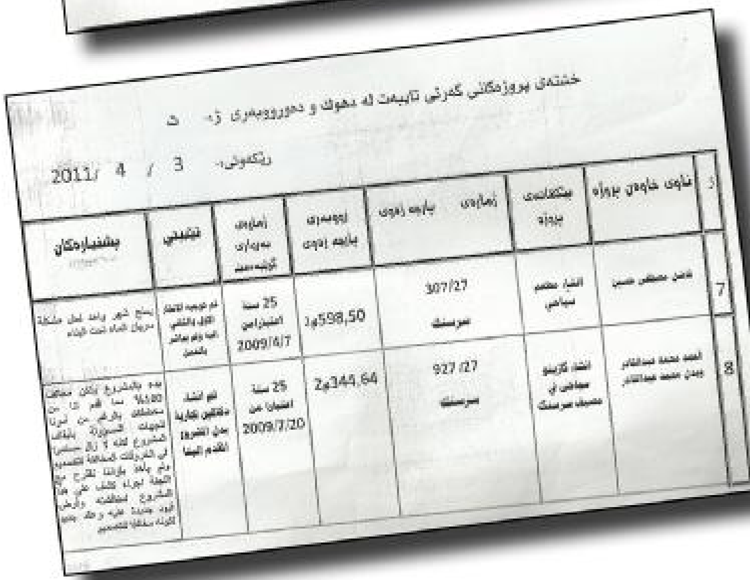
خشتەی پرۆژەکانی کەرتی تایبەت لە دهۆک و دەوروبەری ز- ت

رێکەوتی: 3 / 4 / 2011

ز	ناوی خاوەنی پرۆژە	چالاکی پرۆژە	ژمارەی پارچە زەوی	رووبەری پارچە زەوی	ژمارەی بەرواری گرێبەست	تێبینی	پێشنیارەکان
7	[illegible]	[illegible]	307/27 سەرسنگ	598,50 م2	25 سنة [illegible] 2009/4/7	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	927 /27 سەرسنگ	344,64 م2	25 سنة [illegible] 2009/7/20	[illegible]	[illegible]

بەلگەنامە

نێچیرڤان بارزانی؛
ریفورمستێ باڵ شکەستی

باشور: تایبەت

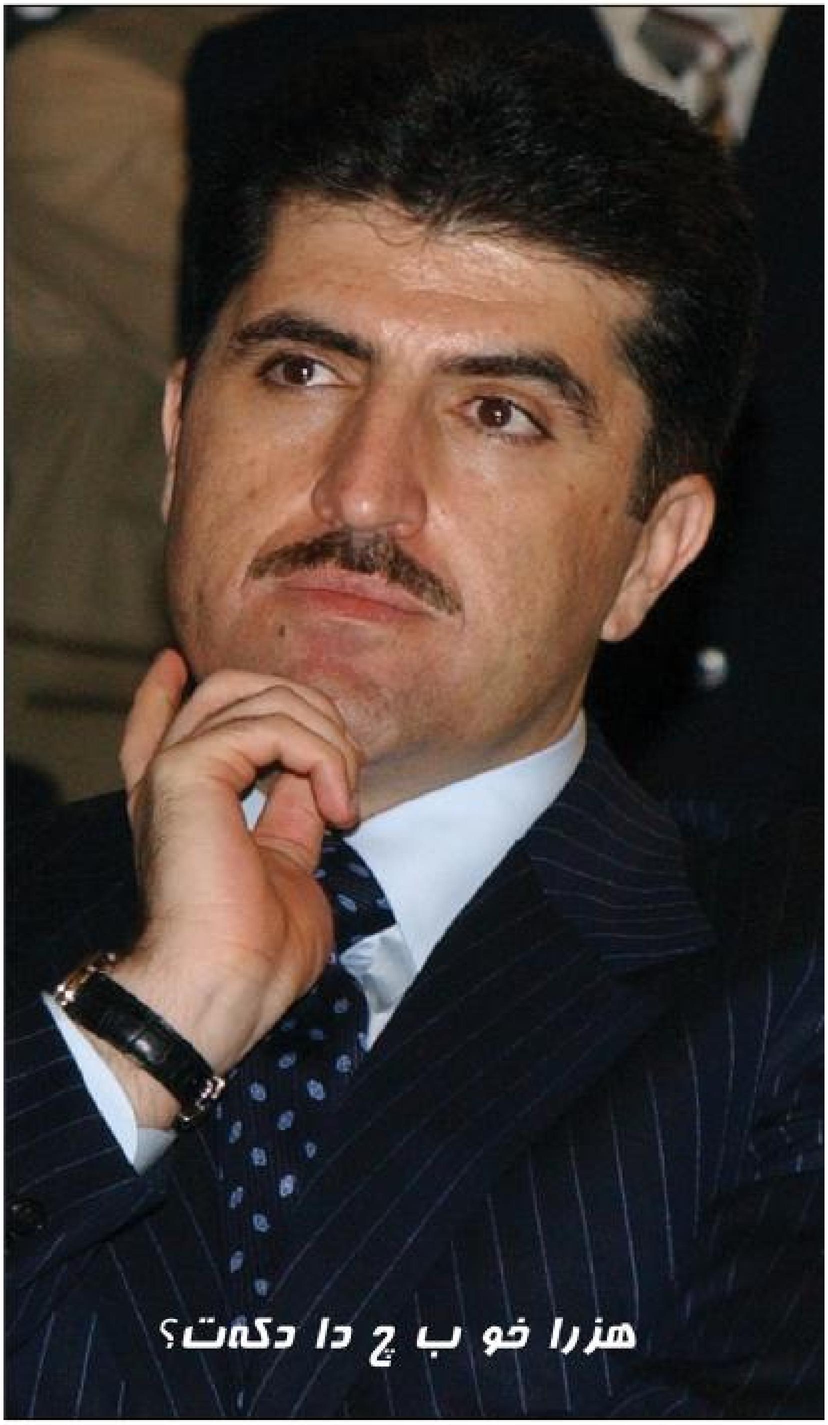

هزرا خو ب چ دا دكەت؟

ئەیوب بارزانی دپەرتوکا خویا ڤێ داوییێدا بو ئێکەم جار وەکی ئەندامەک ل مالا بارزان دا دیاردکەت کو هندەک ناکوکی دناڤبەرا ئدریس بارزانی وباب وبرایێ خودا هەبین ودبێژیت"پشتی کو سابرێ کورێ مەلا مستەفایش یاخی بوو وبێ هیڤی بووی ل بابێ خو ول ئیرانێ هاتەڤە بو عیراقێ وچو گەشتەڤ هەردوو برایێت خۆ؛ عوبەیدولا ولوقمانی، .. ئدریس بارزانی هاتە دەڤ من وگوتە من هاریکارییا من بکە روژ بو روژ بابێ من یێ من پشتگوە دهاڤێت ومەسعودی مەزن دکەت...".

هەر دوێ پەرتوکێدا ئەیوبێ شێخ بابوی پەسنا ئدریسی بڤی رەنگی دکەت کو؛ یێ گوهشل بی بو بابێ خۆ بەلێ دناڤ خودا تشتەکێ دی هەبوو وێ یاخی بوو، لێ وی دزانی دەرچوون ل ئەمرێ بابێ خو سزایەکێ دژوار بوهەیە.

ژبەرکو ئدریس بارزانی ل دایکەکا جودا ژ حەماییل خانێ بوو، وێ تاقانە بی، گڤاشتنەکا دەرونیش لسەر هەبوو ونێزیکبوونا مەحمیدە ئاغایێ زێباری ل زاڤایێ خو مەلا مستەفای ونازدارییا مەسعود بارزانی دمالا زێباریدا پتر هەستا پەراوێزخستنێ ل جەم ئدریسی پەیدادکر.

ژبەر ڤێ چەندێ ئدریس نەشیا خەونێت خو لسەر پارتی بپێکیت وسەرکێشیا هەم حزبێ وهەم عەشیرەتەکێ بکەت، بویە شانسێ هاتنە پێشیێ بو مەسعود بارزانی فەراهەمتر بی، هەم کو ئەو ل جەم بابێ خو یێ گوهداربوو وهەم لنک باپیرێ خو (مەحمید ئاغایێ زێباری) یێ بقەدر وناز بی.

ململانا مالا بارزان وشانسێ سەرکێشیێ

پشتی وەغەرکرنا شێخ ئەحمەدێ بارزانی وتا نها ژی سێ ئەوەجە ورەوت دناڤ مالا بارزاندا هەنە وهەبوونە؛ ئێک ئاراستێ مەلا مستەفای وکورێت وی :کو ئەڤە پرانییا وان پێکدئینن وسەرکێشیا حزب وعەشیرەتێ گرتینە وتموحاتێن سیاسی هەنە ونها ژی مەسعود وسیداد ومەسرور سەر کێشیا ڤێ رەوتێ دکەن دگەل چەندین کەسێن دیتر کو رولێ وان کێمترە.

دوو؛ رەوتەکێ پتر عەشیرەت پارێزی یە ول دویف هەل ومەرجێن خو دگەرێت کو خو دەربێخیت وهەم خو ب میراتگەرێ عەشیرەتێ دزانیت وهەم خو ب پارێزەرێ دەستکەفتیێن حزبی دزانیت کو ئەو ژی موحەمەد خالد و×انع وعوسمان بوون، بەلێ نها هەمییا وەغەرکرییە وئەدهەم عوسمان بناڤێ وان دەردکەڤیت کو ل هەلوێستێن وی ژی دیارە تەنانەت پشتی حەلیانا حزب الله کو دبەرێدا چەندین هەڤرکی دگەل بالێ مەسعودی هەبوونە لێ نها خو بدەروێشێ وی

ڕەوان

هیمداد

یوسف

-------- تیما نیچیرڤان ------

دزانیت وبلندی ونەڤیاتی ب پوست وپایا ویڤە دیـارە ل نـاڤ ڕێزێن مالا بـارزان ، هەروەکی مە دیتی دسەرەداناوی بو جەم نەوشێروان مستەفای وبـەرزەبـوونـا وی بو ماوەکێ درێژ .

سێ: ڕەوتا روحی ویاخی؛ کو ئەڤە خـوب میراتگەرێن خودانی دزانن وهەلویستەکێ دیار ومستەقر ب وانڤە دیـارە وبلند ونەڤیاتیێ ناکەن وخو ب نوینەرێن ڕەسەناتیا بـارزان وکلتورێ شیخ ئەحمەد بارزانی دناسینن وهـەردوو بالێن دیـتـر ب دەرکـەتـن ژ ئەسالەتا بارزان دزانن وپاشە روژا ڤێ ڕەوتێ پتر هـەردوو بێن دیتر دئومێد وباوەرێ دایە ژبەرکو وەک مەبدەئ وقەناعەت دلڤێ وهەلویست نەگورن، ئەویش هەرئێک ل ئەیوب بارزانی وعبدالسلام ودکتور عەبدولە×ەور بارزانی تێتە نیاسین.

نێچیرڤان بارزانی وریفورم

ئـەگـەر ئـەم بێژین باسکێ نێچیرڤان بارزانی ژ هەرسێ ڕەوتێن دیتر جودا ترە رەنگە راست بکەین چونکی ئاراسـتـێ وی بەرگەکێ مەدەنی و نا عەشیری ومیراتگەری یە وپرانییا تیما وی ل خاندەوار وچینا بلندن، دویر ژ ئاراستێ توند وعەسکەرێ دخەبتن.

دەرکەتنا نێچیرڤان بارزانی پتر شروڤەکا سـادە هەلدگریت ژبەرکو هەم کورێ ئدریس بارزانییە وهەم رویەکێ نەرمتر ومەدەنیتر ژ ئاراستێ مام وپسمامێ خو هەیە وئاشتی خوازتر دەرکەڤیت.

تیما نـێـچـیـرڤـان بـارزانـی دبنەمالێ ژیدا یا جودایە ژ بالێ مەسروری ومەسعودی، هەر ئێک ژ برایێن وی کارەکێ وی دکەن؛ ڕەوان بـارزانـی کـارێ ئەمنیا وی وسەرپەرشتییا هێزا عەسکەرییا وی دکەت، عەباس بارزانی کارێ سەرپەرشتیا پروژێن دارایی دکەت ویوسف بارزانی وەکی نوینەرەکێ نێچیرڤان بـارزانـی یە ل بالێ عەشاییری وکومەلایەتی ، هیمداد بـارزانـی سکرتێرێ تایبەتێ وی یە وکارێن ئیداری یێن نێچیرڤانی بریڤە دبەت وسامان سابر بارزانی کو پسمامێ وییە وەکی نوینەرەکێ وییە ل هێلا ئەمریکا وروژئاڤای.

نێچیرڤان بـارزانـی شیا هەتا رادەکێ باش ئەوڤالاتییا مەدەنی وشارستانی دنـاڤ مـالا بـارزانـدا پێشبێخیت و وەکی ئەندازیارەکێ کێم ئـەزمـون ژی دڤـی بیاڤیدا دەرکەت، تیما وی ل کومەکا کەسان پێکهاتینە کو ژ هەمی رەنگانە هـەر ژ شنگالێ هەتا هـەورامـان، ئەڤە وبژلی کو ل دەرڤـەی ولاتی وەکی بزنسمانەکێ بهێز دەرکەتیە وچەندین کومپانیا وپشت ل کوریا هەتا ئەمریکا هەنە.

بو ئێکەم جار بەری کونگرێ نێچیرڤان بارزانی بو رایـا گشتی راگەهاند کو ریفورم پێویستە بو نـاڤ پارتی ونـەوێ سەرکێشییا رەفورمێ کەت، لێ دیار بو پشتی کونگرێ مەعنەویاتێن وی دابەزین وبالێ وی بسەر نەکەفت ونەشیا سەرپەرشتییا چو ریفورما بکەت.

ریفورم ب بالێ شکەستی

دکونگرێدا مەسعود بارزانی ب هەمی هێزا خویا عاتفی شیا برازایێ خو رازی وکونترولبکەت ونـەو ناکوکیا وی دگـەل مەسرور بارزانیدا داپوشیت وکرپ بکەت، وهـەتـا رادەیـەکـێ بـاش ژی شیا ڤێ چەندێ بکەت وتەنانەت کاری نێچیرڤان بارزانی ب جێگریاتیاخو رازی بکەت.

لێ مەسعود بارزانی نەشیا ئەو بالێ توندرەو دنـاڤ پارتیدا بگونجینیت وپشتی کونگرێ سێزدێ یێ پارتی ب تـەمامی پارتی بیە حزبەکا ئەمنی وبالێ مەسرو بارزانی تێدا زاڵ بوو ونێچیرڤان بارزانی بەرتەسک کر.

زال بوونا بالێ ئەمنی لسەر پـارتـی شوناسەک دا پـارتـی کو بـەردەوام بەلایا بو دخولقینیت ودەردەسەرییا بو دروست دکەت ئەوژی لبەر چەند ئەگەران: ئێک؛ زال بوون لسەر رکابەرێ بەرامبەر نێچیرڤان بارزانی و دوو؛ ئەمانا رولـێ دەزگایێن ئەمنی دجیهانا رەفورمستاندا.

نێچیرڤان بـارزانـی دبـەرا ناگەهیت کو بتنێ بچیت ئەو شوین پێت وێرانـکـری دروستبکەتەڤە ئـەوێن بالێ ئەمنی تێک دایـی، هەروەکی مە ل بویەرێن ڤێ داوییێ ل بەهدینان دیتی کو نێچیرڤان بارزانی چاوا ئیدانەکری وچاوا بالێ دیتر تێکدداڤە .

هـەمـی هـەولـێـن ئاشتی بو پێیکرنا خرابکارییێن دەزگایێن ئەمنی یێن سـەر ببالێ توندێ پـارتـی، نێچیرڤان پێ هەستایە وهـەروەکـی بـەرپـرسـێ حزبەکێ دبێژیت "نێچیرڤان ومەسرور وەکی ڕێگر هەڤدوو دبینن بەرامبەر کارێن خۆدا".

ل رویدانێن سـالا 2005 ل دەڤەرا بەهدینان کو تێدا چەندین بارەگایێن یەکگرتوویێ ژئالیێ پارتیڤە هاتنە سوتاندن وتالانکرن وچار کوشتی ژی لێکەتن، نێچیرڤان بـارزانـی وەکـی فریادرەسەک خو دەرئێخست وسەرەدانا ئێک ب ئێک مالێت شەهیدێن یەکگرتوویێ کرن وئیدانا شەوتاندنێ کر، وهەردیسان لدەمێ هێرش کرنە سەر مالا عەلی باپیرێ ئەمیرێ کومەلا ئیسلامی، نێچیرڤان بـارزانـی چـوو مـالا وی وداخازا لێبورینێ کر.

لێ دڤان رویدانێن بەهدیناندا بـئـێـک جـاری بـێ هـیـڤـیـەک بو نێچیرڤان بـارزانـی دروسـت بوو وقەستا دەرڤـەی ولاتی کر وتێتە گوتن کو بتوندی روبـری هندەک بەرپرسێن پارتی بوویە وروژ بو روژ ژی لێدوان وداخویانیێن توند ددەت ود داوی ئاخفتندا گوتبی"گەلەک بەرپرسێن پارتی بن ناڤێ بارزانی ووێنێ وی بوینە ماڤیا وزرداریێ ل خەلکی دکەن".

ل گـور هـنـەک پێزانینێن نهێنی کو بدەستێ مە گەهشتینە نێچیرڤان یێ رازی نیە بڤی حالی سەروکاتیا حکومەتێ وەربگریت ونـەڤێ ژی قەیرانەکا مـەزن بو پارتی دروستکریە، وپارتی حێبەتی مایە دناڤ بەرا نال وبزماراندا ، وتا نها هەلویستەکێ چارەنڤیس نەدایە ل دور وەرگرتنا پوستی ودانـا کەسەکێ دەست نیشانکری بـو پوستی ددەمـەکـیـدا ئێکەتی هەلوێستێ خو دیار کریە کو ئەو حکومەتێ وەرناگرنەڤە.

نێچیرڤان بـارزانـی نـەکـاری وەکو رەفورمست خو بدەرئیخیت ونـەش دکـاریـت وەکـی بـاڵـێ مـەسـروری هزربکەت وبخەبتیت لەوما بێ دەنگییا وی مینا بومبەکا تەوقیتکرییە هەمی کـەس وئالی چاڤەرێ دەنگێ وینە ومەترسیەکا مەزن دروستکریە.

فەهمی حەسەن؛ خودانێ کومپانیا میدیا لاین :

گەلەکا دگوت؛ ئەگەر بەس ئیعترافی بکەت ئەم دێ نیهاد بارزانی ب گوها گرین

فەهمی حەسەن زێدکی خودانێ کومپانیا میدیا لاینا هونرەی وکومپانیا رەواسی الخیر وتێلەفزیونا هەنگ لە هەولێرێ پشتی کو دەست بکارێ بازرگانی کری ل سەر ئاستێ دوەلی تایبەت بو ئینانا مادذێن خارنێ.. ئەو بو دەمێ شەشە هەیڤا خۆ بەرزە کربی وچەندین ژڤان دانە مساهمێن کو پارە ژێ وەرگرتی بەلێ هەر بجه نەهاتن وپارێن خەلکی نەهاتنەڤە سەرباری کو دەمێ وەرگرتنا پارێ وان بسەرڤە چوویی..
پشتی شەش مەها نها فەهمی حەسەن رادگەهینیت کو پارێن وی لجەم نیهاد بارزانییێ برایێ سەروکێ هەرێمێ هاتینە دەستەسەرکرن ونازڤرینەڤە بو وی وئاشکرا ژی دکەت کو نیهاد بارزانی شریکێ وی یە وئەڤە دوو سالە ب نهێنی دگەل کار دکەت..
ددیدارەکا تایبەتدا بو باشور فەهمی حەسەن هندەک نهێنێن کارێ خۆ ئاشکرا دکەت ودوپات ژی دکەت کو نیهاد بارزانی بەرنیاس ب کەکو شریکێ وی بیە وئەو بەرپرسە بەرامبەر خارنا پارێت وی ..

دیدارا باشور

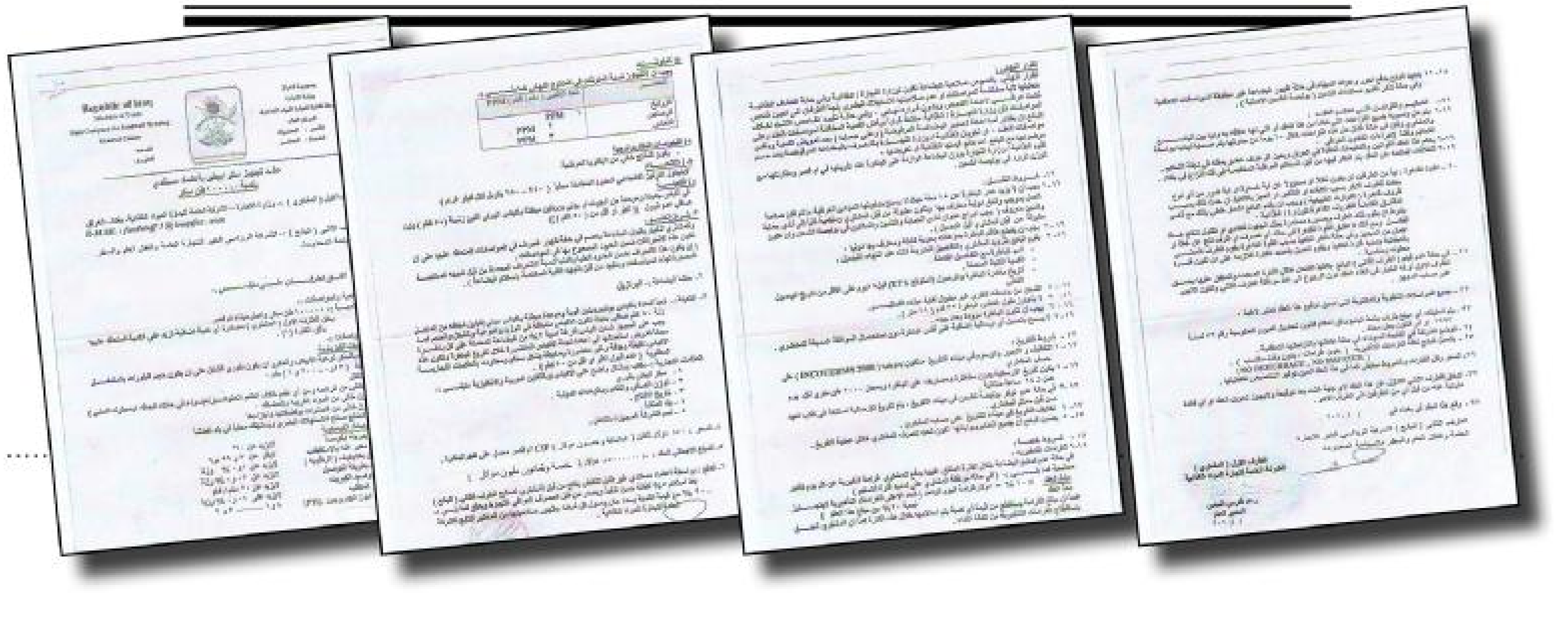

باشور : نیهاد بارزانی ب چ هەجەتەک پارێ تە نادەتەڤە ؟

فەهمی حەسەن: وی چ هەجەت نینە بەلکی هەتا نوکە دگوت؛ مە پارە وەرنەگرتینە ئو هەتا پارا وەرنەگرین من چ ماف نینە پارەی وەرگرمەڤە چونکی ئەز شریکم بەلێ پشتی چەند وەعدەکا و پشتی مەوعدی پارە وەرگرتنی هات چ جار ئاخفتنیت خۆ جی بەجی نەکرن ئو هەروەسا تلفونیش ل سەر من رانەتکرد بەلکی ئەز ئیهمال دکرم پشتی ئەز ل دەف خەلکی مروڤەکێ نەراست ئینایمە دەرێ.

باشور: ئایە تە چ بەلگە لسەر نیهاد بارزانی هەنە کو تە کار دگەل کرییە؟

فەهمی حەسەن: سەدی 90% خەلکی بدزیڤە شول دگەل من دکر هەروەسا ل سەر ئەساسی سیقی پارە ددا من منیش ل سەر ئەساسی کو کەس تەوەقعی ناکەت کەسەکی وەسا دێ ل ئاخفتنیت خو پەشیمان بیت ئو حاشایی کەت هەر وەسا من تشتێت هەین بەلێ باوەر ناکەم ئەو ئیعترافێ بکەت، هەر وەسا چ دادگا دی ب عەدالەتی ل ناڤ بەرا من و نیهاد مستەفا بارزانی کەت، لسەر هندێرا ئەز دی ئیجرائاتێت خو کەم ئو ل ڤان رۆژانەدا دێ دیار بیت خودێ حەز بکەت.

باشور: ئەگەر پشتی راگەهاندنێ ژی پارێ تە هەر نەزڤراندن دێ چ ئیجرائاتا کەی؟

فەمی حەسەن: راگەهاندنا من کری تەنها اعلان کردن و ئاشکەرا کردن بوو تەنها بوو هەندێ بوو داکو خەلک بزانیت مەسەلەکا هوسا یا هەی ئو ئەڤە ئعتراف کرنا من بوو کو بەلێ ئەزی دگەل کەکوی شول دکەم هەرچەندە خەلکی دزانی ئەزێ دگەل وی شول دکەم بەلێ وان دڤیا ئەز بدەڤی خو ئاشکەرا بکەم.

باشور: راستە تە پەیوەندی ب نێچیرڤان بارزانیڤە کرینە لسەر ڤێ مشکیلێ ؟

فەهمە حەسەن : من تەنها شول یا ب کەکوی هەی ئەز حەزناکەم بەحسی کەسێ دی بکەم.

باشور: ماوەیەکی دیعایەک گێرا کو یەکگرتوو ئیسلامی ئەڤ پلانە دانایە تو چ دبێژی ؟

فەهمی حەسەن: وەختێ خۆ هەڤالەکی زور بێ دەسهەلات ل گەرەکا مە هەبوو وەختێ ئەم بچوک بوین هەرکەسەکی هاتبا دا ل وی دەت چونکی مە هەمیا دزانی ئەو بەرگریی ل خو ناکەتن ڤێجا مەسەلا یەکگرتوویی یا وەکی مەسەلا وی برادەری لێهاتی هەرتشتەک هەر کیشەیەک هەر تەکەتولەک ل ناف وان دا پەیدا بیت دێ غاردەن بارەگایێت یەکگرتووی سوژن بەس بلا بزانن سەدی 95% وزیاتر ل خودانیت فی پارەی پارتینە ئو خەلکێ هەژار و یەتیمێت تیدا هەین هەروەسا مەسئولێت پارتیش یێت تێدا هەین هەروەسا شەخسیاتیت بەریزیش بیت دگەل مە دا هەین.

باشور: هندەک مساهم ئەولی زور دتوند بین لسەر تە پشتی هنگی پاشڤە چوون بوچی؟

فەهمی حەسەن : نە عەوری

گرگری ئو نە زەلامی...... ، حەوجەی نیە بێژم جامێرا گەلەکا دگوت؛ ئەگەر بەس ئیعترافی بکەت ئەم دێ نیهاد بارزانی ب گوها گرین ئەڤە من یا ب ئاشکرایی یا نڤیسی دا باش بزانن کا ئەو چ زەلامن ئو ئەز بێژم پێویست ناکەت ناڤا بینم چونکی ب چاڤسورکرنەکێ هەمی تشت هاتنە گهورین.

باشور : نیهاد بارزانی چ جورە گەف ل تەکرینە؟

فەهمی حەسەن : نەخێر چ تەهدید ل من نەکرینە ئو هەر جوابا منیش نادەتەڤە بەس هەر تشتەک بسەری من یان کەسەکی بنە مالا من بێت کەکو (نیهاد مستەفا بارزانی)ب راستەوخۆ بەرپرسیارە.

دەسپێکا ئاشکراکرنا سەرە دەزێین گرێکورەیێن رویدانێن بەهدینان

راپورتا شروڤەکاری - نزار پیرو

لدەسپێکا وان رویدانێن کو ل زاخۆیێ سەرهەلداین و لدیڤدا چریسکا وان گەها دهوک و دەڤەرێن ئالێ رۆژئاڤایێ زێیێ بەهدینا، گەلەک چیرۆک و چیڤانوک لدیڤ وان رویدانان و لایەنێن بەپرسیار دوان رویداناندا هاتن بەحس کرن و گۆتن. بۆ رۆژەڤا سەر زارێ پۆلیتکار و دەزگەهێن راگەهاندنێ بێن پارتی و یەکگرتو و ئاراستەکرنا سوچو تاوانان بۆ هەڤدو .

ژئالەکی پارتی دیموکراتی کوردستان و وەکو سیاسەتا سەرەدەریکرنا وێ یا ئاشکرا و گرێدای بچەوانەیا بدەستڤە ئینانا بەرژەوەندیا و گهورینا رویێ رویدانان ژبو بەرژەوەندیێن خۆ و ژبۆ ڤەشارتنا بەرپرسیارەتیا خۆ ل هەمبەر رویدانێن لوێ دەڤرێ ئەوا وەکو ئەو دبێژن مۆرا وان یا زەر تێدا یا زاڵە! مە دیت ئەوان برەنگەکی سەرەدەریکر، کو سەروبەری بۆ لایێ خۆ راکێشیت و کرێتکرنا سورەتێ خۆ برەنگەکێ دی بکەتە دەستکەفت و لایێ بەرامبەر کو خودانێ زەرەر و زیانێ بو دوان رویداناندا بشەرێ تایفەگەریێ لقەلەم بدەت و ئەو رویدان بشەرێ تایفە گەری دناڤبەرا چین و ئولان کو ئەڤە چەندین سالن بهەڤرا وەکو برا لسەر ڤی خاکی دژین لقەلەم بدەت، بێی کو بزانیت و ژبو بەرژەوەندیەک تەنگ و ژبو راستکرنا رویێ شاشیەکا خۆ ، شاشیەکا مەستر لبەرامبەر چین و ئولێن دەڤەری ئەنجام ددەت.

ئەگەرێن گرژیێن پارتی و یەکگرتو و پیلانێن وان :

چەندین ئەگەر هەبوینە ژبۆ زێدەبونا گرژیان دناڤبەرا پارتی و یەکگرتودا بگشتی و لدەڤەرا بەهدینان بتایبەت هەتا گەهای ئاستێ پەقینێ.

لدەسپێکێ و هەولێن پارتی ژبو رزگاربونێ ژ قەیرانا حکمرانیێ لهەریمێ و چارەسەرکرنا ئاریشان و کێمکرنا دەنگێ نەرازیبونی دناڤ هەڤوەلاتیێن هەرێمێدا، پارتی گەلەک هەول دان و یا بەردەوامە دوان هەولاندا ژبۆ بشکداریا ئالیێن ئوپوزیسیونێ دپروسا حکومگێرانێ دکوردستانێدا. گەر بنیەتەک ساخلەم بیت، یانژی وێ بو مەرەمەک دی بیت و ژئالێ دی نەرازیبونا لایەنێن ئوپۆزیسیونێ لسەر وێ چەندی کو پشکداریێ دحکومەتەکا فرەحزبیدا بکەن، ئەڤجا ژبەر قەلساتیا لایەنێن ئوپوزیسیونی بیت یانژی ژ بێباوەریێ بیت.

رەدکرنا لایەنێن ئوپوزیسیونێ بو حەزا پارتی، دلگرانیەک لجەم پارتی پەیداکر و هەتا کو یەکگرتویا ئیسلامی ئەو مەسەلە بدیماهی نە ئینای و بریارا خۆ یا داوی نەدا بپشکداری نەبوناوان دحکومەتێدا، رێک خووشنەکر بو پەقینی دناڤبەرا واندا.

نەیا ڤەشارتیە کو یەگرتویا ئیسلامی رکابەرێ ئاشکرایێ هەرێ بهێزێ پارتی دیمکراتی کوردستانە لدەڤەرا بەهدینان.

"بەلێ ئەو تشتێ ڤەشارتی و پارتی ئامازە پێنادەت یانژی بو خۆیا نابیت، رکابەرێ پارتی یێ نە یێ ئاشکرایە لدەڤەرا بەهدینان، کو رۆژ بۆ رۆژێ بهێزدبیت و رۆژەک دێهێت دێ پەقیت! ئەوژی هێزا جەماوەرێ دەڤەرێ، یێ نەیێ رازی و بێزارە ژ کردارێن پەرپرسێن پارتی و سیاسەتا پارتی لبەرامبەری دەڤەرا بەهدینان"

پارتی، دەمەک درێژە مژولی چەندین پیلانایە ل دژی یەکگرتو بگشتی و لدەڤەرا بەهدینان بتایبەت، دەسپێکێ هەولا دەزگەهێ بارزان یێ خێرخوازی ژبو ژدەست

ئینانەدەرا هاریکاریێن هەیڤا سۆر یا ئیماراتی ژدەستێ یەکگرتوی کو مەبلەغێ دوو ملیون دولارایە هەیڤانە و دەزگەهێ بارزان سەرکەفت دوێ چەندێدا و بهاریکاریا پەیوەندیێن دناڤبەرا سەرکردێن پارتی و وی وولاتی. هەروەسا هەولێن پارتی یێن بەردەوام بو گرتن و ژدەستدانا ژێدەرێن دراڤی یێن دەرڤە یێن یەکگرتو.

ل ئالەکێ دی و د پیلانەکا دارێشتدا یا فەزیحەتا کومپانییەکێ لدهوکێ ، ئەو کومپانیا تاوانبار بدەستبسەرداگرتنا ملیونەها دولاریێن خەلکێ دهوکێ و و بازرگان و بەبرسێن ئالیێن جودا یێن دەڤەرێ و وەکو پیلانەک دارێشتی و بو مەرەمێن سیاسی.(لدەمێن بهێت و بتێر تەلەسی دراپۆرتەکا تایبەتدا ئەڤ بابەتە دێهێتە دیارکرن و شروڤەکرن) .

لایەنێن دەرەکی دڤێ معادەلێدا:

لێکدانا رویدانێن بەهدینان و تەوقیتا وان رویداتان دگەل سەرەدانا سەروکێ هەرێمێ بو ترکیا و وەکو هاتە بەحسکرن و ئاشکراکرن کو ئەو سەرەدان بتنێ بو بەحسکرن و چارەسەرکرنا دوزا کوردی لتورکیا بو، بەلی وەکو دیار کو تورکیا نە بتنێ یا مژولی دوزا کوردێن باکور و باشورە بەلکو تورکیا یا شەرەکێ سیاسی لسەنگەرێ سوریا ژی دکەت دژی کوردێن رۆژئاڤاییژی کو هژمارەکا بسەنگن دوی سەنگەریدا، لەوما دورنینە گەنگەشێن تورکیا دگەل بارزانی دڤێ چارچوڤێژیدابن، ژبەرکو وەکو مە دیتی بارزانی و هەر دگەل زڤرینا خو ژ تورکیایێ دەستهاڤێتە کومبونان دگەل هێزێن کوردی یێن سوریا و لدیڤدا مەکتەبا سیاسی یا پارتی درێژە بوان کومبونان دان، هەژی گوتنێیە لدیڤ سەرەدانا بارزانی بو ترکیا و بەری رویدانێن زاخو سەروکێ یەکگرتوو دسەرەدانەکێدا بو ل تورکیا.

گرێدانا نزیکبونا یەکگرتوو ل ئیخوانێن سوریا ئەوێن تورکیا وان بەرهەڤ دکەت ژبۆ دەستهەلاتداریێ لسوریا ل ئالەکی و هەڤپەیمانی و پەیوەندیێن بهێز یێن دناڤبەرا هەرێما کوردستانێ و پارتی دیموکراتی کوردستان و ترکیا ژلایەکی و ژلایەکێ دیڤە لێکتێنەگەهشتن و دژایەتیا دناڤبەرا پارتی و یەکگرتودا، ئەڤە هەمی خالێن زەقن ژبۆ دیارکرنا راستیێن رویدانێن زاخۆ و دەڤەرا بەهدینان.

ئەگەرێن ناڤخۆیێ و شەرێ دناڤبەرا باڵێن جوداییێن دناڤ پارتی دا :

هەر لدەسپێکا وان رویداتان هنەک ئاژانسێن راگەهاندنێ دیارکرن کو چریسکا رویدانێن بەهدینان ئەگەرا وێ دژایەتیا دناڤبەرا دوو بەبرسێن پارتی لدەڤەرێ بویە و لدیڤدا زێدەبون بخوڤە دیتیە و ژدەست دەرکەفتیە؛ هەر وان ئاژانسان دیارکریە کو هەر یەک ژوان پەرپرسان یێ بسەر ئالەکیڤە دناڤ پارتی دیموکراتی کوردستاندا.

هەستکرن و بەحسکرن ل هەبونا ئال یانژی باڵێن جودا دناڤ پارتیدا یا بەربەلاڤە لسەر زمانێ راگەهاندنێ و دناڤ خەلکی و هەتا لجەم ئەندام و دەزگەهێن بسەر پارتیڤە. هەرچەندە پارتی هەردەم ئەو چەند رەتکریە و دان بوێ چەندێ نەدایە، بەلێ ئەو چەند دورە ژراستیێ و هەبونا باڵێن جودا دناڤ پارتی دا راستیەکە و بەڵگەیێن هەین لسەر وێ چەندێ و د کونگرا پارتی یا دیماهیێ دا بزەقی هەست بوێ جەندێ دهاتکرن، ئەوژی دچەوانیا پالاوتنا ئەندامێن سەرکردادیەتیا پارتی و پروپاگندێن بو دەنگدانێ دهاتن کرن و چ نەمابو هنەک رموزێن پارتی یێن دیار نەهێنە پالاوتن و هنەک ژوان ژبو دیارکرنا نەرازیێ هولا کونگرێ بجهێلان و لدیڤ دا بتەدەخولا هنەکان، هاتن رازیکرن و هاتن زڤراندن بو هولا کونگرێ و هاتنە پالاوتن بو سەرکردایەتیا پارتی. هەروەسا پەیامێن سەرکێشێن هەردو باڵێن سەرەکی دراگەهاندناندا و ئاراستەکرنا کێمتەرخەمیی بو ئێک و دوو، ڤێ راستیێ دیاردکەن.

ئێک ژ رموزێن دیار دناڤ سەرکردایەتیا پارتیدا کو خودان سەنگ و خودان جەماوەرە لدەڤەرا بەهدینان و بسەر باڵەکێ پارتیڤە دهێتە لقەلەمدان، ژبەر رولێ وی یێ درێژ ل دەڤەرێ و کلیلێن رویدان و کەیسێن لدەڤەرێ ریداین لپشتی سەرهەلدانێ و هەتا نوکە دبەریکاویدانە ، دڤان رۆژاندا بو خودیێ هنەک راگەهاندنێن ئاگرین و دوخەکە بەرەف ئاقارەکێ نەدیار بر ؛ هەروەسا و هەمان کەس کەسێ ئێکێ بو کو راگەهاندن داین لسەر بویەرێن ڤێ دیماهیێ یێن دەڤەرێ.

ژئالەکێ دی بویەرێن بەهدینان جهێ شوکێ بون بو سەروکێ هەرێمێ و ئەو کەیس کرە کەیسێ خۆ یێ سەرەکی و بریاردا، راستی و ریجالێن ڤێ مەسەلێ دیارکەت. ئەوبو، سەروکێ هەرێمی لژنەیەکا تەحقیقی دامەزراند ژبۆ دراسەتکرنا ڤان رویدانان و دیارکرنا راستیان.

وەکو دیار جەنابێ وی پشتەڤانیەکا موکوم لڤێ لیژنێ کر و داخازا دیارکرنا راستیان کر بهەر نرخەکێ هەبیت و بزیترین دەم. ئەوبو پشتی لیژنێ کارێ خۆ ئەنجامدای و راپۆرت گەهای بەر دەستی سەرۆکێ هەرێمێ، سەروکێ هەرێمێ حازربوو لجهێ بویەرێ و وەکو ئاشکرا و راگەهاندنا پارتی دبێژیت کو ئەو سەرەدانەک ئاساییە چ پەیووندی ببویەرێن ڤێ دیماهیێ یێن دەڤەرێڤە نین و بتنێ بۆ دیتنا خەلکێ دەڤەرێ یە و گەر گهۆرینژی بهێن کرن لدەڤەرێ گهۆرینێن ئاساینە. بەلێ ئەو دەنگێن لجادەو کولانێن دەڤەرێ بەر گوە دکەڤن، گوت گوتک و بەحس و خەبەرێن ئالێ نەیێ ئاشکرا یێ سەرەدانا سەروکێ هەرێمێنە بو بەهدینان.

دوهی ژێدەرەکێ تایبەت و نزیک ژ بویەران بو سایتی ئەڤستا کورد دیارکر کو بەری چەند رۆژان کەسێ بەرنیاس بناڤێ وەحید کوڤلی ژ ئالیێ هێزێن ئەولەکاریا هەرێما کوردستانێڤە هاتیە گرتن! لێ هەتا نها ئەگەرا گرتنا وی نەهاتیە دیارکرن. هەمان ژێدەری دا دیارکرن کو هندەک بەرپرسێن بلندژی هاتن گرتن و ل ژێر ڤەکولینێنە و هەر وەها تەکەز کر کو هنەک بەرپرسێن دنژی درێژێدانە و وەکو سایتی ئاماژە پێدای ، ئەڤ رویدانە چێبون لپشتی رادەستکرنا راپورتا لیژنەیا ڤەکولینان لسەر بویەرێن بەهدینان بو سەروکێ هەرێمێ.

سەرەدانا دەمدرێژ یا سەروکێ هەرێما کوردستانێ بو دەڤەرا بەهدینان و رژدبونا ژێدەرێن پارتی و راگەهاندنا وان بئاسایی وەرگرتنا مەرەما سەرەدان و مانا سەروکێ هەرێمێ لدەڤەرێ و پێگیریکرنا وان بوێ چەندێ کو هەر گهۆرینەکا لوێ دەڤەرێ رویدەت دەرناکەڤیت ژچارچوڤێ گهۆرینێن ئاسایی، ئەڤ چەندە دوو راستیا دیاردکەت ئەوژی؛ یان راگەهاندنا پارتی و ئەندامێن وێ و بەشەک ژ سەرکردایەتیا وێ دبێ ئاگەهێ ژناڤەروکا راپۆرتا لیژنا لدیفجونێ و ل وان ریێن سەروکێ هەرێمێ و سەروکێ پارتی دێ گرتەبەر بو دەربازبونێ ژ ڤێ قەیرانێ، یانژی پارتی و راگەهاندنا خۆ دێ هەمان سیناریو و هەمان سەرەدەریێ دوبارەکەن بو جەواشەکرنا خەلکی و ڤەشارتنا راستیان و کردارێن خۆ یێن جارەسەریێ بو راگرتنا ئاڤا ریی خۆ و هەر وەکو لدەسپێکێ سەرەدەری دگەل ریدانێدا کری، یانژی هێڤێنێ ڤێ مەسەلێ و ئەڤ گهورینە گەر راستبن، دێ روییێ بەهدینان گهورن و دێینە مورا ئەوی ئاقارێ ئەڤ دەڤەرە چاڤەرێدکەت.

باشور هویرکارییێن شەوتاندنا بارەگایێ قەسرۆك یا یەککگرتوویا ئیسلامی بەلاڤ دکەت

بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەککگرتوویا ئیسلامی :

ئەوێن بارەگایێ مە شەوتاندی نها پەیوەندیێ ب مەڤە دکەن وبێ گونەهیا خۆ دەردئێخن

دیڤداچوون: سیروان رەمەزان

شەوتاندنا بارەگایێ لقا قەسرۆک یا یەککگرتووی ئیسلامی کوردستان تا نها کێمترین پیتە پێ هاتیە دان ل راگەهاندناندا چ بێن سەر ب یەککگرتووی ئیسلامی یان ئالیێن دیترو تەنانەت ل راپورتا هەردوو لژنێن پەرلەمانی وسەروکاتیا هەرێمێ ژی، ددەمەکیدا کو ب نەرینا چاڤدێران شەوتناندنا ئەوی بارەگای پڕ حێبەتترین شەوتاندن بوو ل بویەرێن 12/2 ل دەڤەرا بادینان ..

شەوتاندنا بارەگایێن یەککگرتووی ئیسلامی کوردستان ب هێجەتا وێ یەکێ بوو کو یەککگرتوو خەلک هاندایە بۆ سوتن وشەوتاندنا دوکانێن بارو مەی ڤەخارنێ ومەساجان ل زاخۆ، لێ ل ناحیا قەسرۆک کو سەر ب قەزا (شێخان) ە چو دوکانێن مەی ڤەخارنێ ودوکانێن مەساجێ تێدانینە وتەنانەت چ مالێن مەسیحی ویەزیدی ژی لێ نینە کو پارتی دیموکراتی ئەڤ بویەرێن بادینان ب ئێرش کرنە سەر مەسیحی ویەزیدیان دابوویە نیاسین، لەوما شەوتاندنا وی بارەگای ب بێ هێجەتترین شەوتاندن دهێتە دانان، ل چاڤپێکەفتنەکێدا دگەل گۆڤارا (باشور) بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەککگرتووی ئیسلامی کوردستان (شەوکەت شەرەفانی) هویکارییێن شەوتاندنا بارەگایێ پارتا وان ئەشکرا دکەت..

بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەککگرتووی ئیسلامی کوردستان ئیماژە ب وان لڤین وهێمایان دکەت کو بەری ئێرش کرنە سەر بارەگایێ وان دهاتنە هەست پێکرن ودبێژیت "ل دەمژمێر 11:30 ئۆتۆمبێلەکا هێزێن ئەولەهیا قەسرۆک ب جلێن مەدەنی دگەل ئۆتۆمبێلەکا پۆلیسێن قەسرۆک ل دەردورێن بارەگایێ مە دزڤرین کو ئۆتۆمبێلەکا وان جۆرێ مازدا رەنگێ سپی مودیل (91) بوو وهاتنە بەر دەرگەهێ بارەگای و مەژی گوت بۆ چ هین هاتینە بەر دەرگەهێ بارەگایێ مە ؟ وان گوت: دا چ چێنەبیت و مەژی پەیوەندی ب رێڤەبەرێ پۆلیسێن قەسرۆکێ (ملازم ولید عیسی)کر وی ژی هەمان گوتن دووبارە کرەڤە وگوت دا چ چێنەبیت".

هەروەسا ئیماژە ب وێ یەکێ ژی دکەت "کو هەمی ئەو پۆلیس دبەرنیاس بوون"، دەربارێ باوەریا وان ب گوتنێن وان پۆلیسان وتەنابینا وان ب وێ چەندێ شەرەفانی گوت "ل وی دەمی مە گومان ب وێ یەکێ بر کو ئێرش دێ هێتە کرن بۆ سەر بارەگایێ مەو ئەم (20) کەس چوینە دناڤ بارەگایدا داکو دەمێ دهێن بۆ شەوتاندنێ هەمیان بنیاسین"،هەروەسا ئیماژە ب وێ یەکێ دکەت کو وا کەسێن دڤیا بارەگای ب شەوتینن حەزنەدکر ئەم ل وێرێ بمینین داکو ئەوان نەنیاسینەڤە ودبێژیت: "کو پارتی ب فشارێن جڤاکیڤە پێکول دکر مە ل بارهگای بینیتە دەر لەوما چەندین پەیوەندی ب رێکا کەس وکارێن مەڤە بۆ مە هاتن کو بارەگای چولبکەین لێ مە چولنەکر"، لێ ب گوتنا شەرەفانی ئەو پێکول زێدەتربوون و ئاغایێ گوندێ مرێبا کو جهێ ئاکنجیا بەرپرسێ لقا قەسرۆکا یەکگرتوویە کوناڤێ وی (خلیل ئاغا)یە پەیوەندی ب وانڤەدکەت وداخازێ لێدکەت کو چولبکەن وبەرپرسێ لقا قەسرۆک ژی دبێژیتێ "تۆ دێ هێی من کوژی یان بارەگای شەوتینی؟ ئەو ژی دبێژیت ئەز دێ هێم داکو خوین نەهێتە رێتن".

شەرەفانی دبێژیت " بەرپرسێ لیژنا ناڤخویا پارتی کو ناڤێ وی

(سەفەر) ە پەیوەندی ب من کرو گوت چ ل ڤێرە ناهێتە رویدان ولێ ئێکەم پرسیار ل من کر گوت: تو ل کیڤەی ومەرەما وی ئەو بوو کا ئەز دناڤ بارەگایدا مایمە یان نە"،ل وی دەمی بریار ددەن کو بارەگای چولبکەن وبچنە دەردورێن بارەگای چاڤدێریا کاودانی بکەن وبتنێ دوو زێرەڤان دمیننەڤە، پشتی وێ یەکێ و نێزیک دەمژمێر (2) پشتی نیڤاشەڤێ، (30) کەس کو (20) ل وان چەکداربینە وب جلێن مەدەنیڤە ئێرشێ دکەنە سەر بارەگای ودەست ب لێدانا هەردوو زێرەڤانێن بارەگای دکەن ب قونتاخە (غەدارا) وبارەگای دشەوتینن، شەوکەت شەرەفانی لدور ڤێ چەندێ دبێژیت "ل وی دەمی وەک وەسا مە پلان بۆ دانابی ئەم ب ئۆتۆمبێلا خوە چوینە نزیک بارەگای ومە لایت کرنە بارەگای داکو وان تێکدەرا بنیاسین ،لێ دەما مە دیتی یێ ل زێرەڤانێن مە ددەن ئەم هاتینە خوار ل ئۆتۆمبێلا خوە ودەما وان چەکدارا ئەم دیتین وئێکسەر ئێرش کرە سەر مەو تەقە ل مەکرو نێزیکی (100) گوللە وان تەقاندن و نێزیکی (7) گوللە ب بەر ئۆتۆمبێلا مە کەفتن وکەفتنە لێدانا مە ودئەنجامدا دەستێ من شکاند وئەو برادەرێن دگەل من ژیدابوون کە ئەم (7) کەس بووین هەمی هاتنە ئەشکەنجەدان".

بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەکگرتووی ئیسلامی باس رێگریێن ئالیێ دەسەلاتدار دکەت ل ئۆتۆمبێل وکارمەندێن ئاگرڤەمراندنێ ودبێژیت "دەسەلاتدارێت ئەوێ دەڤەرێ دوو ئۆتۆمبێلێن ئاگرڤەمراندنێ بەرهەڤکربین لێ نەهێلا کارمەندێن ئاگرڤەمراندنێ کارێ خۆە بکەن هەتا وەکو ب باشی هاتیە سوتن ومە گوە لێبوو کو ئەفسەرەکێ پۆلیسان دگوتە کارمەندێن ئاگر ڤەمراندنێ راوەستن هەتا وەکو باش دهێتە سووتن".

ل گور داپۆشینا وێ بویەرێ ژئالیێ دەزگەهێن جودایێن راگەهاندنێڤە ،شەرەفانی هێما بۆ یەکێ دکەت کو بتنێ رێ بۆ کەنالێ کوردستان تیڤی کو ب سەر ب پارتیە هاتە دان کو ئەوژی بتنێ دەما بارەگا دهاتە ڤەمراندن ژئالیێ کارمەندێن ئاگرڤەمراندنێڤە وێنەدکر،هەروەسا شایەتیا وێ یەکێ ژی ددەت کو پەیامنێرو وێنەگرێ کەنالێ (NRT) هاتینە لێدان وشەکەنجەدان دەما ڤیای داپۆشینا بویەرێ بکەن.

پۆلیسێن کوردستانێ بگشتی ب فەرمانێ بەرپرسێن حزبی دهێنە لڤاندن وبکارئینان ،لەوما دڤێ بویەرێ ژیدا پۆلیسان هەمان ئەو رۆل گێرایە ئەوێ کو ل چەندین بویەرێن دیتر گێرای کو کارکرنە ل دیف حەزا بەرپرسێن حزبی ،دشەوتاندنا بارەگایێ لقا قەسرۆک یا یەکگرتووی ئیسلامی پۆلیسان نەک بتنێ رۆلێ بینەر گێرایە بەلکو رۆلێ ساناهیکرنێ وهەڤکاریکرنێ دیتیە بۆ شەوتاندنا بارەگای ،هەروەک شەوکەت شەرەفانی دبێژیت "مە هایداری دکر دەما هندەک ل ئەوان کەسێن کو بارەگا دسوتی دگوتە پۆلیسان؛ هین بۆ هەڤکاریا مە ناکەن؟ پۆلیسان ژی دگوت: ئەم دێ بۆ وە گازێ ئینین،رابوون ب شکاندنا تانکا گازێ یا بارەگای و گاز بۆ وان ب کەل وپەلێن بارەگایدا دکر".

پشتی بویەران ژلا سەرۆکێ هەرێمێ لیژنەک پێکئینا بۆ دەرئێخستنا راستیێن ئەوان بویەران کو پێکهاتبوو ل هەرئێک (دادوەر ئازاد سەرۆکێ لیژنێ کو شیرەتکارێ یاسایی یێ سەرۆکێ هەرێمێ یە، عبدالله حاجي محمود ئەندام پەرلەمانێ کوردستانێ سەر ب لیستا سوسالیست ، خەیری بوزانی سەرۆکێ وەقفا یەزیدیا کو پێشتر ئەندامێ لقا (20) یا شێخانا پارتی دیموکراتی بوو، وەملا ئەنەس)،ئەڤێ لیژنێ سەرەدانا قەسرۆک کرو دگەل بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەکگرتووی ئیسلامی (شەوکەت شەرەفانی) کومبین و تێدا ئەڤێن خارێ ژی بەرهەڤبوون (لقمان باسکەدێری کارگێرێ مەڵبەندا نەها ئاکرێ یا یەکگرتووی ئیسلامی، (شێردل)رێڤەبەرێ ناحیا قەسرۆک ،(حسو نەرمو) قایمەقامێ قەزا شێخان، (نایف کۆچەر) رێڤەبەرێ ئاسایشا قەزا شێخان ،(سفر) رێڤەبەرێ پۆلیسێن قەزا شێخان ،(ملازم ولید عیسی) رێڤەبەرێ پۆلیسێن ناحیا قەسرۆک، (زوزک شلي) رێڤەبەرێ ئاساییشا ناحیا قەسرۆک).

هەروەسا شەرەفانی باسێ هن ناڤەرۆکا کومبینا وان دگەل لیژنا ڤەکولینێ کر وگوت"دگەل لیژنێ باسێ وێ یەکێ مەکر کو پشکا شێری ل بودجەکا هەرێمێ بەر پۆلیس و ئاساییشێ دکەڤیت، لێ دەما بارەگایێن مە دهێنە سوتن وپەلاماردان ئەو نەک ناپارێزن بەلکو هەڤکاری ژینە بۆ سوتن وشەوتاندنا وان"، هەروەسا گووت "و سەرۆکێ لیژنا ڤەکولینێ (دادوەر ئازاد) گوتە مە کو ئەڤە ڤەکولینە وهەمی رێکێن دیتر ل بەردەمێ وەدا دڤەکرینە بۆ شکایەتکرنێ".

شەوکت شەرەفانی بۆ باشور ئەوژی ئەشکرا کر کو وان ناڤێ (15)کەسان دایە لیژنا ڤەکولینێ کو ئەو وان گونەهباردکەن ب پشکداریکرن ل شەوتاندنا بارەگایێ وان ل قەسرۆک ،دەربارێ چەوانیا زانینا ناڤێ وان کەسێن پشکداری د شەوتاندنا بارەگایدا کری شەرەفانی گوت " هنەک ل وان کەسان مە بخوە نیاسین کو ل دەما شەوتاندنێدا مە دیتین وهنەکێن دیترژی وان بخوە بەحس دکر ل رۆژێن دیڤدا ووەکو مەدحەک ڤەدگێراڤە دناڤ خەلکیدا وباسێ چەوانیا پشکداربینا خوە دکرن ل شەوتاندنێدا".

بەپرسێ لقا قەسرۆک ئەو یەک ژێ ئەشکراکر کو" هندەک ئەوێن پشکداربین دشەوتاندنا بارەگایێ مەدا پشتی کو زانی مە ناڤێن وان داینە لیژنا ڤەکولینێ، رۆژانە پەیوەندیێ ب مەڤەدکەن وبێ گونەهیا خوە بۆ مە دەردئێخن".

ئێک ل ئەوێن کە نەک بتنێ پەیوەندی ب وانڤە کریە بەلکو چویە دناڤ مالا واندا (خلیل ئاغا) یێ شەرەفانی یە، ل گور وێ چەندێ دبێژیت "مالا خلیل ئاغای هاتینە دناڤ مالا مەدا داکو ل وان خۆش ببین ومەژی گوتیە وەکو تاکەکەس ئەم شکایەتێ ل وە ناکەین لێ وەکو حزب تیمەکا پارێزەران هاتیە پێک ئانین وئەو چ دبێژن ئەم دێ پابەندبین پێڤە"، دەربارێ وێ یەکێ ژی کا چەوا ئەوێن ناڤێن وان تەسلیمی لیژنا ڤەکولینێ هاتینە کرن ب وێ چەندێ زانیە کوناڤێ وان تێدابوویە ،شەرەفانی دبێژیت "ئەو ناڤ ب رێکا وان بەرپرسێن حکومیڤە گەهشتینە وان ئەوێن دگەل لیژنێ دبەرهەڤ بوون چونکی ئەوژی هەر ئەندامێن پارتینە وهایداری وی کاودانی بوون".

پشتی چەند رۆژەکان ل شەوتاندنا بارەگایێن یەکگرتوو هندەک پرۆپاگندە هاتنە بەلاڤکرن کو ئەندام وبەرپرسێن ئێکەتی یا نیشتیمانی ب شەوتاندنا بارەگایێ یەکگرتووی ئیسلامی رابووینە ل قەسرۆک ،دەربارێ ڤێ یەکێ ژی بەرپرسێ لقا قەسرۆک یا یەکگرتوو دبێژیت " ئاغایێ گوندێ مرێبا "خلیل ئاغا" پێشتر ئێکەتی بوو وشیرەتکارێ جەلال تالەبانی بوو بۆ کاروبارێن عەشیرەتان، لێ ئەڤە بۆ دەمێ پتر ژسالەکێ یە واز ل ئێکەتی ئینای ،ب شایەتیا بەرپرسێ لیژنا ناڤخویا پارتی ل قەسرۆک ئەو ئاغا پشکداربوویە ل شەوتاندنا بارەگایێ مەدا ،لەوما ب دەلیڤە زانیەو بەرپرسێن پارتی ل قەسرۆک وەسا گەهاندە سەرکردایەتیا خوە کو ئێکەتی ئەڤ کارە ئەنجامدایە لێ ئەڤ یەکە راست نینە و100% ئەوێن بارەگایێن مە شەوتاندی سەر ب پارتیڤە بوون".

پوستێن حکومەتێ وپەرلەمانی ..

ترس ل وەرگرتنا وان و دلگرانی ل دانەڤێ

فوبیا ژ وەرگرتنادکومەتێ دێ قەیرانەکا دی چێکەت!

ژێێ دوو سالێن کابینا دکتور بەرهەم سالحی ب داوی هات، ل دور رێکەفتنا ستراتیژی یا دناڤبەرا پارتی و ئێکەتی دا تڤیابا ل مەها ئەیلولا سالا رابوری سەرۆکایەتیا حکومەتێ هاتبا رادەستکرن بۆ پارتی لێ مسعود بارزانی سەرۆکێ پارتی دیموکراتی پشتی چەندین کومبینان دگەل سەرکردایەتیا حزبا خوە بریار دا ئەڤێ پرسێ بۆ دەستپێکا سالا 2012 پاش پێخیت لێ پشتی بویەرێن بەهدینان پوستێ سەروکاتیا حکومەتێ بوویە پەلەکا سور ددەستێ هەردوو حزبێن دەسهەلاتدار ..

راپورتا شیکاری : سیروان رەمەزان

بۆ چ پارتی دڤێت حکومەتێ وەربگریتەڤە؟

هەر ل دەمێ ب داوی هاتنا دوو سالێن کابینا دکتور بەرهەم سالحی وگەرمبینا دەنگ باسێ لێکگوهارتنا پۆستێ سەرۆکایەتیا حکومەتێ وسەروکاتییا پەرلەمانی دناڤبەرا پارتی وئێکەتیدا، پارتی دیموکراتی کوردستان ژی ئەڤ چەندە دناڤبەرا خـوەدا گەنگەشەکر وچەندین کومبین ل سەر ئاستێ مەکتەب سیاسی وسەرکردایەتیا حزبا خوە ل دور ڤی بابەتی ئەنجامدابینە، ل هەمی وان کومبینان دا ب پرانیا سەرکردایەتیێ وەرگرتنا کابینا حکومەتا هەرێمێ ل دکتور بەرهەم ×الحی پەسەند کر.

ب نەرینا چاڤدێرێن سیاسی ژی بریاردانا پارتی ب وێ لەزاتیێ ودگـەل داکوکیکرنەکا دژوار بۆ وەرگرتنەڤا وێ، هن نهێنی ل پشت هەنە، پرانیا چاڤدێران ژی ئەڤێ یەکێ بۆ مژیلکرنا نێچیرڤان بارزانی دزڤرینەڤە ب پۆستێ سەرۆکایەتیا

حکومەتێڤە وداکو کێمەکێ ل وێ هەڤرکیا دناڤبەرا نێچیرڤان بارزانی ومسرور بارزانی کێم ببیت، پشتی دوماهیک هاتنا کابینا پێنجێ ب سەرۆکایەتیا نیچیرڤان بارزانی، ل چاڤپێکەفتنەکا رۆژنامەڤانیدا نێچیرڤان بارزانی راگەهاندبوو کو ب پشت راستیڤە کاری وی پشتی سەرۆکایەتیا حکومەتێ دێ ریفورم بیت دناڤا پارتیدا، ل وی دەمی ژی رۆژ ب رۆژ هەڤرکیا دناڤبەرا نێچیرڤان بارزانی ومسرور بارزانی سەرۆکێ ئاژانسا پاراستنا هەرێمێ وکورێ مسعود بارزانی بەرەب زێدەبینەڤێ دچن، لەوما ب هزرا سەرکردایەتیا پارتی ئەگەر دووبارە نێچیرڤان بارزانی ب سەرۆکایەتیا حکومەتێڤە بهێتە مژویل کرن دێ ئەو هەڤرکی دووبارە بۆ کاودانێ جاران زڤریتەڤە.

ئەگەرەکا دیترا داخازکرنا پارتی بۆ وەرگرتنا سەرۆکایەتیا حکومەتێ بۆ ئەوێ یەکێ دزڤریتەڤە کو پارتی هەر دبنەرەتدا ب مافێ ئێکەتی نەزانیە کو وی پۆستی وەربگریت بەلکو ب مافێ رەواێ خۆ زانیە، سەرباری هەبینا رێکەفتنا ستراتیژی دناڤبەرا هەردوو وئالیاندا لێ هن بەرپرسێن پارتی دلگرانیا خوە ل پێدانا ئەوی پۆستی ب ئێکەتی دەربریە ئەوژی ب سەدەما کێمبینا دەنگێن ئێکەتی پشتی کو باسکەکێ بهێز ل ئێکەتی جودابی وبزاڤا گوران پێکئینای کو شیا 25 کورسیکان بدەست خۆڤە بینیت، ئەڤ ڕاستیەژی ل بەڵگەنامەکا ویکیلیکسدا ئەشکرا بوویە ول گور وێ بەڵگەناما ویکیلیکس کو دیرۆکا وێ بۆ مەها ئابا سالا (2009) دزڤریتەڤە ل وی دەمێ کو سەرۆبەندێ پێکئینانا کابینا شەشێ یا حکومەتا هەرێمێ بوو ب سەرۆکایەتیا دکتور بەرهەم ×الحی، وەفدەکا ئەمریکی دگەل هن بەرپرسێن حکومی بێن سەر ب پارتی کومبیە بێی کو ئاماژێ ب ناڤێ وان بکەت، ئەوان بەپرسان دلگرانیا خوە دربریە ل پێدانا پۆستێ سەرۆکایەتیا حکومەتێ ب ئێکەتی ژبەر وێ یەکێ کو ئێکەتی دەنگێن کێم ب دسەتڤەئینانینە ل هەلبژاردنێن 2009/7/25 دا یێن پەرلەمانێ کوردستانێ. هەر دوێ بەلگەنامێدا هاتیە کو حەفتیەکێ بەری دکتور بەرهەم کابینا خوە رابگەهینیت بەرپرسێن ئێکەتی وپارتی رێککەفتینە کو دکتور بەرهەم بۆ دەمێ بتنێ دوو سالان سەرۆکایەتیا حکومەتێ د دەستدا بیت.

پارتی دترسیت ل وەرگرتنا حکومەتێ

ئەگەر چ نەرینا پرانیا سەرکردێن پارتی دیموکراتی کوردستان دگەل وێ یەکێ یە کو دوو سالێن بهێت یێت حکومەتا هەرێما کوردستانێ ل ئێکەتی وەربگرنەڤە، لێ دگەل وێ یەکێ ژی ترسەکا زۆر هەیە ل وەرگرتنەڤا وئەو ترس ژی ل داخویانیێن خوەدا نەڤەشارتینە و ب ڕونی باس لێ کریە، (فازل میرانی) سکرتێری مەکتەبا سیاسی یا پارتی دیموکراتی کوردستان راگەهاندبوو کە ئەو موغامەرێ ب نێچیرڤان بارزانی ناکەن وئەگەر حکومەتەکا فرەئالی نەهاتە پێک ئانین ئەو نێچیرڤان بارزانی بەربژارناکەن بۆ پۆستێ سەرۆکایەتیا حکومەتا هەرێمێ چونکە ئەڤ حکومەتە پا پر ئارێشەیە، ئەگەر چ تا نها پارتی بتنێ ترسا خوە ل هەبوونا ئارێشێن زۆر د کابینا بەرهەم ×الحیدا کومکرینەڤەو باس لێکریە لێ چێدبیت هن ترسێن دیتر هەبن کو لەوانەیە پارتی نکاریت ب ئاشکرا باس بکەت ،ئێک ل وان ئارێشان ژی دبە ئەو سیناریو بیت ئەوا ل کابینا پێنجێدا ول دەما دوو سالێن کابینا نێچیرڤان بارزانی تەڤاف بووین ،دەما کو باسێ وێ یەکێ دهاتە کرن کو پارتی هەمی پارێن دبانکێن هەولێرو دهوک دا ڤەکێشاینە، ب نەرینا چاڤدێرێن سیاسی ژی هەر ئەو بیە ئەگەر کو ئێکەتی بریاردا دوو سالێن خوەژی بدەتە پارتی چونکە ئەگەر سەرۆکایەتیا حکومەتێ وەرگرتباڤە دا حکومەتەکا بێ پارە بیت وچ کار پێنەدهاتنە کرن وئەڤەژی دا ب نیگەتیڤانە بۆ سەر ئێکەتی وناڤو بانگێ وێ زڤریتەڤە ، ئارێشەکا دیتر ژی ترسا پارتی یە ل ئێکەتی کو ل دیف حەزا پارتی سەرەدەرێ دگەل حکومەتا پارتی دە نەکەت وئەو یەک ژی ببیتە سەدەما لاوازبینا ئەوێ حکومەتێ وسەرئەنجام ناڤ وبانگێ پارتی پێ بهێتە شکاندن وئەو پارت لاواز ببیت، ئەڤ ترسەژی پتر ل وی دەمی ب پارتیڤە دیار دبوو دەما کو ل بویەرێن دەڤەرا بادینان ئێکەتی بتمامی هەلویستەکێ بەرۆڤاژی پارتی نیشاندا وب توندی پرۆتەستویا سوتنا بارەگایێن یەکگرتوویا ئیسلامی کر کو پارتەکا ئۆپۆزسیونی یە، هەروەسا دوی کەڤانی ژیدا چەندین شەرە داخویانیێن ئێکسەر ونە ئێکسەر دناڤبەرا بەرپرسێن پارتی وئێکەتیدا هاتن رویدان.

ئێکەتی دلگرانە ل تەسلیم کرنەڤا حکومەتێ

ئێکەتیا نیشتیمانی یا کوردستانێ حەزا وێ یەکێ هەبوو کو پارتی دیموکراتی هەمان هەلویستێ وان هەبیت ل کابینا پێنجێ ودوو سالێن بهێت یێن سەرۆکایەتیا حکومەتێ پێش کێش وان بکەت ،بگرە پرانیا ئەندامێن مەکتەب سیاسی دپشت راست بین کو پارتی دێ سەرۆکایەتیا حکومەتێ بۆ دوو سالێن دیتر پێش کێشی وان کەت، بەڵگە ل سەر ڤێ یەکێ ژی ئەوە کو دەما دوو سالێن دکتور بەرهەمی تەڤاف بووین ل ئێکەم کومبینا مەکتەب سیاسی یا ئێکەتیا نیشتیمانی کو باسێ ئەڤی بابەتەی هاتە کرن تێدا پرانیا ئەندامێن مەکتەب سیاسی دەنگ بۆ وەرگرتنەڤا سەرۆکایەتیا حکومەتێ دا بۆ دوو سالێن بهێت ژبەرکو ئەو دپشت راست بین کو پارتی دێ وێ پێشنیارێ ئێختە بەردەم ئێکەتیا نیشتیمانی , لێ دەما پارتی ب فەرمی راگەهاندی کو ئەو دێ سەرۆکایەتیا حکومەتێ وەرگرنەڤە ئەڤە وەکو بایەکێ سارد بوو ب سەر گیانێ ئێکەتیدا هاتی وزۆر پێ دلگران بوون، هەر چەند پارتی د دەهان داخویانی وهەلکەفتناندا وەرگرتنا ئەوی پۆستی پشت راست کریەڤە وبگرە دەست ب پێکولێن پێکئانینێ ژی داینە ودگەل هن ئالیێن ئۆپۆزسیونێ ژی کومبینەو داخواز لێ کرینە کو پشکداربن دحکومەتا پارتیدا وەلێ ئێکەتی هێش هیڤیا وێ یەکێ ژدەست نەدابوو کو پارتی کورسیکا دکتور بەرهەمی ل ژێر پێت وی بینیتە دەر چونکی هێش وەک خەیالەکێ بوو بۆ ئێکەتی کا چەوا پارتی ب ئێک پەیڤ وئێک کومبین بریارەکا ئێک لاییکەرەڤە دا.

هەرێمەکا بێ حکومەت

رویدانێن ڤان داوییێ ل دەڤەرا بەهدینان ئەو ئەگەر ئینا هولێ کو نەئێکەتی ونەپارتی نەوێرن هەڤساری سەروکاتییا حکومەتێ بگرن ومەترسیەک ل وەرگرتنێ هەبیتن، ژبەرکو سالا 2011 پر ئاریشەترین ساڵ بوو وچەندین پرسگریکێن مەزن مانە هەلاویستی تایبەت دەرحەق رەوشا مافێ مروڤ ل کوردستانێدا کو روژ بو روژ دژوارتر دبیت وئەگەرێن پەقینا دوخا کوردستانێ د کەدێ دانە.

هەر بەر ڤێ چەندێ تێتە چاڤەرێ کرن کو بو دەمەکی هەرێما کوردستانێ بێ سەروکێ حکومەتی وپەرلەمانی بمینیت وببیتە حکومەتەکا نە مەئمور وئنتیقالی، چونکی هەم بەشداربوونا ئوپوزسیونێ گەهشتە ئاستەکێ پری زەحمەت وهەم ترس ل کاودانان ببیە کارەکێ چاڤەرێ کری وفوبیا.

دیلمان موحەمەد؛ سەرپەرشتیاری بزوتنەوەی گۆڕان لە بادینان:

پێش ئەوەی بارەگاکانی یەکگرتوو بسوتێن ئێمە زانیاریمان لەسەری هەبووە

دیداری باشور

باشور: دەکرێ بۆچوونتان لەسەر روداوەکانی ئەم دوایەی بادینان بزانین؟

دیلمان موحەمەد: پێمان وایە هەردوو حالەتەکەی نائاسایین کە رویانداوە، هەم ئەوەی پەیوەندی بە سوتاندنی دوکانی مەی فروشی وگازین ونوتێلەکانەوە هەیە وهەم ئەوەشی کە پەیوەندی بە سوتاندنی بارەگاکانی یەکگرتووشەوە هەیە.

یەکەمیان رەنگە حالەتێکی فەورزەوی بێت کە لە ئەنجامی ئەو لێدوانانەی چەند مەلایەک قسەی لەسەر هەندێ لەو شوێنانە کردبێت کە رەنگە هەر لە بیری خەلکەکەش نەبوبێ وباسیان کردووە کە دەبێ نەهێلرێت، پێمان وایە کە هاندان هەبووەو وبوتە هوی ئەوەی چەند گەنجێک وخەلکانێکی خوێن گەرم هانبدریت بەرەو ئەو ئاراستەی کە دەرئەنجامێکی نەخوازراوی لێکەوتەوە.

بەلام ئەوەی تر پەیوەندی بە لایەنێکی سیاسیەوە هەیە کە لە دەرئەنجامی نەبوونی پێکەوە ژیانێکی سیاسی ویەکترقبولکردنەوە هەیە، ئەزمونەکانی پێشوو تریش ئەوە دەردەخەن کە ئەم حالەتە زیاتر حالەتێکی بەرنامەبوداریژراو بووە چونکە لە رابردووشدا ئەم حالەتانە رویانداوە لە هەرێمی کوردستاندا، هەر کات ویسترابێت حزبێکی سیاسی بکرێتە ئامانج یاخود تومەتبارکرابێت بە قەزیەیەکی دیاریکراو دواجار هێرش براوەتە سەر بارەگاکانی، ئێمەش لە دوای حەڤدەی شوباتەوە تووشی نەفسی ئەو حالەتە بوینەوە لە بادینان وهەولێر.

ئەمەش پەیوەندی بەوەوە هەیە کە تاکو ئێستا بارودوخێک هەیە نەسەلمێنراوە کە گەرەنتی هەیە، یاخود تا ئێستا جورێک لە منافسەی دیموکراسیانە لە کوردستان نیە لە نێوان حزبەکان وهەمیشە مەترسی ئەوە هەیە کە ئەم حاڵەتانە دووبارە ببنەوە و ئەمەش بێ گومان ئارامی هەرێمی کوردستان نەشێوێنێت.

باشور : ئەوەی تێبینی دەکرێت لەم ڕووداوانەدا هیچ پەنجەی تومەت بو لایەنگرانی گۆڕان دریژنەکرا.. بۆ؟

دیلمان موحەمەد: لە دور ونزیک، ئەندامان وهەلسۆڕاوەکانمان پەیوەندییان بەو ڕوووداوانە بەبووە، بگرە لە هەر دوو حالەتەکاندا هەم ئەوەی سوتاندنی دوکانەکانی مەی وگازینوکان وهەم بارەگاکانی یەکگرتوو, ئێمە وەکو گۆڕان بۆچی تومەتبار بکرێین کە هیچ پەیوەندێیکمان بەو رودواوەنەبوبێت.

باشور : هەست بە شەرمنی ونەرم هەلوێستیەک لە گۆڕانەوە دەکرێت

بەرامبەر بە رووداوەکانی بادینان؟

دیلمان موحەمەد: نەخێر بەپێچەوانەوە، ئێمە نەک هەڵوێستێکی شەرمنانەمان نەبووە بگرە هەڵوێستمان زور ئاشکرا ودیاربووە، ئێمە لە یەکەم رۆژدا بەیاننامەمان دەرکرد لەسەر ئیدانەکردنی بارەگاکانی یەکگرتوو وە بایکوتی چەند کۆبونەوەیەکی سیاسیشمان کرد لە ئاستی بەرپرسانی باڵا دا.

ئێمە هەم لە تێلەفزیونەکان هەم لە رادیویەکانماندا هەمیشە ولە زاری ووتەبێژی فەرمی بزوتنەوی گۆڕانەوە هەڵوێستی ئاشکرامان هەبووە وگرنگیەکی زورمان پێداوە وهەر لە شەوی یەکەمەوە لە کەناڵی کەی ئێن ئێنەوە لە بەپەلەکانەوە نووسیومانە، وراستە ئێمە روماڵێکی زیندوومان نەبووە بەلام گرنگیمان پێداوە وپێش ئەوەی بارەگاکانی یەکگرتوو بسوژێن ئێمە زانیاریمان لەسەر ئەوە هەبووە کە تووشی حالەتێکی لەو جورە ببن، بویە لە کەی ئێن ئێنەوە پێش وەخت بەلاومانکردەوە کە رەنگە پاش چەند کاتژمێرێک تووشی ئەم حاڵەتە ببنەوە.

لەبەر ئەوە ئێمە هەم لەرۆی رومالی مەدیایی گرنگیمان پێداوە وهەم لە دەرئەنجامەکانی ئەو حاڵەتە هەڵوێستی خومان هەبووە بە روونی، ودابڕانی هەندێ دانشتنمان کردووە وبەیانامەشمان دەرکردووە.

باشور: هیچ هەرەشە لەسەر بارەگاکانتان هەیە یان هیچ فشارێکی سیاسی لەو دەڤەرە؟

دیلمان موحەمەد: ئێمە ئێستا ئەسلەن هەر بارەگامان نیە لە بادینان تاکو هەرەشەی لەسەر بکرێ، ولە پاش 17 شوباتەوە بارەگاکانمان رۆبەروی تالان وسوتاندن بونەتەوە.

یەکێ لەو شوێنانەش بارەگای بادینان بوو، کەهێڵیان کوتابوو سەری ودەرگاکانیان شکاندبوون وچۆبونە ژورە وە وفیشەکیان بە کەرەستەکانەوە نابوون، لەبەر ئەوە ئێمە بریارماندا تاوەکو هەست بە گرەنتیەکی یاسایی نەکەین لەو ناوچانە بارەگا ناکەینەوە.

بەلام لە روی چالاکی وهەلوێستی سیاسیەوە ماڵی هەر یەک لە هەلسوڕاوەکانی ئێمە بارەگایەکە وتا ئەم دوخە هەبێت ئێمە بارەگاکانمان لەو ناوچانە ناکەینەوە.

باشور: بۆچی تا ئێستا هەیکەلێکی دامەزراوتان نیە لە قیادەی بادینان وخۆت لە سلێمانیەوە سەرپەرشتیان دەکەیت؟

دیلمان موحەمەد: تا ئێستا بزوتنەوەی گۆڕان لە دارێشتنی هەیکەلی تەنزیمی خۆی نەگەیشتوتە سیغەیەکی کوتایی، چونکە بزورتنەوەی گۆڕان لە چەند قوناخێکی هەلبژاردن وسیاسیەوە تێپەریوە وبۆیە یە ئێستا ئێمە لە دروستکردنی هەیکەلی رێکخستنی خۆماندایین وقوناغێکی باشیشمان لەوە بریوە بەتایبەتی لە بادینان کە ئەو نەبوونە رێکخستنەی کە نەمان بوو لە دەستپێک ئێستاکە ئەنجومەنی قەزاکانمان دروستکردووە

من پێم وانیە دابرانێک لە نێوان سەرکردایەتی بزوتنەوی گوران وجەماوەر وهەلسوراوی بادینانمان هەبێت چونکە بۆ هەموو ئەو حالەتانەی کە پێویست بە را وەرگرتنی کادر وهەلسوڕاوەکانمان بکات، ئەمانەی بادینان بانگ هێشتکراون چونکە برادەرانی بادینان هەمیشە رولیان هەبووە وسەرکردایەتی گۆڕانیش راگورینەوە لە زوربەی پرسەکان لەگەڵیان کردووە .

ئەزمونەکانی پێشوو تریش ئەوە دەردەخەن کە ئەم حالەتە زیاتر حالەتێکی بەرنامە بو دارێژراو بووە

سەبارەت بەوەی بوچی تا ئێستا لە سلێمانیەوە ئێمە سەرپەرشتی بادینان دەکەین، پەیوەندی بە نا رێکخستنی هەیکەلی خومانەوە هەیە بەلام خوا حەز بکات لە ئایندەدا ئەگەینە چارەیەک وقیادەی بادینان ئەو کات تەسلیمی هەلسوراو کەسایەتیەکانی بادینان دەکەین وبەو هیوایە کە بتوانن بادینان لە روی رێکخستن وسیاسیەوە باش بەرێوە ببەن چونکە بەراستی پێگەی ئێمە هەم لە روی رێکخستنی نەوعیەوە لە زیادبوندایە وهەم لە روی جەماوەریشەوە.

ئەو متمانەیە لای خەلکی بادینان دروستمانکردووە کە بزوتنەوەی گوران بزوتنەوەیەکی جەماوەری یە وپێم وایە ئەو جورە ناروشنییەی خەلکی بادینان لەسەر بزۆتنەوەی گۆڕان هەبوو ئێستا رەوییەوەتەوە وئەو جورە گومانەش نەماوە کە پێی وابێت بزوتنەوەکەمان بو قوناخێکی دیاریکراو دروست بوویە وکوتایی پێدێت ویاخود بەشێک بێت لە تاکتیکێکی سیاسی بویە پێمان وایە ئێمە لە گەشەیەکی بەردەوامدایین لە بادینان.

باشور: هەڵوێستان چی دەبێت بەرامبەر حکومەتی داهاتوو؟

دیلمان موحەمەد: وەکو بزۆتنەوەی گۆڕان بەلامانەوە گرنگ نیە بەشداریکردنمان وەکو دەستکەوتێک و چەند وەزارەتێک وەربگرین، ئەوەی بەلامانەوە گرنگە ئەجیندەی ئەو حکومەتە نوێیە کە چی دەبێت، هەربویە لە ماوەی رابردوودا بەئاشکرا کەسی یەکەمی بزوتنەوەی گوڕان، ئەوەی دیاریکرد کە ئەگەر بێت وئەو پاکەجە سیاسیانەی بو چاکسازی بنەڕەتی لە هەرێمی کوردستان کە ئامادەکراوە جێ بەجێ بکرێت، ئێمە لەو حاڵەتەدا ئەگەر بەشداریش نەبین بەلام رامانگەیاندووە کە پشتگیری دەبین.

چونکە پێمان وایە کە ئەو پرۆژەیەی کە ئوپوزسیون بە هەرسێ لایەنەوە پێشکەشی کردووە وەکو پێش مەرج بو گفتوگۆ لە گەڵ دەسهەلاتدا، وا بوی دەچین کە زوربەی زوری ئەو کێشانەی لەم هەرێمە هەڵواسراون چارەسەرئەکات ولە حکومەتێکی شمولی دوویدارییەوە دەکاتە حکومەتێکی یەکگرتوو وئەوەندەی بەلامانەوە گرنگە ئەو پرۆژەیە بکرێتە کارنامەی حکومەتی نوێ نەک بشداری ونەبەشداری ئێمە لە حکومەت.

حزبێن دەرڤەی دەسهەلاتێ چ دبێژن بو بەهدینان؟

سوشیالیست "دەستەکێ دەرەکی یێ ل پشت"
شیوعی "چ دەستێت دەرڤە ل پشت نینە"
زەحمەتکێش "ئەو شەق و مەترەقە و بارەگا گرتنە بەری یەکگرتویێ مەیا دیتی"

راپورتا : دلوڤان رەمەزان

دریدانێن بەهدیناندا ل روژا 2011/12/2 پشتی نڤێژا ئەینیێ کومەکا مەزن ژ خەلکێ زاخو هێرش کرە سەر جهێن مەی ڤەخارنێ و مەساج و هوتیلان وشەوتاندن وپشتی ڤێ چەندێ و د هەمان شەڤدا کومەکا کەسێن دیترهێرش کرە سەر بارەگایێت یەکگرتویێ مەلبەندێ زاخو و دهوک و لقێت سێمێل و قەسروکێ و هەروەسا دگەل چەندین دەزگەهێت راگەهاندنا یەککرتوویێ هاتنە سوتاندن، ژ بو ڤێ چەندێ مە دیتنا چەند پەرپرسەکێن پارتێن بەهدینان وەرگرتینە ئەڤین دەرڤەی ئێکەتیوپارتی..

ئەگەرێن رویدانا بەهدینان چ بوون

بوچی ل زاخو ئەڤ ریدانە و نەرازیبونە چێبون ؟.. یاسین نەبی بەرپرسێ لقا دهوک یا حزبا زەحمەتکێشێن سەربخو وەها بەرسڤ بو گوڤارا باشور دا:"خەلکێ زاخو جورە هەستیاریەکا هەی دگەل دەڤەرێن دیتر کو ئەو تشتێ ب دلێ وان نەبیت پتر دەڤەرێن دیتر هەلویستێ خو دیار دکەن وخو نەرازیکەن، بەری چەند سالەکا ژی خەلکێ زاخو وەک ئیدارە وخزمەتگوزاری خوب مەغدور دزانی وخوپێشاندان دکرن و خو نەرازی دکر، یەعنی ل دەڤەرا بەهدینان تایبەت ل زاخو ئەڤ سالوخەتە هەنە " .

نەبی دبێژیت "کەلتوری عەشایری و دینی پالدەرەکێ وێ چەندێ یە نەل دەڤەرا بەهدینان بتنێ بەلکو ل هەمی کوردستانی بو جهێن هوسا نەدرازینە و نەرازیبونێ یا هەی لێ خەلکێ زاخو چێتر دخورا دبینیت بو تشتێن هوسا کو جورئەت دکەت و کێمتر ژ دەزگەهێت ئەمنی دترسیت ژ بەرهندێ ل دەڤەرا زاخو دەست پێدکەت" .

مصلح ئاکرەیی بەرپرسێ حیزبا سوشیالست دبینیت کو دەستەکێ دەرەکی یێ ل پشت هەی ئەوژی بو وێ چەندێ دزڤرینیت کو نێزیک بو دا کونگرەکێ نەتەوەی هێتە گیران کو کوردستان بەرەڤ قوناغەکا گرنک دچیت، "هەر قوناغەکا کو کوردستان بەرەڤ پێشڤە بچیت دێ دەستەکێ دەرەکی هێتە دناڤ دا کو دەولەتێت دەورو بەرێت مەنە ، کونگرەیا نەتەوەیا کورد کو داهێتە گیران ئەز دبینم دەستێ دەرەکی یێ ل پت هەی" .

بەرەڤان ئامێدی بەرپرسێ کومیتا دهوک یا شیوعی خویا دکەت کو؛ توندییەکا دینی ل کوردستانێ پەیدابویە تایبەت د گوتارا ئاینی دا وبو گوڤارا باشور دبێژیت "تەتەرفا دینی یا پەیدا بووی وئەڤ توندییا ئاییني نازڤریت بو یەککرتوی ئیسلامی بەلکو بو دەسهەلاتێ دزڤریت و گوتارا ئاینی ل کوردستانی ب رەنگەکێ نەیێ دروست تەعاملێ دکەت و ئەگەر بەرێ خو بدەینێ پەروەردە یا درست نینە ژ سەرەتایێ تا زانکویێ کانێ چاوا تەعاملێ دگەل دینی بکەین وئەم نەبێژین 95 % خەلکێ کوردستانێ بسلمانە دڤێت بێژین کو؛ دێ چاوا تەعاملا غەیری دیانەت کەین و ئەڤرو چەند منبەرێت مەلا ل کوردستانێ هەنە و چاوا خیتاب لێدهێتە خاندن" .

ئەگەرێ بەرپرسایەتی کرنا دەسهەلاتێ ژی بەرەڤان بو وێ چەندێ زڤران کو نوکە ئەو سەلەفییێت ناڤ دەسهەلاتێ دا هەی دەورەکێ گەلەکێ خراب دگێرن وەکی ئەم دناڤ پارتی و ئێکەتیێ دا ب شێوەکێ موئەسەساتی دبینین وچەندین مینبەر داگیر کرینە و تەتەرفەکا ئاینی بەلاڤ دکەن، ویەککرتوو تەمسیلا تەتەرفا ئاینی ناکەتن ل کوردستانێ وەکی ئەم وێ هزرێ ژ یەککرتویێ دکەین، هەتا بێژین یەککرتوو ژی بیت ئەڤە رێکێت قانونی بێت هەی" .

بەرپرسێ حزبا زەحمەتکێشێن سەربخو ل دهوکێ بێتر ئەگەران دەستنیشان دکەت ودبێژیت "دوژمنێت مە گەلەک دمەزنن و پیلانێت وان هەردەم د حازرن ڤێجا ئەگەر ئەم ناڤخودا د هوسا بین ئەو دی ب هەردوملا رەقسن و ئەز

بەرەڤان ئامێدی
بەرپرسێ كومیتا دهوک یا شیوعی:

ئەڤ توندیا ئایینی نازڤریت بو یەكگرتوی ئیسلامی بەلكو بو دەسهەلاتێ دزڤریت

باوەر ناكەم چ دەستێت دەرڤە ژ پشت هەبن نەكو واتا یا وێ ئەز دیفاعێ ژ دوژمنی دكەم و ئەز ڤێ یەكێ بو وێ چەندێ دزڤرینم كو خەلكێ مە ل سەرا ڤان تشتان یێ نەرازیە بەلێ نزانیت چاوا نەرازیبونا خو دەربێخیت، و پەنایێ دبەتە بەر توندو تیژیێ و دڤێت دەسهەلات ڤێ بزانیت خەلكی بادینان ژی یێ بێزارە و بەلێ بو ڤێ جاری كلتوری دینی و عەشائیری ئەز ل پشت دبینم" .

كەلتورێ بارەگا سوتاندنێ

كلتورێ بارەگا سوتنێ هندەک هزر دكەن كو د شەرێ نافخودا ئەڤ كلتورە پەیدابویە لێ ئەڤ كلتورە بو سالێت شێستان ڤەدگەرییێتن وەكی یاسین نەبی بەرپرسێ لقا دهوک یا حیزبا زەحمەتكێشێن سەر بەخو دبێژیت " كەلتورێ بارەگا سوتنێ نەیێ 2005 و 2011 یە بەلكو ل سالێت شێستان تا دگەهیتە سالێت 90 ێ ل سەرهەلدانێ وێڤە شنی پارتێت كوردستانی یێت هاتی و دیتیە بارەگایێت پارتەكێ هاتنە سوتن یان داگیر كرن ب تایبەت دناڤ پارتێت دەسهەلاتدار ل جیا و لبن كەپرا و ئەو كەپر ل ئێكو دوو دسوتن".

بــەرەڤــان ئــامــێدی دەربــارێ سوتن وشەوتاندنێ دبێژیت "جهێ نەرەحەتیا مەیە و پێنەخوشین چونكی ئەو بارەگا ب یاسایەكێ هاتبینە دانــان و ئــەگــەر ئــەم پێنەخوشین دڤێت برێكا یاسایێ بچینێ، سوتنا بارەگایان ب هەر رەنگەكێ بیت حكومەت تەحەملا مەسولیەتێ دكــەت د دڤــێت ب پارێزیت.

بــەرەڤــان رامــانــا بــارەگــا سوتنێ دبینیت كو ئەڤە تە خو كێم كر و تەجروبە و ئەزمونا خو یا دیموقراتی كێم كر و تە گوتە خەلكەكی ئەز نەیێ دیموقراتی مە و ئەڤ كلتورەێ بارەگا سوتنێ یێ كەڤنە و وەختێ وێ یێ بسەرڤە چوی و ئەم ئیدانە دكەین.

مەترسی ل سەر پارتێت دی ل دڤەرا بەهدینان

گەلو بتنێ مەترسی ل سەر یەككگرتویێ هەیە یان ژی پارتێن دیژی بەرهەنگاری ڤان نەخوشیان مەترسیان بوینە ، یاسین نەبی دبێژیت "ئــەو شەق و مەترەقە و بارەگا گرتنە بەراهیكا یەككگرتویێ مەیا دیتی لێ نوكە یەككگرتویێ سەرێ خو یێ دایە بەر ڤێ چەندێ و نوكە گەرا یەككگرتوویێ یە ، نەكو بتێ بارەگا گرتن هەروسا شەهید كرن و بەرپرسێ بارەگایێ مە ل ناڤ بارەگای هاتە شەهید كرن، و مەترسی یا بەردەوامە و بتنێ ل سەر مە نینە یا ل سەر هەمیان هەی .

زێدە دكەت ودبێژیت"هەتا ئەو زیهنیەتە و ملەتێ مە كو دبێژنێ هەرێما كوردستانێ یاسا سەروەر نەبیت زێهنیەتا ئێكو دو خاین كرن و مەحرومكرن و برایەتی و پێكڤەژیان نەبیت مەترسی ل سەر هەمی لایەكی یا هەی و هیڤیدارم ئەڤە نەمینیتو ئــەم هەمی وەک برا پێكڤە بژین و كاریكەین دا ڤی مللەتی بەرەف پێشڤە ببەین" .

لــێ ژلایــەكــێ دیــڤــە مصلح بەرپرسێ كومیتا دهوک یا حیزبا سوشیالست كو هەڤپەیمانێ دگەل لیستا كوردستانی دبینیت نوكە چ مەترسی ل ســەر وان نینە و دبێژیت"چ مەترسی ل سەر مە نینە وەک سوسیالست ئەز مەترسیێ ژی نابینم "

لێ بەرەڤان ئامێدی دبینیت كو بارەگا د حالەتێت دیموكراسیدا پەیدا دبن و دپرسیت؛بوچی وەختێ بەعسیادا مەمقەرات نەبین چونكی ل سەر مە قەدەغە بی لێ ئەم نوكە ژ چ پترسین ئەمیێت یاسایەكێ هاتین مە بارەگایێت ڤەركرین سوباهی دوزیــە ئــەم تــەجــاوزا وان یاسایا بكەین درستە بهێن بارەگایێت مە بگرن، لێ دەربــارێ ترسێ ئەم ژ خو بترسین ئەم ژ خوناترسین مانێ گەلەک دێ بێژنەمە مقەراتێت خو بگرن و كەرەمكەت هەرنە مالێت و ئەم شعورا مەترسیێ ل سەر خو ناكەین" .

سەرەدانا سەروكێ هەرێمێ بو بەهدینان

هــەرچــەنــدە كــو دروژا دوێ یا ریدانــان دا ســەروكــێ هەریمێ سەرەدانا بەهدینان كر لێ گەلەک سیاسەتمەدار و رەوشەنبیرا هاتنا ســەروكـی ب هاتنەكا حیزبی ل قەلەم دا ، لێ یاسن نەبی هاتنا سەروكی ب خالەكا ئیجابی وەسفكر و دبێژیت" كو هاتنا وی خالەكا باش بی و ئەم هەمی نوینەرێت پارتێت بەهدینان دگەلدا رینشتین و هەر ئێكی گلە و گازندێت خو گەهاندنێ".

لــێ ژلایــەكــێ دیڤە یاسینی دلگرانیا خو بەرامبەری وێ چەندێ راگــەهــانــد كــو دەمـــێ ســەروكــێ هــەرێــمــێ ل بــەهــدیــنــان هێشتا ئەندامێت یەككگرتویێ دهاتنە گرتن و دبێژیت "كو دڤیابا ئیدارا دهوكێ رێز ل هاتنا سەروكی گرتبا و خەلک نەهاتبا گرتن، یەعنی براستی من پێ سەیر بی چونكی دڤیابا وان زانیبایە كو كو ئــەو یێن ئیهانا سەروكی دكەن ".

بەرپرسێ كومیتا دهــوک یا حیزبا سوشیالست دبێژیت "ئەگەر سەروكێ هەرێمێ پەیامەكا رون نەبا داخاز نەدكر بەرپرسێ مەلبەندێ سێ ل وێ كومبونا ل فەرماندێ ئامادەببیت و دگــەل مــە هەمی پارتێت سیاسی و ئــیــداری كوم ببیت" هەروەسا دبێژیت؛ بو دەمێ دەمژمێرەكێ غازی سەعید بەرپرسێ مەلبەندێ سێ یێ یەككگرتویێ ل ویــرێ ئاخفت ئــامــاژە ب سوتنا بارەگایێت خــودا . لێ بەرەڤان بــەرپــرســێ كومیتا شــیــوعــی ب پێتڤی دبینیت كو؛ دڤێت دەزگەهێ سەروكاتیێ تابعێ چ حیزبا نەبیت، ئەڤرو كو دەزگــەهــێ سەروكاتیێ دڤێت یا ئەكتڤ بیتن و ل هەمی پارێزگەها مەكتەبەک هەبیت و تەمسیلا خرا بكەت و هەروەسا ل هەمی جیهانێ ژی دەمێ سەروكێ پارتەكێ دبیتە سەروک، دەستی ژ سەروكاتیا حیزبێ بەردەت .

كی بەرپرسە ؟

هــەرچــەنــدە كــی خــودان

دەسهەلات بیت ئەو بەرپرسە ژ مال و ملکێ خەلکی و ئارامیی و پاراستنا وان لێ چونکی پارتی ل ڤێ دەڤەرێ خودان دەسهەلاتە دگوت؛ ئەم نەبەرپرسیارێن ڤێ چەندێنە و یەککرتوین پارتی ب پەرپرسیارەتی تومەتبار کر و پارتی ژی گوت؛ دڤێت یەککرتوو داخازا لێبورینێ ل مە بکەت، لێ بەرپرسێ لقا زەحمەتکێشا سەربەخو دبێژیت" پێتڤیە حکومەتا بەهدینان بهێتە دادگەهکرن کانێ بوچی کارێ خو بدرستاهی نەکریە و ئەو خەلکێ بچیت چهەکی بسوژیت نەیا مەعقولە ئەو بێژیت مە سەیتەرە ل سەر نەکر ئەرێ پرسیار لڤێرێ ئەوە ئەو نەشیا ب هەمی پولیسێن خوڤە نەفەرەکی بگریت یان ژی دبێژن مە نەشیا کونترولێ ل سەر بکەین چ راستی بوڤێ چە ندێ نینە".

لێ یاسین نەبی دبێژیت" ئەگەر ئێک ئێکی تومەت باربکەت یا دیارە تا ڤێ گاڤێ حکومەت دوو ئیدارەیە سلیمانی یا ل بن دەسهەلاتا ئێکەتیێ و هەولێر و دهوک ل بن دەستێ پارتیە ڤێجا ئێک بێژیت تە بوچی ناڤێ من ئینا ئەژی دبێژم؛ کانی تو وەرە تو ئێکی دناڤ ڤان دەزگەها بینەدەرێ کو نەیێ حیزبا تەبیت یەعنی غەیر حیزبی و بێ لایەنەک بیت" .

ژ لایەکێ دیڤە مصلح ئاکرەی ئەندامێ سەرکردایەتیا سوشیالستێ

یاسین نەبی

بەرپرسێ لقا دهوک یا حزبا زەحمەتکێشێن سەربخو

خەلکێ زاخو جورە هەستیاریەکا هەی دگەل دەڤەرێن دیتر کو ئەو تشتێ ب دلێ وان نەبیت پتر دەڤەرێن دیتر هەلویستێ خو دیار دکەن

دبێژیت"حکومەت لەوا دەبیت حکومەت بیت دەزگەهێت ئەمنی وەک و ئاسایش و پولیس و یان دەسهەلات ئەڤە ئەرکەکە ل سەر مللێت وان دڤێت مال و سەروەتێ خەلکی بهێتە پاراستن ئەم دگەل هندێ دانینە کو ئەڤ ریدانە هاتنە ریدان دیماهیکا وێ بگەهیتە سوتنا بارەگاییێت لایەنێت سیاسی" .

مەترسیا ڤان ریدانان

ریدانێت 12/2 د دەمەکی دانە کو کورد د مەترسیەکا مەزن ل سەرە بونمونە ڤەکێشانا هێزێت ئەمریکی و راگەهاندنا هەرێمان ل عیراقێ و جێ بەجێ نەبونا مادێ 140 و هەروسا توب بارانکرنا بەردەوام ژ لایێ تورکیا و ئیرانێ ڤە چ مەترسی هەیە ؟

.. یاسین نەبی دبینیت کو؛ دەسهەلاتا کوردی باشترین دەلیڤە ژ دەست دا کو تا نوکە ناڤ مالیا خو رێک نەئێخستیە و دەلیڤەکا زێرین ژ دەست دا و خو ئامادە نەکریە بو رووی بری بوونا هەر ریدانەکێ و دڤیابا دەسهەلاتا کوردی ئێکا وەسا کربا کو هەمی پێکهاتێت کوردستانێ حکومەتا کوردی ب حکومەتا خو حسێب کربایە .

ژلایەکێ دی یاسین دبێژیت" کوردستان گەمیەکە و ئەم هەمی یێت تێدا و ئەو حیزبێت نوکە ل سەر ساحا کوردستانێ ئەز ئێکی ژی نابینم مەترسی ل سەر قەزیا کوردی هەر هەمی ل سەر کورد و کوردستان کوکن.

هەروسا یاسین نەبی رخنێ ل دەسهەلاتێ دگریت و دبێژیت" باشە ئەی سەرکردایەتیا کوردستانێ هەتا نەکە وە جەیش نەکریە ئێک هەتا نوکە وە جەیشەک درست نەکریە کو مهیما وی پاراستنا سنورێن کوردستانێ بن بو پارستنێ ژ دژمنان بیت و ئەو بێن ڤی جەیشی بو ململانێن خو بکاردتینن هەتا نوکە ئاسایش و پولیس و پێشمەرگە حیزبیە و ئەز دبێژم ئەڤە تاوانەکا مەزنە و ئەڤە باشورێ روژهەلاتنا وەلاتێ مە ل سوریا نەکە ئەگەر وەزعێ مە ل باشورێ کوردستانێ یێ رێک با باشترین دەلیڤە بی مە لایەنێ کێم مەعنەویەن هاریکاریا وان کربایە واجبێ مەیە کوردەو براێ مەیە دڤێت ئەم نەبێژین پارچەکا دیە چونکی ئەو ب کەیفا خو نەچزیە ببیتە پارشەکا دی" .

ژ لایێ خوڤە مصلح رەجەب ئاکرەی دبێژیتن" بوارێ ئەمنی و پێشکەفتنا مە نیشا خەلکی دا کو کومپا نیێت خو بینە کوردستانێ و قونسلخانەیێت دەرڤە هاتن بو کوردستانێ ئەگەرژی پێشکەفتنا کوردستانێ یە تەکید ، لێ ئەگەر ئەڤ رەوشە تێک چو ئەڤ کومپانیە و قونسلخانەژی دێ بچاڤەکێ دی سەحکەنە مە" .

ئاکرەیی بێتر خویا دکەت ودبێژیت" تەکید ئەڤ ریدانێن نوکە هاتینە ریدان جهێ داخێ یە هاتینە ریدان دێ ڤی پێشکەفتن و ئێکبونا مە بەرەڤ پاش ڤەبەن و دڤێت ئەم هەمی هاولاتی پارتێت سیاسی و حکومەت چاکسازێ بکەین و پیتەی ب خالێت لاواز بدەین و وان خالێت لاواز بەرەڤ پێشکەفتنێ ببەین" .

مصلح ناکرەیی

بەرپرسێ حیزبا سوشیالست

"ئەگەر سەروکێ هەرێمێ پەیامەکا رون نەبا داخاز نەدکر بەرپرسێ مەلبەندێ سێ ل وێ کومبونا ل فەرماندێ ئامادەببیت و دگەل مە هەمی پارتێت سیاسی و ئیداری کوم ببیت"

کارتێکرنا پارتێن سیاسی ل سەر رەوشا پەیوەندییێن چڤاکی

زەکی سەرۆکانی

ئەڤرۆ جیرانێن مە د تەڤدە مژوولی ئەوان گوهۆرینانن، ئەوێن ژ نشکەکێڤە پەیدا دبن وسەرۆبەرێ مللەتان بەر ب ژیانەکا نوو دبن. ژ بەر کو کوهۆرین گەلەک جاران پارتێن دەستهەلاتدار ژ سەر کورسییا حوکمی لادن و هندەکێن دن ل شوونا وان پوستێ دەستهەلاتدارییێ وەردگرن، وەکو ل ڤێ داوییێ دیاربووی.

هەر پارتەک پێکولێ دکت پاوانێ خوە بەرفرەهتر لێ بکت، و جهێ پێیێن خوە موکمتر بکت. ئەڤ چەندە ژی گەلەک رەنج و زەحمەتێ دخوازت حەتا ب دەستڤە بێت. لەو دێ بینی پارتێن سیاسی ل تەڤایا جیهانێ د ململانەیەکا سیاسییا بەردەوام دەنە، پێخەمەت زێدەکرنا هەژمارا دووکەفتییێن خوە و، پەیداکرنا وان ب هەر رێیەکا هەبت، وەکو مافەکێ رەوا دهێتە هەژمارتن د یاریا سیاسیدە، کو بزاڤێ بکن و ژ پلەیا خوە یا ململانێ سەر نشیف نەبن!.

ل کوردستانێ ب هەمان تەرز و سەرەدەری پارتێن سیاسی بزاڤێ دکن، زێدەباری هندێ کو تشتەک دن ژی ل کوردستانێ هەیە، لێ مخابن تنێ ل جهێن پاشکەفتی و نە شارستانی دهێتە حەواندن و هەمبێزکرن! ئەو ژی چاندنا توڤێ کەرب و کینێیە دناڤبەرا پارتێن سیاسیدە و، هێدی هێدی ئەڤ کەرب و کینە لایەنگەر و دووکەفتییان ژی ڤەدگرت!. حەتا ل دووماهییێ دبتە سەدەما شێلاندن و تێکچوونا پەیوەندییێن چڤاکی.

دووکەفتییێ فلان پارتێ دگەل هەڤالێ خوە یێ بەرێ و، یێ نوکە دگەل پارتەکا دی نا پەیڤت و، ل بەر چاڤێن وی رەش بوویە. چونکو ئەو پارتا وی هەلبژارتی و دەستان ژێرا د قوتت، دگەل پارتا هەڤالێ وی نەرێکن و ژێک ناخون! ئەڤە د دەمەکێدە کو هەردوو پارت د ئێک مەیدانا سیاسیدە دلەیزن و، بۆ مەرەمێن خوە یێن بەرتەنک بزاڤێ دکن.

دووکەفتییێ هەژار و بەلەنگاز ژی، ئەوێ هێشتا د پەیاما خوە یا مرۆڤایەتیی نە گەهشتی و ب دورستی نەزانی، وەکو سۆتەمەنی دهێتە کارئینان بۆ ڤێ بەریکانێ، و یا دیارە بەریکانە ژی هەر رۆژەکێ بۆ ئێکێ دکەڤت.

ڤێجا باشتر ئەوە پارتێن سیاسی خەلکێ کوردستانێ بۆ مەرەمێن خوە ب کار نەهینن، ئاسمانێ وان یێ زەلال ل هنداڤی ژینگەها وان شێلی نەکن و، سەقایێ ئارام ل وان مژ ومۆر و تاری نەکن. بەلکۆ هەر پارتەک رەوشەنبیریا لایەنگەری و دووکەفتنێ ژ ئەندامێن خوە رە پێشکێش بکت. رۆن و ئاشکەرا بۆ هەموو ئەندامێن مالا کوردی ــــ خەلکێ کوردستانێ ب گشتی ـ بدنە دیارکرن، کو پەیوەندییێن جڤاکی، و ب هێزکرنا گرێدانێن مرۆڤایەتییێ، و سەرەدەریا برایانە، ژ هەموو مەخسەد و مەرەمێن سیاسی مەزنتر و بلندترە.

بەرپرسێ مەلبەندێ یەکگرتووی ئیسلامی ل زاخۆ، بو باشور:

عاجز بوونا پارتی ئەو بو کو نەشیان نهێنیێن رێکخستنا مە ببەن

"ئەز دوور نابینم ئەڤا هاتیە کرن ژ ڤەرێژا ململانیێن بەرپرسێن پارتی بت"

هەڤپەیڤین/ بەرەڤان ئەحمەد

دهەڤ پەیڤینەکێدا دگەل گۆڤارا باشور بەرپرسێ مەلبەندێ 13 یێ یەکگرتوو ئیسلامی ل زاخۆ وئەندامێ سەرکردایەتیا یەکگرتوو بەحسێ رویدانێن 12/2 ل قەزا زاخو و نویترێن پێشهاتێن دەڤەرێ کرو کەمتەرخەمییا پارتی خویادکەت دشەوتاندنا بارەگایێ حزبا خۆەدا ..

نەسرەدین سەعید سندی کو دبەێدا ئەندامێ پارتی بوو و ژبەر پەیوەندییێن وی ب پارتیڤە هاتیە گرتن، دڤێ دەربارێدا دبێژیت"ل سالا 1982ئەز ژلایێ رژیما بەعس ڤە هاتمە گرتن ژ بەر بەلاڤکرنا بەلاڤوکێن پارتی، وبرایەک من شەهیدە و برایەکێ دیتر ژی دوو جاران هاتیە زیندانکرن ژلایی بەعسیان ڤە". سندی ئاماژە دا ب وێ چەندی کر کۆ؛ وی چەندێن جاران بەرپرسێن ئەمنی و پارتی ل زاخۆ ئاگەهدارکرن کو خەلک ل بارەگاێن پارتی یێ دئێتە هاندان بو سوتنا بارەگای وان لێ وان بەرپرسان رەتکر.

ب بوچوونا ناڤبری سوتنا سەنتەری مەساجی ل زاخۆ ژ ڤەرێژا ململانێن بەرپرسێن پارتی و تورەبوونا خەلکێ بوو و ئاشکرا ژی کر کۆ لدەمێ سوتنا بارەگای وان پارتی بزاڤ کریە پێزانێن رێکخستنا وان ب دەستڤە بینن..

باشور: بابەتێ مەساجا زاخۆ چەوا سەرهلدا؟

نەسرەدین سندی: چەند ئەینیان ل هندەک مزگەفتا بەحس هاتە کرن سەنتەرەکێ مەساجەک هاتیە دانان، رەنگە نە بەس مەساج بت وەک جیران ژی گازندەکرن کو کارێن وێ ڤەتر ژی دئینە کرن ل وێ مەساجی.

ئەینی یا دوماهیکی چەندێن مزگەفتا تایبەت یا رەشید گۆتارەکا حەماسی هاتە خواندن وەک چەند شاهدحالەک دبێژن؛ مەلای مزگەفتی گۆتبی نڤێژ و رۆژین مە قەبوول نابن ئەگەر ئەڤ سەنتەرە ب رەخ مە ڤە بت، ئەڤە بی ئەگەرا وێ چەندی هندەک خەلک ل ناڤ مزگەفتی رابن و بێژن؛ مادەم نڤێژێن مە قەبوول نەبن پا ئەم چ د کین ل ڤیری.

باشور: مەساج ل سەنتەری زاخۆ هاتبوو ڤەکرن، جهێ وێ تەئسیرا خوە هەبی؟

نەسرەدین سندی: بەلی چونکە ناڤبەرا 4 مزگەفتان دابی (رەشید ل رۆژهەلات، سید محمد بن دا، رەحمە ل پشت، پێشەسازی ل بەرامبەر) ئەڤە ژی ئێک ژ ئەگەرێن نەرازی بینی بوو.

باشور: وەک راگەهاندنا پارتی بەحس دکت ئەو کەسێن ل مزگەفتی رابووین ئاخفتین ئەندامێن هەوەنە؟

نەسرەدین: نەخیر نە کادر و نە ئەندامێن مەنە ، مهدی مستەفا (ئەو کەس ل ناڤ مزگەفتی ئاخفتی) مروڤەکی نەخوادەوارە،دەڤ مە کەس ب ساناهی نابت کادر، وبێ گومان چ پەیوەندی بمەڤە نینە.

باشور: مەلا ئیسماعیل گۆتار بێژی مزگەفتا رەشید د بێژت؛ ئەوێن ل مزگەفتێ ئاخفتین یەکگرتوو بین و من بێن ل کۆمبوونێن وان دیتن؟

نەسرەدین: هندەک جاران مە هندەک ئاهەنگ بێن هەین خەلک ئامادە دبن رەنگە ل پار ئاهەنگا دایک بوونا پێغەمبەری (س) هات بیت چونکە مەلا ئیسماعیل ژی هاتبوو و رەنگە هاوسوز بت دگەل مە یان لایەنگر بن مروڤی لایەنگر و هاوسوز کەنگی نێتە هەژمارتن ژ مروڤی.

باشور:مەلا ئیسماعیل دبێژت؛ ل دەست پێکا رویدانێ گەلەک کەسێن یەکگرتوو گۆتنە من دەستخوش و تو یێ مەی و کەیفا وان ب من هات؟

نەسرەدین:چ تشتی وەسا نەبی هەر ژ 1994ی وەرە مە چ جاران دەستخوشی ل توندوتیژی نەکریە و شێوازی مە بو چارەسەرکرنا هەر تشتەکی رێکێن یاسایی و پەرلەمانە.

باشور: یەکگرتوو بێژیت مە هند هێز ل زاخۆ نینە بشین ئەڤا رویدای ئەنجام بدن؟

نەسرەدین سندی: ئەگەر مە هند خەلک هەبا ئەم دا ل بارەگایێن خوە کوم کێن دا کۆ نەهێلین بارەگایێن مە بهێنە سوتن بەلێ هەوە دیت پرانیا وان سنێلە بین یێن کارێ سوتنا مەساجی و دکانین مەی کرین.

باشور: بەیاننامە لقا ٨ پارتی ئەوا ل ١٢/٤ هاتیە بەلاڤکرن ب راستەوخۆ هەوە تومەتباردکت، بوچوونا هەوە چیە؟

نەسرەدین سندی: رۆژ بو رۆژی راستیێن رۆیدانا ئاشکرا دبن، بزاڤ هاتەکرن خەلک سکالا دژی مە تومارێکن بەلێ وی خەلکی رەتکرو مەسیحیان گۆت؛ ئەم چ یەکگرتووا ناس ناکن و نە وان دکانێن مە سوتنە.

باشور: پارتی هەر تە ئکید دکت

من تلفونا رێڤەبەری پولیسان کر خوە گەلەک تورە کرو گۆت؛ تو بەرپرسیاری ڤێ مەسەلی و ئەڤە بو تە نامینت

کۆ چوونا خەلکی بو سوتنا دکانێن مەی بەرنامە کری بوو و هوین ب ڤێ بەرنامەی ئینە تومەتبارکرن؟

نەسرەدین سندی: دەڤ مە ژی سەیرە تایبەت ئەڤ مروڤێ نە مەی ڤەخور ب ئێکجاری نزانن جهێن وان ل کیڤە نە گرنکە ڤەکولین بینە کرن کا یێن ئەڤە خەلک رێڤەدبرن کینە و کەمتر خەمیا دەستهەلاتێ جهێ پسیارێ یە.

باشور: راستە هەوە ل وێ رۆژێ ئاهەنگەک هەبوو لدەمژمیر٢؟

نەسرەدین سندی: بەلێ مە ئاهەنگا سەرێ سالا کۆچی هەبوو، وەختێ مە زانی رویدانێن پەیدابوینە مە ئاهەنگ گیروو کر دا خەلکێ مە نەکەڤن ناڤدا.

باشور:چ سکالا دژی هەوە نە هاتینە تومارکرن؟

نەسرەدین سندی: نەخیر ئەز پێ نزانم.

باشور: رولی دەزگەهێن ئیمناهیی چی بی ل دەمێ رویدانێ؟

نەسرەدین سندی: سەرەدەریا دەزگەهێن ئەمنیی نە یا (مەقبوول بی)؛ ئەز کارێ وان دەزگەهێن ئەمنی ل وەیری بەس وینەیێن خەلکی دگرتن، دیارە ئەڤە ژی پلانەک بوو دا خەلکی پتر تومەتباربکن.

باشور: هندەک ژئەندام و لایەنگرێن هەوە هاتنە گرتن ژلایێ دەزگەهێن ئەمنی ڤە ب تومەتا کۆمکرن و پالدانا خەلکی؟

نەسرەدین سندی : ئاسایشێ نێزیکی 40 ئەفەرێن مە گرتن بەس پرانیا وان ل رۆژا دویێ ل نک بارەگای گرتن و تومەتبارکرن کۆ ڤان پێشکداریا کری یان هاندان بەلێ چ راستی بو نەبوو و هەمی هاتنە ئازادکرن.

باشور: ب بوچوونا تە ئەو سیناریو چەند راستە ئەڤا دبێژیت رویدانێن زاخۆ ژ ڤەرێژا ململانیا بەرپرسێن پارتی بوو؟

نەسرەدین سندی: سوتنا مەساجی ئەز دوور نابینم بەس ئەڤا دیتر ژ دەست وان دەرکەفت.

باشور: هەوە زانیاری هەنە چەند کەس هاتنە گرتن؟

نەسرەدین سندی :وەکی بو مە هاتیە بەحسکرن نێزیکی 70 کەسانە.

باشور: ئەو ٧٠ کەسە چ حزبن؟

نەسرەدین: سەرکردەیەکێ پارتی گۆتبوو زاخۆ هەر 10 کەسا 8 یێن مەنە ڤێجا معنا وێ هەرتشتەکا هەبت 8 یێن وانانە و 2 یێن لایەنێن دیترن.

باشور: بەرێ بارەگای هەوە بێتە سوتن هەوە دەزگەهێن ئەمنی و

ئەگەر مە هندە خەلک هەبان زاخۆ بسوژن ئەم دا ل بارەگایێن خوە کۆم کن ومە نەدهێلا بارەگایێن مە بێنە سوتن

جهێن پەیوەندار ئاگەهدارکرن؟

نەسرەدین سندی: ل دەمژمێر 30/6 مە ئاگەهدارکرن کۆ خەلک ل بارەگایێن حزبی ئێنە پالدان بچن سەر بارەگایێ مە دەست پێکی من تەلەفونا کاک ئاشتی رێڤەبەرێ ئاسایشا زاخۆ کرل جهەکێ قەربالغ بوو گۆت ئەزی پاشی تەلەفونا تەکم، جارەکا دی من تەلەفون بو کر بەرسڤ نەدا، من تلفونا رێڤەبەری پولیسان کر خوە گەلەک تورە کرو گۆت؛ تو بەرپرسیاری ڤێ مەسەلی و ئەڤە بو تە نامینت، تەلەفون گرت، من تەلەفونا کاک سەربەستی (بەرپرسێ لقا 8) کرنەچوو من تەلەفونا ئەبو زێرو (بەربرسێ لقا 8 ب وەکالەت) کر گۆت؛ چ تشتی هوسا نینە هەر دەنگۆباس بو مە هاتن و مە ل راگەهاندنێ بەلاڤکر، برادەرێن مە ل بارەگای بوون هەتا دەمژمێر 9 وەختی مە زانی رێ کەتن من دیسان تەلەفونا ئەبوزێرو کر من گۆتی ئەڤە هاتن هەر رەتکر، ل وێ دەمی مە گۆتە برادەرێن خوە بارەگای چول بکن.

باشور: چەند کەس هاتبوون بو سوتنا بارەگای هەوە؟

نەسرەدین سندی: هاندانا گەلەک خەلکی هاتبوو کرن لی ژ هشیاریا خەلکی وەک دیار نێزیکی 50 – 60 کەسەک بوون یێن بارەگا سوتین.

باشور: راگەهاندنا پارتی دبێژیت یەکگرتوو کەل و پەلێن خوە ژ بارەگای دەرئێخستنە هەر وەک زانی دێ تشتەک روی دت ئەڤ چەندە راستە؟

نەسرەدین سندی :چ راستی بو نینە تەلەفزیونا مە هەتا 12 شەڤ کاردکر و یو بی ئیس هەل بی برادەران نیزاما کۆمپیوتەری کربوو ئوتوماتیک لەورا کاردکر.

پشتی وان زانی پەخشی تەلەفزیونێ بەردەوامە سلنگ ئیناتن سلنگێ ئێکێ عاتل بی ئێک دیتر ئێناتن و تەلەفزیوون نەهاتیە سوتن تشت هاتنە شکاندن.

د ماوی دوو دەمژمێر دا ئەم دێ چەوا شێن کەل و پەلێن خوە دەرئێخن، لێ ئەم دزانن عاجزبوونا برادەرێن پارتی ئەوە کۆ دڤیان پێزانین و نهێنین رێکخستنا مە بکەڤن دەست وان دا هەلیەت مە ژی ئەو تشتێن مهیم برن.

باشور: تو وەسا نابینی ب سوتنا بارەگایێن هەوە هوێن دێ ب هێزتر لی هێن؟

نەسرەدین سندی: خەلکی مە هاوسوزە دگەل مەزلما 2005ی 4 کەسێن مە شەهید بوون وەسا هاتە هزرکرن کەس دەنگ نادت یەکگرتوو پەیامەک بو خەلکی بترسینن بەس بەروڤاژی لی هات.

باشور: مەکتەبا سیاسی یا یەکگرتوو راگەهاندی یە دی سکالا تومار کن دژی وان کەسان وە زانیاری ل بەردەست هەنە بو ڤێ چەندی؟

نەسرەدین سندی :مە پێزانین یێن هەین کا ژ کێش بارەگای دەرکەفتنە و چەوا هاتنە و کۆم بووینە، وینە و ڤیدیو، وەک زاخۆ هندەک ناڤ داینە مەکتەب سیاسی.

باشور: چ راستی هەبوو بو چوونا ئەمینداری یەکگرتوو بو مسرێ وەک راگەهاندنا پارتی بەلاڤکری؟

نەسرەدین سندی: دەمێ ئەو چەندە بەلاڤ بی ئەم دەڤ ماموستا سەلاحدین بوون ل هەولێرێ، راستی جهی پێکەنیی بی.

باشور: پشتی ڤان روریدانا تو بێژی هوین هاوپەیمانیێ دگەل پارتی بکن؟

نەسرەدین سندی : زەحمەت ئێخستن بەری هنگی بەحسی بەشداریا ئوپوزسیونی هاتە کرن دحکومەتی دا نها کەلەک ب زحمەتە کرن.

باشور: ئانکۆ هەگەر چەند پێنگاڤێن گرنک ژێ بینەهاڤێت هەر یا ب زحمەتە؟

نەسرەدین سندی : بەلی، لێ نها ئوپوزسیونی ب گشتی مەرجەکی هەی ئەو پرۆژێ چاکسازی یە مەرج نینە پێشکدارییی بکن رەنگە پشتەڤان بن.

باشور: مەرەما هەوە ژ ڤەربوا مەعنەوی چیە؟

نەسرەدین سندی : تشتی مەعنەوی بو مە گرنکترە ئەم ب تومەتا ئانڤی گۆنەمباکری و گۆتن مەسیحی چووینە بارەگایێن هەوە سوتین ئەڤە شتەکی مەزنە و دڤیت لێبورین بێتە خواستن ئەگەر تاوانەک هاتەکرن سروشتی یە دیڤچوونەکا دروست بیتە کرن کی تاوانبارە کێ دەست تێدا هەیە کێ کریە بیتە دادگەهکرن کەنگی یا دروستە هێش دیڤچوون نە هاتیە کرن بەری خەلکی بدن بارەگاین یەکگرتوو و یەکگرتوو تاوانباکرن مەسەلێن ماددی ئەو دماهیک تشتە دەڤ مە.

باشور: ئەگەر پارتی داخوازا لیبورنی نەکتن دێ هەلوەیستی هەوە چ بیتن؟

نەسرەدین سندی : ئێک ژ مەرجێن مە ئەوە داخوازا لیبورینی بێتە کرن.

باشور: بوچی دەما رویدانەک پەیدا بت ل کوردستانێ هوین ل بەهدینان دکەڤن بەرگەڤان؟

نەسرەدین سندی: سروشتی دەستهەلاتێ ل دەڤەرا مە هوسانە رویدانا ب دەرفەت زان بو ئێشاندانا بەرامبەر.

باشور: هندەک ژ سەرکردێن یەکگرتوو گازندا وێ چەندی دکن کۆ ب تایبەت ل بەهدینان دبن ڤشارادانە، پارتی ژێ رەتدکتن، بوچوونا تە چیە؟

نەسرەدین سندی : هەر ژ 1996وەرە ئەم دبن ڤشارا دانە ب تایبەت ل دەڤەرا مە بەهدینان، ئاریشەک روبیدت مە تومەتباردکن، وەک ئاریشا ناڤبەرا پارتی و مەلا حسین ئاغای ل کەلەکینێ و سوتنا گۆمرکا ئیبراهیم خلیل کۆ هەردوو لێژنێن پارتی خەلک کومکرن دا تورەبوونا وان بەرامبەر پاریزگاری دهوکێ دیارکن پاشی ژ دەست وان دەرکەفت و گۆمرک هاتە سوتن 3 ئەندامێن مە گرتن، داکۆ خوە بێ تاوان دیاربکن مە تومەتباردکن.

باشور: راستە یەکگرتوو راگەهاندی یە بارەگاێن خوە نوژەن ناکن وەک شەرمزاریەک بو پارتی؟

نەسرەدین سندی: مە وەسا ل بەرە وەک کلتور بمینت دا خەلک بزانت تشەکی هوسا یی هاتیە کرن.

باشور: پەیوەندێن هەوە دگەل مەسیحان د چ ئاست دانە؟

نەسرەدین سندی : گەلەک سورشتی نە، ئەم سەرەدانا ئێک دکن، مە جاران چ ئاریشە گەل ئێک نەبین.

تەکسی و شوفێر

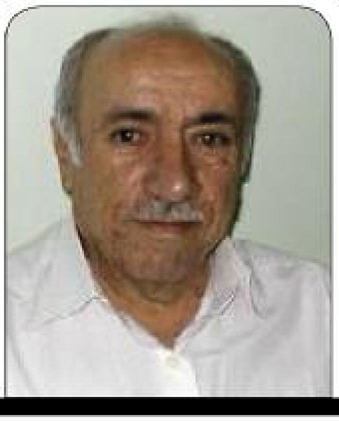

ئەمین یونس

بەری بیست وپێنج سالا ، تەکسی لدهوکێ گەلەک دکێمبون .. بگرە تو راوەستیابای چارێکەکێ و بیست دەقیقا ، هەتا ئێکا ڤالا تات .. نوکە ، یێن ئێکودو دهەلنگڤن !.. هندە یێن مشەبوین ، ژقامێ بریەدەر .. بەری سێ سالا ئەز چومە رێڤەبەریا هاتن وچوونێ ، من هەویاخو یا روژنامەنڤیسێ نیشادا ،، من گوتێ؛ من هندەک دوکیومینت دڤێن : کانێ چەند ترومبێل ل دهوکێ هەنە ، وەکو باژێر وپارێزگهە ، چەندێن تایبەتن ویێن باری نە وتەکسینە وهەیڤێ چەند تێنەژور ژدەرڤە و... بەری پسیارێن خو تەمام کەم .. گوتەمن : راوستە ، راوستە .. برادەر .. ئەز نەشێم چ پێزانینا بدەمەتە .. ئێلا رێڤەبەر بێژیتەمن !.. من گەلەک هەولدان کو رێڤەبەری ببینم .. جارەکێ لوێرێ نەبو .. جارەکێ کومبینەک هەبو لگەل شاندەکا بیانی .. ئێکادی یێ نەساخبو ... هتد . . من نەدیت وئەز نەشیام چ پێزانینێن دروست بدەست خوڤە بینم .

پێر دپروگرامەکێ تلفزیونێدا ، من گولێبو رێڤەبەرێ گشتی یێ هاتن و چونێ لدەڤەرا کوردستانێ ، گوت : هژمارا ترومبێلێن تایبەت لکوردستانێ زورتر ژ ملیون ترومبێلانە !! " .. ئەڤە بژلی یێن میری دائیرێن حوکمەتێ وئاسایش وپێشمەرگە ...هتد " .. ئەڤ پێزانینە گەلەک جهێ داخێیە، وپێدڤێت لکویر وهیر هزرێ تێدابکەین .. نە مەعقولە .. هژمارا هەریما کوردستانێ نا گەهیتە چوار ملیون ودووسەد هزارا ، وملیونەکا ترومبێلێن تایبەت تیدا هەبن .. یەعنی هەر چوار کەسا ترومبێلەک ڤێرادگەهیت .. وئەگەر (بچیکا یێن ژهەژدە سالی کێمتر و سەقەتا وکال وپیرێن نەشێن پاژون) کوومکەی ، دێ بنە نێزیکی دوو ملیونا .. مەعناوێ ، هەر دوو مروڤا ترومبێلەکا هەی .. ئەز باوەردکەم ئەڤ نسبەتە ئێکجار یا بلندە . و گەلەکا دنیاسم ، شەش حەفت نەفەرەکن دمالا خودا ، چار ترومبێل یێ دهەین ! . ئەڤە تشتەکێ خەلەتە وکومەکا خرابیا دیفرا تێن : قەرەبالغێ پەیدادکەت لکولانا وجادا ورێکا ، دوکێل وغازێن خراب بەلاف دکەت کو نەساخی ژێچێدبن ، دەنگێ ماکینا وهورنا ، تەنگاڤیێن دەرونی بو مروڤا چێدکەن ، زەعیبونە بو پارا ، وپێدڤیێن پەنزینێ زێدەدکەن .. هتد .

لڤێرە دێ لسەر لایەکی بتنێ ئاغڤم .. " ئەوژی تەکسینە " . شوفێریا تەکسیا لوەلاتێن دەرڤە ، شولەکێ بزەحمەتە ، وشوفێر پێدڤیە دەربازببیت ژگەلەک ئەزمونێن میکانیکی وشەهرەزایا هاژوتنێ وپشکنینێن ساخلەمیێ وزانینا خیندنا خەریتا وکومپیوتەرێ وئەنترنیتێ ، وئەزمانەکی زەرتر بزانیت ، وپێزانینێن گشتی هەبن .. دا کو بشێت مولەتا " گشتی " یاهاژوتنێ وەرگریت !. [مولەتا گشتی یاهاژوتنێ] لوێرێ ددەنە وی کەسی پتنێ ئەوێ کارێ وی " شوفێر " . نە وەکی ڤێرە ، ماموستایێ قوتابخانێ مولەتا گشتی یاهەی وئێڤاریا شوفێر تەکسی شولدکەت ، پولیسێن هاتنوچونێ ، فەرمانبەر ... هتد . من پسیارا شوفێرەکی کر : تو روژێ چەند سەعەتا شولدکەی وچەند دگەهیتە تە ؟ گوت : 10 هەتا 12 سەعەتا ، ونێزیکی 30 هەتا 40 هزار دینارا بومن دمینن ! . بێ گومان ، شوفێری کارەکێ بزەحمەتە ، وپێدڤی هشیاریەکا بەردەوامە ، وبەرپرسیە بەرامبەر هاولاتی ورێزگرتنا قانونێ .. بو ڤی رەنگە شولی ، گەلەک کێمە سەعەت بنێزیکی سێ دولارابیت ، لگەل ڤێ گرانیا هەمی تشتا .

گەلەگ ژشوفێرێت تەکسیا ، نزانن برێکەکا جان ورێک وپێک سەرەدەریێ لگەل خەلکی بکەن ... دێ جگارێ کێشیت ونا بێژیتەخو بەلکی بو نەفەری نەخوشە ! ، ئان دێ دەنگێ موسەجلێ بلند کەت ، سترانەکا داوەتا ودەهول وزرنا ، ئان هەر گاڤەکێ دێ هورنەکێ لێدەت بو هەڤالێن خو لهەردو سایدا ! ... یافەرە شوفێرێن تەکسیا هزرا رەحەتیا هاولاتی بکەت .

رێڤەبەریا دهوکێ ، پێدڤیە هندەک بریارێن گرنگ وەربگریت .. دا کو ڤان ئاریشێن قەرەبالغا رێکێن ناف باژێری ، کێمکەن ، ورێخستنەکا باش دانن بو ئینانا ترومبێلا ژدەرڤە ، ویا دروستر ئەوە کو قەدەغەکەن ئینانا ترومبێلا بو ماوێ سالەکێ ، ورێکێ بگرن بو ئینانا بێ سنوور ، ئەوا بتنێ هندەک کومپانی قازانجی ژێدبینن ، وزەرەرە بو گشت جڤاکی ! . یا پێدڤیە کو ئەوێ کارێ وی (شوفێر) بیت ، ئەوی بتنێ مافێ هاژوتنا تەکسیێ هەبیت .

سەرکردایەتیا سیاسیا کوردی چاڤەریێ ئیرادەیەکا غەیبیە دا بۆ گورین و چاکسازیان بکەتن!!

ل جەم سەروکاتیا مللەتی بهارا بادەرەشکێ یە

سەید ئەکرەم – پارچەك ژ پەرتوکا وی یا دەسهەلاتا رەشکێ شەڤێ

وەلاتێ مە (کوردستان) لسەردەمێن زۆر کەڤندایە لبن جەفروجەڤایا داگیرکرنێ دنالینت و توشی زۆلم و زورداریەکا بێ بەڤل بویە، ژئەنجامێ ڤێ چەندێ خەلکێ مەیێ تێکوشەر و چاڤنەترس لبن کوتەک و زوردەستیێ دنالینیتن، بهەزارەها کورێن ڤی مللەتی شەهید و بریندار کەڤتنە و بهەزارەها و بگرە بملیونان خەلکێ دی دەربەدەر بویە، بویە مهاجر لسەر ئاخا وەلاتێ خۆ یان دەربەدەری وەلاتێن دەروجیران و چارقورنێن جیهانێ لێبوینە پەنابەر! لدەمەکی شورەش و شورەشگێر لچیا دژین و خوم خوما دەنگێ ئازادیێ نەکەڤتبوو ناڤ باژێر و گوندان، بەحس و حەکات لسەر دادپەروەری و یەکسانی و چارە کرنا هەمی ماف و ئەرکان بوەک یەکی دهاتە کرن! بەرپرس و کادرێن تەڤگەرا بزاڤا ئازادیخوازیا کوردی بیەرنامە و رێکخستی دخەبتین و دژی زولم وزورداریێ گاڤ دهاڤێتن، دژی دوژمنێن گەلێ خۆ دشەری دابوون، ئەرک و بەرپرسیاری لدیڤ شیان و ساخلەمیا شورەشگێران لێکڤە دکرن، گەندەلی و دوبەرەکی و هەمی ئێشێن کومەلایەتی بشارەزایێ و لێزانین دهاتن چارەکرن و راستڤە کرن، شەرەف و کەرامەتا خەلکی لناڤ دەستێ پێشمەرگەی دا یا پاراستی بوو! لەومانێ کادر و پێشمەرگە ببوونە کورێن هەمی مالەکێ، گوندیا باشترین رەنگێ خزمەتێ بۆ شورەشڤانان پێش کێش دکرن، پەیڤا پیرۆزا پێشمەرگەی ببوو خقبلە و بهارا دلێ هەمی باژێرڤانیان! لدەمێ لەقێنا دەنگێ لویلویا تڤەنگا پێشمەرگەی لکێلیا شادایێ و فیرعەونی دهات، باژێرێ دهوک دکەڤتە ناڤ کەیف و شەهیانان، هەمی سەربان تژی رەڤدێن کوروکچێن باژێری دبوون، دەنگێ تلیلیان باژێر داگیر دکر، ترس و سەهم د بونە مێڤانێن هەمی جاش و خوفروش و سویخورێن رژێما بەعسا فاشی، کونەمشک لێ دبونە قەیسەری!! لبیرامنە لدەمێ توپا (موسا هەرکوندی) گولەتوپ لنیڤا بارەگایێ ئەمنا رژێمێ ددان، تلیلیێن ژنکان باژێر کربوو ئێک دەنگ، لوی دەمی ترسێ بتەمامی ژباژێری بارکبوو، خەم و روندک ببوونە ڤولکان، باژێر وەکی لاندکا زاروکەکی دهاتە هژیان و گولیێن دەنگێ کەچ و خورتێن باژێری ببونە لایلایکا دەیکەکا دلوڤان و باژێر هەمی پێ دهاتە هاویش کرن، گری ببوو کەنی، خەم ببوونە گرنژین، نالین ببونە ڤەلوراندنا بەند و سرودێن شورەشگێری، ئها هوسان خەلک حەسرەتی دەنگێ پێشمەرگەی بوو، دەستێن ماندی لسەرزکێ برسی بئومێد و هیڤیێن مازن بوون! هزروبیرێن دوورپێچ کری ببونە ڤولکان و چاڤەرێی پەقیانەکێ بوون، دەیکێن شەهیدان خوینا لاوێن وان ببوونە حەودێن گول و نێرگزان، مزگینیێن سەرکەڤتنێ بەلاڤ دکرن! حەبس و زیندان ببوونە خاندنگەهێن وەلات پاریزی! خەریبێن دەیک و خویشکێن پێشمەرگەی ببونە هێڤێنێ ئاشتی و ئازادی و سەربەستیا ووەلاتی!! حەتا جاش و سویخورێن رژێمێ پشکەکا وان بەرێ لویلوێن تڤەنگێن خۆ دابونە ئاسمانی و خریقێک ڤێ دکەڤتن رۆژەکێ ببینن، دا ببن هەڤسوزوهەڤچەپەر دگەل شورەشگێروپێشمەرگەی!!

لدەمەکی وەکی ئەڤروکە ئەڤە زێدەی 20سالایە وەلات ئازاد و سەربەستە و ئەم دەستهەلاتا خو دگێرین و پستالێن لەشکەرێ بەعسیان لپێش چاڤین مە بریا بوون، سیخۆروخۆفروش زەلیل و مەیل ببوون، دەنگێ یاوێل یاوێل لسەرچیایێن مەناهێتن! رەمەزانێن مە شەربەتا مێویژان شوینا قەسپان فتارەپێ دهێتن کرن، بیرێن نەفتێ لوەلاتێ مە دزێن، بازگەه و پرسگەه نابێژن (قیف لتەفتیش)، پولیس بزمانێ کوردیێ شرین سلاڤ و بخێرهاتنان لمە دکەن! نەدەرسوک لچاڤێن گرتیان دهێتن گرێدان و نەبگەریێن شویتکێ دهێنە خراندن! شەڤ و روژ هاتن و چوون ئازادن، دەرگەهێن سەیرانگەه و هاڤینە هەواران دڤەکرینە بشەڤ

پەرتوکا سید اکرمی

و بروژ بۆ هەمی سەیرانیەکێ، بدەستە گول و سەروچاڤێن تژی گرنژین دهێنە پێشوازی کرن!! ئهان لدەمەکێ هوسان ناڤێ پیروزێ پێشمەرگەی رەوش و بهایێن خۆ کێم کرنە، شورەش و شورەشگێری بویە پیشەیەکێ داکەفتی، پارت و رێکخستنێن پارتایەتی بوینە بازارەکێ حەراج کری، سڤکاتی بکەس و کارێن شورەشگێر و قوربانیان دهێتە کرن، کرین و فروتن بخوینا پیروزا شەهیدان دهێتن کرن، پیروزیێن ملەتێ مە بهایێ وان دهێتن کێم کرن، پاشمەرگە بۆینە قولپا سەردەستا پێشمەرگان، بەرتیل و رەشوە بوینە پیشەیەکێ لائیق، کاروخزمەت بوینە روتینەکا هشکەرو، واستەکاری و هەڤال و مروڤکانێ بوینە سستەمێ کاری، دەستکەڤت هاتنە تاپ و مەزبەتە کرن، لسەر ناڤێن مروڤێن گەندەلچی و زک تولیر، کی لپێشە ئەو دەروێشە، بویە دوریشمێ کاری... و گەلەک رەوشێن دی.

دوست و دوژمنێن ملەتێ کوردی یێ بەحس و حەکاتا کێماسیێن ئیدارا مە دکەن، داخازێ دکەن دەست بچاکسازیان بکەن، ملەت هەمی یێ هەوار دکەتن چاکسازیان بکەن، پارت و رێکخراوێن دەولەتی و نەدەولەتی یێ داخازیا چاکسازیان دکەن، یەکەتی و سەندیکا و سەنتەرێن جودا جودا یێ داخازیا چاکسازیان دکەن، هەتا گەندەلچی و زک تولیرەژی یێ داخازیا چاکسازیان دکەن!! لێ لدەڤ سەروکاتیا ملەتی بهارا بادەرەشکێ یە، هەر مژویلی خۆنە، دیارە گەندەلیێ ئەو ژی پێێ گرتین، یێ بن دیوارێن خو سپی دکەن یان دەستکەڤتێن خۆ دپارێزن لناڤ بانگێن رەشێن سویسرا!! گەلا هەمی چین و توێژێن ملەتی (پالە، جوتکار، روشەمبیر، کاسبکار، سەرباز و پولیس... هتد) دەنگێ بانگ و کبارا وان دەشت و نەهال تژی کرن! چیا هەژاندن! بێ روح بروح ئێخستن! گازی دکەن نەبوو گەندەلیێ، نەبوو بێ دادیێ، نەبوو چووک دانانێ! دەزگایێن ئەمنی و نەپەنی موخل و بێژنگێن خۆ دکەن، راگەهاندن رابویە تاتوکا... بهارێ ژ وەلاتی بارکریە، قرێنا عەورا ناهێتن، باران و گژلوک شوپ شوپ و شورێنێ ناکەن!! بەفر ژ سەرچیا زیز بوویە، کەسکاتیا وەلاتی زەر بویە، گول نێرگز خیڤ نەبووینە، بێهنا هەلال و سیسنا ناهێتن، جەلەبێن پەزێ عەرەبان، لچیا یێن کوردستانێ مەخەل داینە، چیایێن سەربلند یێ دبنە بیابان لبن پێێن حێشتران، کەڤی عەگال یێ دبنە بویکانێن کولاڤ دەرسوکا، شەل و شاپک شەرمی ژ دژداشان دکەن، جهێ سول و کالکێن خاڤەی، بێپخاسی دهێتن پەرقوت کرن... کانێ بازیێن زنارا، چ قەتلازی ددەرازینکا هەلۆی دا ئازریایە، سیپان، باباگورگور، سەمەدار، رێنجبەران، سپیرێز، گارە، مەتین، جوتیاران، بەردیقارەمان، حەمرین، کێرە، هندرین، سرێچمە، دەشتا سێمێلێ، خامتویر، شابانی، گوڤەند، سەنات، چارچەل، گەلەکێن دی! د بێ دەنگن، هەوار و بانگینا وان ناهێتن! بۆچی ناکەن حەواری، گولیا ژسینگێ خۆ بەرنادەن، ئەز بباوەرم هوین هەمی دبریندارن، دل بکوڤان و کەدارن، گولیا سنگێ خۆ بەردەن، ژمات بونێ خۆ قورتال بکەن، بێ دەنگی نەکار و کوکوکێ هەوەیە! هوین ئازادیخوازن و بێ دادیێ ناحەبینن! خۆدان رەوش و تیتالێن مێرچاکێ و گەندەلچی و زک تولیرا قەبویل ناکەن! خۆ بدەنە ئێک، ئێک دوو چاک بگرن! شورەش بدوماهیک نەهاتیە، نەوەختێ لێکڤەکرنا دەستکەڤتایە! خۆ لکەس و کارێن شەهیدان بکەنە خۆدان! سەرکێشیێ بمێرخاسی لپێشمەرگەی بکەن! نەهێلن دەستکەڤتێن هەوە بکەڤن دمەترسیێ دا! خورت رابن سەرپیا، رەخت و ساجوران لخو گرێدەن، نەهێلن مەیدان بهێتن چول کرن، گەلەک حەیف و قەبحەتە رۆیڤی لشوپا هەوە بکەن گێرا! لدەمێ ڤێ گازیێ لهەوە بانگ ددەم، نە مەرەم پێ ئەوە برینێن کەڤن بهەلشکێڤم، یان ئاستەنگ و سکران بۆ جاشمەرگان دروست بکەین، خەبات کرن بتەڤایی سەیرانەکا مشتی گرنژین و چاندیە بحەودێن گولا، گەلەک دلخازە هەمی ملەت بهەڤرا بکەڤیتن خەبات و بەرخۆدانێ، ئەڤ رەنگێ خەباتێ بەحشتا دلایە و زور ژمێژدایە ئەم کورد پێتڤی ڤێ گوڤەندیێنە! ئەگەر هەمی ملەت بکەڤیتن کار و بزاڤی دهەمی وارەکێ ژیانێ دا و بێێکگرتنەکا تژی حەز ژێ کرن، ئەڤە ئاوایەکێ دل و دلخازە! لێ رەسەناتیا ملەتی و ئاڤەدانیا وەلاتی و بەرگری کرن ژ دەستکەڤتان، پرسێن ئەخلاقی و زانستینە، دڤێتن لسەر بنەمایێن وان یێن زانستی و سەرەتایێن بنگەهی، خۆرت و ساخلم بێنە ئاڤا کرن، پیروزی بێنە پاراستن، ماف بهێنە خۆمالی کرن، رهوریشالێن برایەتیێ بهێن کویر کرن، نوی کەڤنا دبیبیکا چاڤێن خۆدا بپارێزن، سەربورێن وان بخوینن، دەرس و سەرپێهاتێن وان وەرگرن، کەڤن نویا رهوریشالێن وان بخۆینا خۆ ئاڤبدەن، بمەردانە و بدلوڤانی پێبگەهینن، پاشی بهوستاکاری بدەنە پێشیا خۆ، دا لسەر شەنگەستێن موکوم و پێشکەڤتی ئاڤاهیان ئاڤا بکەن، وەلاتێ خۆ پێش بێخن، دەستکەڤتان کوم بکەن و بوەک هەڤی پال بکەن، سنورێن وەلاتی پەرجان بکەن، سەرودریا ملەتی ژ دەست نەیاران دەربکەن، دا کێشا وەلاتی پاراستی بیتن و خەلک یێ پشت راست بیتن، گەل و وەلات ئێک دوو هەمبێز بکەن! هوسان دێ دوستێن مە زێدەبن و بۆ مە بنە پشت و پەنا، نەیارین مەژی دێ بمەجبوری بهای دەنە مە و نەوێرن لسەر پەرجانێ مە دەربازبن.

گازیا مەیا دووماهیکێ و بەراهیکێ بۆ سەرکێش و سەروەرێن ملەتێ مەیە، ئەوان تاقی کرنێن مەزن هەنە، بهوستاکاریا خۆ بوینە سەردەستێن ملەتی و ملەت لپێ وان بویە قولپ و پشتەڤان، ئەوان دەلیڤێن تەنگاڤ دەرباس کرنە و گاڤێن مازن هاڤێتنە، خەلکی هێشتا پشتراستی بوان هەیە، ئەو دشێن ملەتی ژڤێ تەنگاڤیێ دەربکەن، ئێدی دەلیڤێ هندێ نەمایە مت و بێ دەنگ بن، راستە ئەو مژویلی پرسێن گرنگ و شەنگەستەیی و دەرڤەیی نە، لێ ئیرۆکە پرسێن ناڤخویی بوینە گرنگیەگ سەردەمی و پرسگرێک لسەرک کەلەکە بوینە، ئێدی خەلکی شیان نەماینە ڤان زێدەگاڤی و پێشێلکاریان قەبیل بکەن، لەومانێ هیڤی و ئومێد بۆ وان دەستێن خۆ هەلدەن و خۆ لپرسێن ناڤخویی بکەنە خۆدان، ئەڤە بەرپرسیاریا وایە و دڤێتن برولێ خۆ بلەیزن، چونکی گورینکاری و راستڤەکرن بقەدەرا خۆدێ و بجرایێن سحری نەیابەرئاڤلە بێنە کرن و برێدا برن!!

دکتور کامیران بەرواری:

"پێویستە دەسهەلاتا کوردی وی دەستێ دەرەکی بومە ئاشکرا بکەت"

گرتنا کادرێن یەکگرتوو رەوش ئالوزتر کر ودیاربوو کوئەڤ رویدانە بو کپکرنا دەنگێت نەرازی یە

هەڤپەیڤین: دلۆڤان ڕەمەزان

باشور : ڤەخویندنا هەوە بو رەوشا بەهدینان چیە ؟

د. کامیران بەرواری : دەڤەرا بەهدینا ب گشتی وەکو پارچەکا جوگرافی ژ کێلەشینێ هەتاکو شنگارێ یە، ئەڤ دەڤەرە ب درێژاهیا دەولەتا عوسمانی یا هاتیە پشت گوهڤە هاڤێتن هەر وەسا ژی دەما درستبوونا دەولەتا عیراقی ل سالا1921هەتا کو 1991 و چونا سەدامی و رزگاربونا باشوری دیسا ژی تشتەک بو ڤێ دەڤەرێ نەهاتیە کرنێ.

پشتی چونا سەدامی ژی ل سالا 2003 دیسا دەڤەرا بەهدینان ژ وان دەڤەرا بو یێن مافێن وان هاتینە خارن، تایبەتی ژی مەسەلێت کەلتوری و زمانی و ژ ئالیێ سیاسی و جوکرافی و چڤاکی ژی ڤە ئەڤ دەڤەرە هەول هاتیە دانێ بەردەوام یا پاشکەتی بیت، تشتێ دهاتیە خاستنێ پشتی بهارا سالا 1991 گورانکاریێت باش ل دەڤەرا بەهدینا چێببون تایبەتی ژ ئالیێ ئابوری و ژئالیێ چڤاکی

بشتێ دروست بوونا حکومەتا کوردستانێ ژێ سالا 1992حەتا نها خەلکێ بەهدینان هەست ب تەعدایەکێ (خبنەک)ێ دکەن کو ل سەر وان دهێتە کرنێ،

ڤە لێ مخابن ئەوا چاڤەرێ نەهاتە کرنێ ئەنفال ب سەر دەڤەرا بەهدینا دا هاتبوو چ بو ئەنفالکریێت وێ نەهاتە کرنێ، ئەو خەلکێ ل سالا 1988 کوچ و دەربەدەر بوی بو لایێ تورکیا و 4 سالا ل بن چادرا مای پشتی سالا 75 حەتا 88 وان کوردینی دکر و کوردینی ل سەر ملێت وان بو، تشتەک بو وان ژی نەهاتە کرنێ چەند هزار گوندێت بەهدینان هاتنە چولکرنێ تشتەک ژ بو ئاڤەدانکرنا وان ژی نەهاتە کرنێ.

وەکو چڤاکا بەهدینی ژ ئالیێ ئابوریڤە و ژ ئالیێ چڤاکی ڤە و ئالیێ سیاسی ڤە تشتەک ژ بو بەهدینان نەهاتیە کرنێ ژ بەر ڤێ چەندێ ڤالاتیەک ل بەهدینان هەیە یان ژی ب تەرزەکێ دی بێژین بشتێ دروست بوونا حکومەتا کوردستانێ ژێ سالا 1992حەتا نها خەلکێ بەهدینان هەست ب تەعدایەکێ (خبنەک)ێ دکەن کو ل سەر وان دهێتە کرنێ، وەکو پێتڤی چاڤێ خو نادەنە ڤێ دەڤەرێ وەک پارە ب یەکسانی بو دەڤەرا بەهدینان دابەش ناکەن، ب سەدان ئەگەرێت هوسا یێت سیاسی و ئابوری و چڤاکی و دەرونی و هەرێمی و جگرافی کوم بوینە هەتا کو دەڤەرا بەهدینان بگەهیتە وێ ئاستەی کو دڤێت گورانکاری ل ڤێ دەڤەرێ بهێنە کرن ئەگەر نەهێتە کرنێ رەوش دێ ل ڤێ دەڤەرێ پەقیت.

دیتنا مە ئەو کریارێت ل زاخو و دەڤەرێت دی چێبوی دەرئەنجامێ هندێیە کو نیشانا وێ چەندێ د دەن کو دڤێت چاکسازیێت ریشەیی ل ڤێ دەڤەرێ بهێنە کرنێ خەلکێ هشیارە و مەدیت خەلکێ خونیشاندان کرن وەکی یێت تەندرستی و گەنجا وییێت رەوشەنبیرا وییێت زاخو و یێت جهێن دی کو تڤیا دەسهەلات گورانکاریا ل ڤێ دەڤەرێ بکەت لێ مخابن کو گورانکاری بهێنە کرنێ و ئارامیا دەڤەرێ بهێتە پاراستنێ و پێنگاڤەک ژ بو بجهێنینان داخازیێت ملەتی بهێتە هاڤێتنێ تشتێ هاتیە کرنێ سەرو بنی وێ یەکێ بو یان بەروڤاژی وێ چەندێ بو، سوتنا بارەگایان و سوتنا مەیخانان و سوتنا جهێت مەساجێ بهەر ئاوایەکی بیت کێ سوتبن و چاوا هاتبنە سوتن دەستێ کێ دگەل بیت چ دەرەکی چ ناڤخوی هیچ شکلەکی نە ئاریشا دەڤەرێ چارەسەر دکەت نەژی دکاریت چارەسەریەکا سیاسی ئان یا چڤاکی بو دەڤەرێ بینیت کەسەک ژی ژ وان هێزا سود مەند نینە ئەویێت ب ڤێ سیناریوێ رابی.

باشور: دەستێ دەرەکی وەکی ژێرا دبێژن چ رول هەبویە دڤان کاودانێن بەهدیناندا؟

د.کامیران بەرواری : چ جارا مایتێکرنێت راستەو خو یێت هێزێت ناڤخو نکارن بهێنە دناڤ کارو بارێت ناڤخو ئەگەر هاریکاریا ناڤخو دەستەک دگەل نەبیت، ئەگەر دەستەکێ دەرەکی بهێت دڤێت دەستەکێ ناڤخویی دەستێ وی کربیت و هاتبیت و هاریکاریا وی بکەت بەس ئەڤە تێتە وێ مانایێ دەما دبێژن دەستەکێ دەرەکی هەیە کەواتە هەمی گاڤا ترسەک هەیە هەم دکوردستانێ دا هەم دەورو بەرێت کوردستانێ ئەڤ سەربورە و ئەڤ تەجریبەیە کو دبێژنێ حکومەتا کوردستانێ ژ ناڤ بچیت لێ پرسیار ئەوە کێ ئەو دەستێ دەرەکی ئینا و ئەو دەستێ دەرەکی کییە و دبەرژەوەندیا کێ دایە .. پێویستە دەسهەلاتا کوردستانێ ڤێ پرسیارێ بگەرینێت و بەرسڤێ بو وێژی بینیت و بەرسڤا وێژی بو خەلکی رونکەت.

باشور : ڤەکێشانا هێزێن ئەمریکا چ کاریگەری هەیە ؟

د.کامیران بەرواری : سەدا سەد ڤەکێشانا هێزێت ئەمریکی کاریگەریا زور دێ ل سەر کوردستانێ و عیراقێ هەبیت چونکو ئەمریکا عیراق بخو رزگارکریە نەک بو کەسەکی ئەمریکا عیراق رزگار کر و چەند هزار سەربازێت خو دانە کوشتنێ لێ بەرهەمێ عیراقێ وەکی ئەمریکا چاڤەرێ دکر نەخار، ئیران یا وی بەرهەمی دخوت و تورکیا ژ بەر هندێ ژی ئەمریکا زەحمەتە دەست داهێلای بەرامبەری ڤێ رەوشێ بمینیت ئەز باوەر دکەم دێ رەوشەکا هوسا ڤێ کەن کو خەلک جارەکا دی داخازا هێزەکا دی یا وەکی ئەمریکا کەن بهێتە د عیراقێ دا ژ لایەکێ ڤە و ژ لایێ دیڤە ئەو بو روژهەلاتا ناڤین و بو عیراقێ هاتینە چێکرن بو کوردستانی ئەو سیناریو دبەردەوامن و هێشتا جهێ خو نەگریتیە چونا ئەمریکا دێ بیتە هوکارەکێ مەزن بوشاتیەکا لەشکری ئەمنی و سیاسی د عیراقێ چێببیتن بەر ڤێ چەندێ ژی دێ هەر دەولەتەک بزاڤێ کەتن پشکا هەری مەزن یان پشکا شێری بەر وان بکەڤیت بێگومان ژی هەردوو دەولەتێت تەماعیەکا مەزن د وێرێ دا هەی تورکیا و ئیرانن.

باشور : سەرەدەریا دەسهەلاتا کوردی چاوا دهەلسەنگینی دگەل ڤان کاودانان؟

د.کامیران بەرواری : کورد دڤێت ب هیچ شێوەکی هزر نەکەن یێت گەهشتینە کنارەکێ تەنا ومەترسی ل سەر وان نەمایە، مەترسی بەردەوام ل سەر کوردا مانە چونکو کو هێشتا کورد ل پێنگاڤا ئێکێ نە و رێیە کا دیر ل بەر سیناگا وانە لێ تشتێ دبیتە کرێنتیا پاراستنا دەستکەفتیێت یێت کوردا هەر کورد بخونە، یێکەتیا نەتەوەی و یێک دەنگی و یێک رێزیا کوردا دروست کرنا سیستەمەکێ دیموکراسی پێشکەفتێ خاز، یێ ئاشتی خاز کو هەر کەسەک خو د ناڤا ڤی سیستەمی دا ببینیت و سیستەمەکێ ئیرادا گەل دروست بکەت سیستەمەکێ ئازادیێت گشتی ل بەر چاڤ بگریت سیستەمەکێ دیموکراسیا راستەقینە بکریار روژانە پەیرەو بکەت ئەڤە گرنگینە بو دەستکەفتیێت کوردا.

بێ گومان هەتا ئەم دەستکەفتیێت خو بپارێزین پێویستە ئەم بگەهینە وێ قەناعەتێ کوکوردێت پارچەکا کوردستانێ بتنێ نکارن دەستکەفتیا بپارێزن بەر وێ چەندێ ژی دڤێت ئەم وێ پرێ نها دروست بکەین یا هەر چار پارچێت کوردستانێ پێکڤە گرێددەتن و یاب ساناهی گەلێ مە شێت ساناهی سەرا دەرباس ببیت وپارچەک دبیتە هاریکار و پشتەڤان بو پارچا دی .

باشور: ریدانێن ڤێ دیماهیێ چ مەترسی ل سەر رەسیدێ کوردان بگشتی هەیە؟

د . کامەران بەرواری : دەسهەلاتا کوردی مخابن د ڤان بیست سالادا مفا ژ سەربورا خو نەدیتیە گەلەک دڤیا ڤان بیست سالادا ژێر□خانا ئابوریا کوردستانێ ژ هەمی ئالیەکی ڤە تایبەت ژ ئالیێ ئابوریڤە و ژ ئالیێ دارایی و لەشکەری و ژ ئالیێ ئامادەکرنا ملەتی ژ لایێ دەرونیڤە و ژ لایێ چێکرنا ئیرادەیڤە و ژ لایێ دبلوماسی و پەیوەندییێت

سیاسی ڤە دگەل دەرڤە و دگەل ئالیێ دروستکرنا ئێکەتیا نەتەوەی پێویستە حکومەتا کوردستانێ و پارتێت سیاسی دەسهەلاتدار باش ل سەر ڤان خالا راوەستابان لێ مخابن وەکو پێویست تشتەکێ هوسا نەکریە تایبەتی ژی ل باشورێ کوردستانێ پرسێت چارەنڤێس هەمی هاتینە هەلاویستنێ یان ماینە هەلاویستی وەکی دیارکرنا سنورێت باشورێ کوردستانێ پرسا دەڤەرێت ناکوکی ل سەر ئەوێت بێژنێ مادێ 140 وپرسا پێشمەرگەهی وپرسا بودجەی پرسا پەیوەندیێت سیاسی زور پرسێت گرنک هەنە ماینە هەلاویستی لێ سەر ڤێ هەمیێ را هێشتا دەم مایە.

ئەگەر تایبەت پارتیێت دەسهەلاتدارێت کوردستانێ حەز بکەن مفا ژ ڤێ قوناغا نها وەربگرن مللەت ئامادەیە ئوپوزسیون هەیە خەلکێ دی ژ دەرڤەی ئوپوزسیونێ هەیە تنێ تشتێ تێتە خاستن ئەوە ئەم ئیرادەیەکا پیلاین و ب دلەکێ سافی پێنگاڤێ پاڤێژین بەرەڤ ئێکەتیا نەتەوەی ڤە و پێنگاڤا نەتەوەی ئەوە گرێدانا کونفرانسەکا نەتەوەی یە کوننفرانسەک نەتەوەی یا هەر چار پارچێت کوردستانێ خەلکێ کوردو مللەتێن دی و دیبانەتێت دی ل کوردستانێ دژین و دەرڤەی کوردستانێ دژین هەمیا تێدا کوم بکەتن ئەو گرنتیا ئێکێ یە ژ بو پاراستنا دەستکەفتێت کوردان چ جارا کورد ب هیڤیا ئالیێت دەرڤە نابنە تشتەک و چ جارا کورد نکارن بێی ئێکەتیا نەتەوەی دەستکەفتیێت خو بپارێزن ئەڤە کومارا مهاباتێ نمونەیە و کومارا سور سوڤیەتی و شورەشا شێخ سەعیدێ پیران و شورەشێن دی ل باکور و شورەشێن دی ل باشور نمونەنە کو ئەم نەشیاینە تنێ ل پارچەکێ ئان ژی حیزبەکێ بتنێ ئان ژی شورەشەک بتنێ ل پارچەکێ دەستکەفتیێت نەتەوەی بپارێزن.

ئەو جهێ مخابنیا مروڤیە دەما سەروکێ هەرێمەکێ بریارەکێ ددەت و د واقع دا پێچەوانی بریارا وی بهێتە کرن ئەڤە نیشانا هندێ یە یان ئەو بریار نە ژ جدی و سەمیمی دایە

باشور : سەرەدانا سەروکێ هەرێمێ بو بادینان چاوا دبینی ؟

د. کامیران بەرواری: سەرەدانا سەروکێ هەرێمێ بەردەوام بو دەڤەرێت کوردستانێ کارەکێ باشە چونکی سەروکێ هەرێمێ حەز بکەت حەز نەکەت سەروکێ مللەتێ کورد هەمیێ یە سەروکێ خەلکێ کوردستانێ یە ژ بەرهندێ خورت بونا تێکەلیێت وییێت راستەوخو ناڤبەینا وی و تەختێت جڤاکی دا پێتڤیەکە و ئەرکەکە سەر سەروکێ هەرێمێ هەر ژ گەرمیان بگرە هەتا تو دگەهیە زاخو لێ سەروکێت ژوەلاتەکی د گەرەکێ دا یان د گەریانەکێ دا نکارن رەوشا راست و درست و دەنگێ جادێ یێ درست ببهیزن، دڤێت سەروکێ هەرێمی ل کوردستانێ بونمونە ل بەهدینان یان گەرمیان دەرڤەی بەرپرسێت حیزبی یان بەرپرسێت ئیداری هندەک کەساتیێت ئوپوزسیونێ ببینیت، بتنێ هندەک کەسا دەرڤەی ئوپوزسیونێ ببینیت هندەک کەسێت سیاسەت مەدار ببینیت هندەک کەسێت رەخنەگر ببینیت هندەک کەساتیت جڤاکی ببینیت د ئاستێت جودا جودا دا ژ بو هندێ دەنگێ راست و درست یێ برێڤەبرنا ئیداری هەم سیاسی هەم بێت جەماوەری ژ بو سەروکاتیا هەرێمێ دیاربیت و ئەو بکاریت دەرئەنجامێ وان دگەهینە وی بریارا بدەت بێگومان زەحمەتە مروڤ د جڤینەکا گشتی دا دگەل سەروکێ هەرێمێ هەر تشتی بێشتێ چونکو د وێ جڤینێ دا هەر تشت ناهێتە گوتنێ لێ تو دکاری وەکو د رینشتنەکا ئاسایی دا تایبەتی نە درینشتنەکا رەسمی بیت و فەرمی بیت ترس و سانسور ل سەر نەبیت تو بکاری تشتێ پێویست بێژی لێ مخابن تشتێ مللەتێ مە ژێ عاجز ئەوە چەند جار سەروکێ هەرێمێ هاتیە بەهدینان و بریارێت چاکسازیێ داینە و ئەو بریار د باش ژی بوینە بەس بجە نەهاتینە ، بونمونە ل سالا 1999 دەما سەروک هاتیە بەهدینان کوراسەیەک دەرێتێخستیە و نوکە ل بەردەستێ هەمیایە ل وێرێ ئاشکرا دکەت و دبێژیت ئەڤە دەمێ شەش حەفت سالایە گەندەلی ل بەهدینان هەیە و دڤێت گورانکاریێت جدی بکەین و هەمی رەنگێت گەندەلیێ ژی و رێکێت چارەسەریێ ژی تێدا دیارکرینە لێ مخابن یێک پێنگاڤ ژی ژ بو چارەسەرکرنا وان رێکا نەهاتیە هاڤێتن هەر ئەڤروکە ئەگەر ئەم وێ کوراسێ ئان ناملیکێ ل بەر چاڤ دانێین دێ بینین کانێ چ پێنگاڤ هاتیە هاڤێتنێ ل سالا 1999 هەتا نوکە .

هاتنا وی بێگومان دڤێت شێوازەکێ رەسمیتر وەرگرتبا ب دیتنا مە، چونکی سەروکێ هەرێمێ دەمێ دچیت جهەکی دڤێت کاربەدەستێت حکومی دگەلدا بن یان ژی کاربەدەستێت سیاسی یێت هەمی پارتا دگەل دابن چونکی سەروکێ هەرێمێ نکاریت وەک کەسەک سەرەدانا دەڤەرەکێ بکەت باوەرا من ئەگەر پارتێت دەسهەلاتدار و دگەل پارتێت ئوپوزسیونێ دگەل دابان دا پتر سەروکاتیا سیاسەتا کوردستانێ کەتن و ئەگەر بەرپرسێت حکومی ژ وەزیرا و پەرلەمانی دگەل بان دیسان دا نیشانا هندێ بیت کو مە حکومەتەک هەیە و کو ئەڤە سەروکێ هەم یێ دەسهەلاتا کوردستانێ یا بلندە و هەم ژی وەکو کەسەکێ جڤاکی ژ ئاستەکی بلند ڤیایە رەوشا گەل نێزیک بزانن.

ئەو جهێ مخابنیا مروڤیە دەما سەروکێ هەرێمەکێ بریارەکێ ددەت و د واقع دا پێچەوانی بریارا وی بهێتە کرن ئەڤە نیشانا هندێ یە یان ئەو بریار نە ژ جدی و سەمیمی دایە یانژی ئەوێت پشت ویرا وان کارێت دژی بریارا وی دکەن ئەوان دڤێت پێل وان بریارا دانێن و بریارێت وان جە نەئینن ژبەر هندێ ژی دڤێت سەروکێ هەرێمێ سەر ڤان خالێت هوسا هەستیار جدی راوەستیت بریار دا رەوش بهێتە ئاسایی کرن هاتنا وی پشتی روژەکێ ژ ریدانێت بەهدینان تشتەکێ گەلەکێ باش بو بەس گوهنەگرتن ل بریارێت وی و بجە نەئینانا بریارا بێگومان کارەکێ خراب کرنە سەر رەوشا ئەمنی ل بەهدینان، ئەگەر کادرێن یەکگرتو نەهاتبا گرتنێ دبیت ماوێ چەند روژەکا رەوش هاتبا ئاسایی کرنێ لێ ئەو گرتنا بەردەوام ب تایبەتی یا رەنگەکێ کادرو پەیامنێرا کو چ پەیوەندی ڤان ریدانا ڤەنە شێوازەکێ دی هاتە لێکدانێ کو دیارە هەر ئەڤ سوتنە و ئەڤ کارە بو هندێ بو ئەو کەسێت دەنگێت نەرازی ل بەهدینا بهێنە بێدەنگ کرن .

تۆپ ل زاخۆ

کابتن ل هەولێرێ

بەرەڤان ئەحمەد- زاخۆ

بوچون و شلوڤەکرنێن جودا بو رویدانێن زاخۆ هاتنە کرن، کۆ هەر ئێک ژ وان ژی مەرەمێن سیاسی و حزبی ل پشت هەبوون، لی گەلەک شلوڤەکرین دی مابنە نە هاتنە بەحسکرن.

چاڤدرێن سیاسی و میدیایێن ئەهلی و حزبی چەندێن سیناریو ئاشکراکرن مینا: ناکوکێن ناڤبەرا بەرپرسێن پارتی ل زاخۆ، شەرێ بالێ بەرێزان نیجیرڤان و مسرور، رولێ یەکگرتوو، هاندانا خەلکێ ژ لایێ مەلا، ڤەکێشانا هێزێن ئەمریکی....هتد

هەر ئێک ژ ڤان سیناریوا ب رەنگەکێ قابلی راستیی نە: دبت ناکوکێن بەرپرسێن پارتی هەبن چونکە بوچی نە هاتە کونترول کرن، دبت بو لاوازکرنا پێگەهێ نیجیرڤان بت د حکومەتا داهاتی دا، یەکگرتوو رول هەبوویە هێش چەند کەسەک ل وێری بوون کەنالی سپیدە پەلە گوت! زاخۆ خونیشاندانە، راستە چەندین مەلا خەلک هاندابوون، ڤەکیشانا هێزین ئەمریکی ژی ئەگەرەکا لاوازە..

هەگەر ئەڤ سیناریوێن هان راست بن ئەڤە ژ بەخت رەشیا زاخۆییانە هەمێ دەما دبن قوربانێن ململانێن سیاسی و بازێرێ وان دبت گۆرەپانا ئێکلاکرنا حسابانێن سیاسی یێن حزبا و....هتد

زاخۆ پشتێ ١٩٩١ێ ژی گورەپانا توندا ململانێن پارتی، یەکیتی، پەکەکە بوویە کۆ دناڤ ڤان هەمی کێش ڤەکێشادا دا خەلکێ زاخۆ قوربانی بوویە نموونە ژی، پەڤینا ٢٧ی شواتا ١٩٩٤ی کۆ پتر سەد کەسا گیانی خوە ژدەستدا و زێدەتر بریداربوون.

ئەڤە ژی ژ خەمساری و لاوازیا بەرپرسێن زاخۆیە، کۆ ئەو دێڤ بەرژوەندێن خوەڤە نە وئاگەه ل وەیرانیا ڤێ بازێرێ نەماینە

پرانیا بەرپرسێن زاخۆ خەلکی نە ژ زاخۆنە لێ گەلەک ژ وان ژ خوە ناگرن مالێن وان ل زاخۆ بن لدهوکی نە بیتنی دەمێ دەوامی دهێن زاخۆ وەک مێهڤان نەک وەک خودان

هندەک بوچونێن دی ژی هە نە ، نە دخوازم بەحسێ وان بکم، هەر چەندە پارتی زاخۆ ب کەلها خوە دزانت، لی ئاشکرایە ژ گەڤندا چریسکێن دەنگێن نە رازی ل زاخۆ سەرهلداینە.

د سەدی ٢٠ ی دا زاخۆ پێگەهەکێ بهێزی کوردایەتی بوو، هەمزەعبدوللای زاخویی رولەک گرنک د دامەزراندنا پارتی دا هەبوو، ئێکەم گۆلەیا شورەشا ئەیلولی ل ڤێ بازێرێ دەست پێکر، هەروەسا گوڵان ژی، سیدا سالح یوسڤی سوسیالست چێکر، پێگەهێ قیادا موقت و پارتێ گەل بوو، ئێکەم بازێربوو ل بەهدینان هاتیە رزگارکرن ل سالا ١٩٩... هتد...

نها ژی زاخۆ بنگەهێ فشاری یە ل بادینان وەهەردەما دەنگێن نارازی بلند بوون رویدانێن وەک هەینیا ١٢/٢ پەیدا دبن و یێن وەک سالا ٢٠٠٠ دەما گومرکا ئیبراهیم خلیل سوتنێن، و تاکە بزوتنەوا بەهدینی و ئوپوزسیون ئانیدەی گەلە کۆ ئەو ژی ل زاخۆنە.

رویدانێن هەینیا ١٢/٢ من ب پەیامەکا نەرما زاخویان بو دسهەلاتێ دیت، سەرەرایی هەبوونا وان سیناریوین مە بەحس کرین بەلێ ئەزی رژدم سەر ئەڤا بەحس دکم

پرسیار ئەڤە یە بوچی پەیامەکا نەرم بوو، چەوا، مانە زاخۆ هاتنە سوتن و وان رویدانا دەڤەرا بەهدینان ڤەگرت و بووینە ئەگەرێن ململانێن سیاسی و کومەلایەتی و زیانێن ئابوری، بەلێ بێگومان

لێ مەبەستا من ئەوە خەلکێ زاخۆ وەک لسەری مە بەحس کری هەر وەختا بخوازن دشین فشاری ل دەستهەلاتی بکن وەک شیاین بدەهان ئوتێل و دوکانێن مەی بسوژن و نەک کوردستانی بەلکو هەمی جیهانی بینە ئاخفتن

گەلو ئەڤە نە پەیامەکە بو دستهەلاتێ کۆ زاخویێ دشین جهێن دیتر ژی بسوژن...، بێگومان بەلێ، زاخوییان ب ڤان رویدا گۆتنە دستهەلاتێ هەردەما ئەم بخوازن دشین زاخو بسوژن، تورەییا خەلکی گەهشت بوو کۆپیتکی لەورا ئەڤ چەندە رویدا

ئەز دناڤ دلی رویدانا دا بووم، گەلەک ژ وان گەنێجین دگۆتن (الله اکبر الله اکبر) باش ناسدکم چونگە ئەز ل گەرەکەکا شعبی مەزن بوویمە پرانیا وان گەنجان ژی یێن گەرەکین شعبی بوون.

ئەو گەنێجین دگۆتن (الله اکبر) هەروان دزانێ عمبار و دکانێن مەی ل کیڤەنە چونکە گەلەک ژ وان مشتەرییێن بەردەوام بوون، ل نک دکانەکێ مەی ئێکێ گۆتە هەڤالێ خوە دەفتەرا قەرزا بسوژە دا دا قەرزێن مە بێنە ژێ برن

ئەگەر ڤان خونیشاندانێن زاخۆ ئاراستەیەکا سیاسی هەبا دەما گەنجێن خونیشاندەر لبەر دەرگەهێ هەرێمدارێ را دەربازبووینە دا هێرش کەنێ، لی ئەڤە چەندی روی نەدا

سەلەفی کۆ نها د گەشەکردانە ل کوردستانێ و ل زاخۆ ژی تا نوکە بەحسێ وان نە هاتیە کرن، چونکە ب نێزیک پارتی دهێنە نیاسین لێ وان ژی رول هەبوو

گلەیی وپسیار ئەوە؛ باشە ما چ بەرپرسێن زاخۆ کابت نینن، بوچی تۆپ ل گورەپانا زاخۆ بوو و هەر پارێزان ئەو بوون لێ کابتن کی بوون و ل کیرێ بوون؟

یاداشتەکانی جەوهەر

بەشی سێ یەم

شەهید جەوهەر موحەمەد ئاغای مێرگەسوری لە سالی1943 ل دەڤەری مێرگەسور لە دایک بووە، تا قوناخی سەرەتایی خوێندویەتی ولەبەرکاری سیاسی پێی تەواونەکراوە وهەر زوو لەگەل باوکی وبراکانی؛ شەهید فاخر ئاغای مێرگەسوری وشەهید سەعید ئاغا سەنگەری خەباتی تێکوشانی کوردایەتی هەلبژاردووە ولەسالی 1963 بووە بە پێشمەرگە.

شەهید جەوهەر مێرگەسوری لاوێکی پێشرەو روناکبیرو خامە بەدەست بووە وهەروەها نوسەرێکی بەتوانا وتەکنیک کارێکی بەتواناش بووە، بەرلە سێدارەدانی لەلایەن سەرکردایەتی شورشی ئەیلولەوە، ژمارەیەک دەستنووسی خوی بەجێ ماوە، هەروەها چەندین تابلوی رەنگاو رەنگ کە بەدەستی خوی کێشراون تا ئێستا ماون، دیسان چەندین دەستنوس لەدوای خوی ماون وەکو بەرنامەی "بین السائل والمجیب" کە 120 لاپەرەیە لە رادیوی بی بی سی، ویاداشتەکانی کە 167 لاپەرەیە لەنێوان سالەکانی 1974 بو 1975 نوسیویەتی ودەفتەری کەشکول کە بەداخەوە تەنها 20 لاپەرەی ماوە، وچیروکی نانەوا کە زور درێژە وکەوتوتە دەستی کابرایەکی نەناساوەوە، وڕومانی فرمێسک وبرین کە 130 لاپەرەیە جگە لە چەندین دەستنوسی تریش کە فەوتاون . شەهید جەوهەر لە شەوی 22 لە سەر 23 مانگی 3 سالّی 1975لە زیندانی رایات لە گەل گشت براکانی وبابی لەلایەن سەرکردایەتی شورشی ئەیلولەوە قەتل عام کران ولەدوای خو دوو کور ودوو کچی بەجێ هێشتون

لەیەکەم رۆژی کەرێگای رواندز کرایەو هاتوچۆ دەستی پێ کرد بو ناوچەی ئازادکراوی بالّەک،، لەسێ ریانی خەلّکانو بێشوک توشی کۆنە برادەرێک بوم کەوا سێ سالّا بەیەکەوە ئازاری حەپسیو زندانمان کێشابو لەبەندیخانەکانی عراق، وە ئەوکاتەی بەندبوین لەهەمو مفاوەزاتێکدا لی□ ئەپرسیم:

-کاکە بیرورات چۆنە لەم پێک هاتنە،..؟

لەوەلامدا بۆم ئسپات دەکرد کەوا ئەم مفاوەزاتە ماوەی پشودان و حەسانەوەیە سوپای میری دروستی دەکات بۆ کۆکردنەوەی هێزو توانا بۆ پەلامارێکی دروندانەتر بۆ سەرخاکی کوردستان.

و لەهەمو پێک هاتنو هدنەیەکدا ئەمە رای من بو، بەرەلّلا کراینو لەیەک جیابوینەوە ئەو بۆ رەواندزو منیش بۆ مێرگە سۆر.. ئیتر چاوم پێ نەکەوتەوە تا ئەو رۆژەی کەوا سەرلەنوێ لەسالّی 1970 رێگای رواندزو گەلّالّە کرایەوە وە لەسەر سێ ریانەکە توشی بۆمو پر بەدلّا کردمە باوەشو ئەویش ماچی کردمو کەوی خۆشی لەسەر سمێلەکانی سەمای دەکردو لەخۆشی ئەو رێک کەوتن نامەی یازدەی ئازاری دەمی بەیەک نەدەکەوتەوە لەبەر پێکەنین، وە دوای چاکو خۆشی هەمان پرسیاری ئاراستەکردمەوە:

-ئەی ئێستا کاکە گیان خۆ هیچ نەماو ئەم مفاوەزاتە دوا مفاوەزاتە لەمێژوی گەلو شۆڕشی کورد..!؟

وەبەهەمان باوەڕی جارانمەوە لەسەر ئەساسی ناسینی بەعس پێم گوت:

-عەزیزم دەبێ هەر ئەوەندەش دلّمان بەو مفاوەزاتە خۆش بێت تاکو بەعسیەکان خۆیان ئامادە دەکەنەوەو دەتوانن بەتەواوی دەسەلّات بەسەر عراقدا بسەپێننو بەنیازێکی کاتی هاتونەتە پێشەوە، بەلّام تەمەنی ئەم مفاوەزاتە لەهەمو مفاوەزاتێتر درێژتر دەبێت وە پەلاماری هێرشی دوای مفاوەزاتیش لەهەمو هێرشێکی تر. خوێناوی ترو درندانەتر دەبێتو ئەمان زۆرتر زیان بەخش دەبن.

بەهەرحالّا بابێمەوە سەر باس. دوای رێک کەوتن نامەکەی ئازار سەرکردایەتی شۆڕش کەوتە ئەو باوەڕە کەجارێکی تر شەڕ نابێتەوەو دەرخون بەسەر دەمی مەنجەلّی شەڕ دانراو کەوتنە لەخۆ بایی بونو کەوتنە کۆکردنەوەو خواردنو رابواردن(تەنها شەخ× بارزانی لێ دەربچێت کەوا جەنابی بارزانی زۆرباش حەقیقەتی ئەم بەعسیانەو هەمو میریەکانی تری عراقی ئەزانی).

بەهەرحالّا شۆڕش لەقۆناغی شەڕ کەوتە قۆناغێکی حەساسترو گرنگتر، ئەویش قۆناغی شەڕی سیاسەت بو، بەلّام لەم شەڕە بەپێچەوانەی شەڕی فعلی ئێمە لاوازترو بێ هێزتر بوین لەدوژمن، وەئەتوانم بلّێم ئەوەندەی دوژمن ئێمەی ئەناسی، ئێمە ئەوەندە ئەومان نەدەناسی، دوژمن کەوتە داپچڕاندنی کاربەدەستانو سەرکردەکان لەجەماوەری گەلو پێشمەرگە، پێشمەرگە کەوتە پشت گوێو کارکەنار بوو کاریان پێ نەما، بەبێ ئەوەی حساب بۆ ئەوە بکەن کەدوا رۆژێکی تری سەخت لەپێشەو هەر ئەم هێزە پۆلّاییەی پێشمەرگە ئەتوانی بەرامبەر دوژمن بوەستێ بەرگری لەمافو بونی گەل بکات.

بەلّام بەپێچەوانەوە. پێشمەرگە چەوسێنرایەوە هەزارەها خێزانی شەهیدان لەبیرکرانو کارکەوتە ئەوە هەریەکە خۆی بژێنێ..! بەمەش دوژمن دەرفەتی دەست کەوتو کەوتە کڕینی ئەمو ئەو هێنانیە ریزی خیانەتو خرابکارو لەگەلّا شۆڕش، و هەزارەها دیناری لەم رێگایەدا خەرج کردو، وەهەلّوێستی دورە پەرێزی کاربەدەستانمان لەجەماوەری گەلو پێشمەرگە بوەهۆی دلّا رەش بونو بێ ئومێدی، وپێشمەرگە لێوی خۆی گەزتەوەو تێ گەیشت کەوا چارەنوسی چی بەسەرهات لەدەست برا گەورەکانی. بۆیە کەوتە ئەوەی بلّێت.

-با وابێت ژیان دورە، رۆژێک دادێتەوە لێتان بقەومێو کارتان بەئێمە بێت..!

هەلّوێستی کاربەدەستان پەردەیەکی لەکەم باوەڕی خستە نێوان پێشمەرگەو ئەوان، وە هەر ئەوەش بو کارێکی زۆری کردە سەر شەڕی داهاتو.

بۆ نمونە:

لەسالّی 1971، سالّێک وچەند مانگ دوای شەڕ وەستان سەردانێکی شاری زاخۆم کرد، توشی یەک دو پێشمەرگەی ناسراو بۆم لەکاتی شەڕ برای ژێر چەکو یەک سەنگەربوین لەهێزی کاوەو رزگاریو خەبات. زۆر بەیەکەوە شادبوین، دوای کەمێک بەپیاسە گەشتێکی ناوشارمان کردو بەرەو((پردی عباسیه)) رۆیشتین، بەرلەوەی بگەینە پردەکە دیمەنی

خانوێکی زۆرجوان سەرنجی راکێشام، قەسرێکی دو قاتی زۆر گەورەو بەرزو جوان بو،

پرسیارم کرد داخوا هی کێیە.. یەکێکیان وتی بلێم هی کێیە..! هی یەکێکە لەکادرو کار بەدەستەکانمان، پێشمەرگەبو لەگەڵا منو لەیارمەتی زیاتر.. نانی ئیلاهی نەبو بیخوات، بو بەکادر ئینجا سەر لقو لەگەڵا کاربەدەستانی خۆی رێک خست، شەڕ وە ستاو چوە شار لەگەڵا هەر کاربەدەستێکی تری ئێمە، زۆری نەبرد گەڕاوەو دەستی کردو بەدورستکردنی ئەم قەسرە.. وە بەشێوەیەکی سادەو ساکارو بە لەهجەی زاخۆی کەوتەوە قسەو پرسیار: ((کوڕۆ تو ئەڤ پارە ل کیجی هێنان.. تۆ کەنگی هۆ رازاندەڤە تو بچی هۆ توڤە شوشە بەند کردو چیمەنتۆکردو رازاندڤەو ئەڤ پەنجەرو دەرگەهێت هوت عەجیب پیقەکرن، توبچی هوتوڤە کەسکو وسورکرو دیواری وی نەفشاند..)).

پاشان روی کردەوە من گوتی ((ئەڤەیە فەرقا مسۆل و پێشمەرگەها)).

ئەمە یەکێکە لەسەدەها حاڵەتی تری جیاوازی نێوان پێشمەرگەو کاربەدەست، وەهەر ئەم حاڵە بو کەوا لەکاتی شەڕو دەست پێ کردنەوە لەجەبهەی زاخۆ وەکو دەیان جەبهەی تری شەڕ، کاتی سوپای بەعس هێرشیان هێنایە سەر گەلی زاخۆ و بەبێ شەڕێکی وا کەباس بکرێت گەلی داگیرکردو هەر وەکو کەسی لەپێش نەوەستابێت.

وە کەپرسیاریان لەپێشمەرگەکان کرد بۆ شەڕتان نەکرد لەوەلامدا ئەیان گوت:

((با ئەوانە شەڕبکەن کەوا خاوەنی قەسرو قسورو سەیارەن)) وە وانەبێ ئەم فەرقو جیاوازیە تەنها لەڕوی هەبونو نەبونە وەبێت بەڵکو لەکاروبارو رەفتارو دەوایرەکانیان هەروابو، دەیان پێشمەرگە لەبەردەرگای دایرەکان گلێر دەبونەوە کەس نەبو بایەخیان پێ بداتو کاروباریان بروێنن، دەیان خێزانی شەهیدان لەبەربێ پارەوپولیو دەست کورتی ئەکەوتنە بەردەرگای دایرەکانو بارەگاکانو بەدەست بەتاڵیو بێ ئومێدی دەگەڕانەوەو فرمێسکی خەمو خەفەتو بێ کەسی گونای سیس دەکردن. نمونەیەکی تریش بۆ ئەم جیاوازیەی نێوان پێشمەرگەو کاربەدەستان:

پێشمەرگەیەک ئەچێتە بەغدا بۆلای یەکی لەوەزیرەکانمان تاکو کارەکانی بۆ بروێنێت، پاش حەفتەیەک لەهاتوچۆو سکاڵاو پێشنیار پێشکەش کردن هیچی بۆ نەکرا، ناچاربو لەسەر رەسیفی شەقام لەبەردەرگای وەزارەت رابوەستێ تاکو وەزیری کورد لەدایرە هەڵا دەستێت، ئەچێتە پێشەوەو بەبێ چارەیەکەوە ئەڵێ: قوربان کارەکەت بۆ جێ بەجێ نەکردم.. وەزیریش ئەڵێ: بابم حکومەت نای کاتو..

ئەویش ئەڵێ: قوربان ئەدی ئێوە چین لێرە..!

وەزیریش ئەڵێ: هەروەکو بیەوێ پێشمەرگە بێ ئومێد بکات لەداخوازەکەی بابم حکومەت بەقوەتەو بەتۆپو دەبابە هاتوەتە سەرحوکم..!.

پێشمەرگەکەش بەبێز بونەوەیەکەوە لەناو قەرەباڵەخیەک دوجار سور دەداتو ئەداتە پەنجە تەقەو ئەڵێ:

((کەوایە دەبێ ئێوە بەقون بادانو چەقەنە هاتبەسەر حوکم..!!؟)). وانەبێ مەبەستم تانە لەشۆڕش دان بێتو بێ ئومێد بم لەشۆڕش بەڵکو ئەم هەڵوێستە باوبوو. وەهەمو کەسێک لەرۆژێکا دەیان جار دەی دیتو دەی بیست، وەئەم جۆرە هەڵوێستانەش هیچ کاتێک لەگەڵا رێرەوی شۆڕشو شۆڕشگێڕی ناگونجێ، هەرچەندە تەئسیری کەمە بۆ رژێمێکی دامەزراو، بەلام بۆ شۆڕشی گەل کەخۆ بەخت کردنو بەکوشت دان ئیختیارییە، وەئەم جۆرە جیاوازکاریە بەزیان دەگەڕێتەوە بۆ یەکیەتی ریزەکان پێشمەرگەو ئیتاعە بۆ قیادە.

ئەمە لەلای شۆڕشەوە بەلام لەلای حکومەتی بەعسیشەوە وە دڕندەیی ئەو هەموو خەڵکی تۆقاندبو، وە بەدرێژایی ساڵەکان ئاشتی وەجبە وەجبە تەرمی سەدەها کوژراوی کوردو خەڵکی تر فڕی ئەدرا سەرجادەوکوڵانو دەرەوەی شارەکان کە لە (قەسری نهایە)و شوێنانی تری تحقیق لەژێر ئازارو ئەشکەنجەدا ئەکوژرانو لاشەیان ئاڵۆز دەکرا، بێجگە لەوەی ئەمنو ئیستخبارات ئەکەوتنەگرتنو کوشتنی خەڵک لەناو شارەکانداو هەمو جۆرە جەنگی دەرونی (حرب نفسی)لەگەڵا خەڵک بەکاردەهێنا بۆ سەپاندنی هێزو توانای خۆیو بەخەڵک سەلماندن کە لەخۆی بەولاوە هێزێکی تر نیە خۆیانی پێوە ببەستن.

ئەم کاروکردە دڕندەو نامرۆڤانەی بەعسیەکان ساڵی 1962ی حوکمی ئەوانی ئەخستەوە بەرچاوی خەڵکو مەترسیی بێ ئەندازەی ئەخستە ناو جەرگی هەمو کەسێک بەتایبەتی گەلی کورد بێجگە لەوەی کەخەڵک بەئاشکرا هەستی بەوە دەکرد کەخالەکانی (بنود) رێک کەوتن نامەکەی ئازار نەهاتنە جێو کەم کەم رێک کەوتنەکە قووت دراو ئەمە هەموی بوە هۆی کشانەوەی خەڵک لەمیریو چاویان بڕیە شۆڕش کورد کەپەناگای بێ ترسی خەڵکە.

بەرەبەرە ماوەی رێک کەوتن نامەکە کەم بوەو بەرژەنگی شەڕ لەئاسۆدا ئاشکرابو وەبێ ئومێدی باڵی رەشیی بەسەر خەڵک دا راکێشاو پارتیو شۆڕش کەوتنە پەنجە خستنە ناو چاوی یەکتر لەگەڵا میری بەعسیەکانو روداوی بچوک بچوک فراوان بونو بەرەو هی زلتر خۆیان ئەتواند وە لەو ماوەی دواییدا لەکاتێکدا خەڵک تۆقا لەدڕندەیی بەعسیەکان شۆڕش هەنگاوی زۆر زلی هاوێشت لەڕوی پروپاگاندەو ئاشکراکردنی هێزو توانای خۆیو ئامادەبونی بۆ شەڕی داهاتو.

جموجۆڵا دەستی پێ کردو شۆڕش کەوتە خۆیو چەکی سەنگین کەوتە جوڵانەوەو هێزو بنکەکان دامەزرانەوەو تەعبئەی گشتی کراو هێزی بەرگری میللی بناغەی دانراو چەک لەزۆرشوێن دابەش کراو سەرکردەو کاربەدەست دیارکرانو چالاکیە ئاشکرا ئەهاتە بەرچاو.

کاربەدەستانی بەرزو ناسراو کەوتنە بیروڕا دەربڕینو ئیشارەت کردن بۆ هەندێ شتی گرنگو حساس.

وە لەکۆتایی ساڵی 1973 گفتوگۆی رەسمیی نێوان پارتی دیموکراتی کوردستانو پارتی بەعس دەستی پێ کرد بۆ جێبەجێ کردنی رێک کەوتن نامەکەو دیارکردنی جۆری حوکمی زاتی کەوا کورد دەیەوێ وەنوێنەرو وەفد بەردەوام ئەمسەرو ئەوسەریان دەکرد بەلام وادیار بو هیچ هەنگاوێکی وا نەدەهاوێژرا کەئومێدی رێک کەوتنی تێدابێ، وە لەهەر گەڕانەوەیەکی وەفدی شۆڕش کۆسپەی تازە ئاشکرا دەبون لەرێگای پێک هاتن، تاوای لێ هات نسبەتی ئومێد بۆ پێک هاتن گەیشتە 30% و بەرەبەرە کەمتریش دەبو تا لەمانگی شوبات گەیشتە 5% تەقریبەن، ئنجا هاتوچۆش قەدەغەکراو پەیوەندی بەتەواوی بڕا، (تەنها چراسوسکێکی زۆر لاواز مابو لەئاسۆدا بەنەزەری ئومێدەوارەکان)، بەلام ئەو چراسوسکەش کوژایەوە بەگەڕانەوەی کاک ادریس بارزانی لەبەغدا لە974/11/9 کە لەسەر داخوازی میری چوبو بۆ دانانی هەلێک، بەلام چون چو بەو جۆرەش گەڕایەوەو میری یەک تۆسقاڵا گۆڕانی لەهەڵوێستی نەکرد.

روداو زۆربونو بەرزبونەوەو هەردولا کەوتنە خۆیان، خەڵک دەستی کرد بەهەڵاتن لەشارەکانو باریان کرد بۆ ناوچە ئازادکراوەکان وە لەهەر رۆژێکا سەدەها خێزان ئەهاتە دەر لەهەمو شارەکانی کوردستان، بەبێ ئەوەی میری هیچ کەسێک قەدەغە بکات هەروەک بیەوێت ئەوەی لایەنگری شۆڕشە لەناو شارەکان نەمێنێت بەگوێرەی ئاشکراکردنەکەی (×دام حسێن) کەئەی گوت ((باشتروایە دوژمن لەسەنگەرێک بێتو ئێمەش لەسنگەرێک)).

بريار گاباری

ئەم مودێلێ دەولەت ديموكرات دخوازين نەک دەولەت نەتەوە

سيروان رەمەزان ودانا رەزگەیی: قەنديل   پشكا نيگێ

بريار گاباری كو ئەندامێ كونسەيا كەجەكێ يە (كوما جڤاكێن كوردستان) وخەلكێ باژێرێ سنەيە ل روژهلاتێ كوردستانێ، چەندين سالە دناڤ ريزێن پەكەكێدە وەكی سەركردەكێ فكری دەركەتييە ونها ژی وەكی كونسا بریڤەبرنێ وەكی سەركردە دەركەتيە كو دبەرەتدا ل چار كەسان پێک هاتيە وهەر ئێک ل پارچەكا كوردستانێ يە ..

بريار گاباری دهەڤپەيڤينەكا تايبەتدا دگەل ستافەكێ گوڤارا باشوربەرسڤا چەندين پرسيارين مەدا لسەر هندەک مژارێن تايبەت ..

گاباری سياسەتا پارتی چارەسەر رەخنەدگرە وبەحسا دەولەت نەتە ودەولەت ديموكراس دگەل مە شروڤە كر وئيمارژە دا وێ يەكێ كو ئەزمونا دەولەت نەتەو فەشەل ئينايە وديار ژی كر كو ئەڤە 13 سالە پەكەكێ ستراتيجيەتا خو گهورتيە..

باشور : كەجەكە چ ئەرک وباندور هەيە؟

بريار گاباری: كەجەكە وەكو چەترەک هەمی پرسگرێكێن جڤاكی گرتينە دەست وبزاڤەكا پر ئالييە؛ جڤاكی وكلتوری وسياسی و.. هتد وبتەنێ يەک مژار هەلناگرە وناگرە دەست بەلكو خودی هەمی پرسگرێكێن جڤاكی خو درەخستيە.

دروژهلاتا ناڤيندا گەلەک تەڤگر وتەكوشين هەنە يان تەكوشينەكی سياسی يە يان تەكوشينەكی چينايەتی يە يان دەموكراتيكە، يانی پارچە پارچەيە، نمونە ئەو تەڤگەرا چينايەتی ل ولاتێن داگيركەرێن كوردستانی بزاڤێن چەپ مەشاندن دنەريناواندا ئەو بوو دگوتن؛ بلا شورشا چينايەتی بسەر كەڤە دپشت رە پرسگركێن ئەتنيكی ئەمی چارە بكين هەتا بلا ديكتاتوری سەركەڤە ئەمی پشترا مەسەلێن ديموكراتی بگرن دەست يانی مژارين هوسا دجيهانێدە ژی هەنە

فەرقێ پەكەكێ ب وان تەڤگەران رە چييە.. ئەوە كو جڤاک ب ئاوايەكێ كونكرێت بێنێک پارچە دگرە دەست وهەمی پرسگرێكی وی بهەڤرا دخە روژەڤێ يانی تەكوشينێ وی ددە بهەڤرا ونەجودا جودا ئێكی فەدای يەكی

ناکەت وب ئێکیرا نابێژە کا بلا ئەو بچە پشت ویرا ئەوێ دی..

ژبەر وی یەکێ نها پەکەکە تەڤگرەکا نەتەوەیی یە وتەڤگرەکا چینایەتی وکلتوری ودەموکراتیکە وبزاڤەکا ئازادییا ژنە

بکورتی ئەم دکارن بێژن؛ پەکەکە پێشەنگاتییا شورشەکا کونکریتی ژبوی جڤاکی دکە ول هەماندەمێدە جڤاکێ دپارێزە وچاوا دپارێزە هێزێ خویێ چەکدار هەیە ودەستکەفتین گەلێ خوە دپارێزە

بزاڤەکا سیاسییە ئستراتیجیەتا خوە هەیە د ڤێ هەرێمێ وجیهانێدا داخازا مافێ کورد دکە دیسان حەرەکەتەکە دیموکراتیکە گوندا هەتا باژێرا رێخستنێ خۆ دیموکراتیک دکە وئیدعایا خو دکە کو دبێژە پێویستە یەک ئینسان بێ رێخستن نەمینە چونکی بێ رێخستن بوون یانی بێ ئیرادەبوون مینا پەزەکی ل مێێن خوە قوت دبە وهێرشێن درندا روبروی دبە

هەتاکو پەکەکە ژ لیستا تەرورێدا ژییە، لێ هوین دبینن پەکەکە ل هەلبژاردنێن کوردستانێدە سەردکەڤە وب هزاران سازێێن خوێێن مەدەنی وجڤاکی هەنە

پەکەکە دروخسارێن خوەدا تەڤگەرەکا چەکدارییە لجهێن کو نەنیاس ئەمما ل هەماندەمدا تو دبینی بزاڤەکا ئازادییا ژنە، ل ئاستێ هەمی جیهانی تو بزاڤەک مینا پەکەکێ نکاریە ژن بەشداربکەت دتەکوشینا سیاسیدا، وریڤەبەری وپێشەنگاتییا جڤاکی بکەت

پرانیا هێزێن سیاسی هەتا ل باشور ژی تەنێ لسەر پرسێن سیاسی وجارنا ژی لسەر پرسێن ئابوری دناخڤە وپرسێن ژن وجڤاکی ل خوە پەیوەندار ناکێ، ئەمما کەجەکە بزاڤەکا کونکرێتییە وهەمی چینێن جڤاکی بخورا دگرە دەست ولسەر وی بناغەی خو ئاڤادکەت ودبینن کو دمەسەلا زماندە پێشەنگتیا جڤاکی دکە، هەم لسەر مافێن کوردا ولسەر خاکا خوە ولسەر دەستکەفتیێن کوردا ژی ولسەر ئێکتیا کوردا ژی ولسەر مەسەلا چارەنڤیسا خوە وزاروکان و .... هتد کو پێشەنگاتیەکێ دکەت لسەر هەمی تەخێن جڤاکی

ئەگەر بروونی بخوازن پەکەکە ل سەر هەمی ئاستان پێشەنگاتیا جڤاکی دکەت لسەر هەمی پرسگرێکان خودی باندورە وخودی ئیمکان وهێز ورێخستنە، پرسگرێک چیە ورێکێ وان چنە وچاوا چارەسەردبن خودی دەردکەڤە.

هیچ عەجایب نەمینن کو کەجەکی لسەر زمان ولسەر گەلەک مژارێن دن ژی پێشەنگتیا خوەیە.

باشور : لێ ئەو هێزا کو ل باشور هەیە وتەرجەما ئەرینا پەکەکێ هەلگرتیە، کو ژێرا دبێژن پارتی چارەسەر، ل ئاسوێ ئەرینا واندا هندەکێ دوراتی هەیە دگەل خەمێن خەلکێ باشور، میناکو ئەو بێتر ئاریشێن هندور مژار بکە، دچە ل ئاستەکێ بلند ونەتەوەیی هن مژارن شروڤە دکە وخوە ژێرا مژویل کە، ئەڤ نەپرسگریکە؟

بریار گاباری: پارتی چارەسەری نەهەمان پەکەکەیە بتنێ دناڤبەرێ پارتی چارەسەری وکوما جڤاکێن کوردیتانێ هن پەیوەندی ژی هەنە، وپەیوەندی چنە؛ زێدەتر ل چارچوڤێ فکری وئیدولوژیکدایە، گەلەک رێخستنێن دی ژی ل دەرڤەی وەلات مینا چارەسەری هەنە وپەیوەندی ب وێ واتا تێت کو ئەو هزرا ئایدولوژیا پەکەکێ وئاپو وەکی ئستراتیژ قبول دکەن وب رێبارزەکی باش دبینن ولسەر وێ یەکێ خوە تەڤدگرن.

یێ دن ئستراتیجیەتەکی نەتەوەیی هەیە، یانی بنەرینا پارتی چارەسەری و پەکەکێ وگەلەک سازێێن دی ژی هەڤ قبول دکن، پرسگریکا گەلێ کورد یەک پرسگریکە، بەلێ کوردستان چار پارچەیەو چار سیاسەتێ داگیرکاری بسەر دمەشن لێ دبنگەهێ خوەدا

پەکەکە ل سەر هەمی ئاستان پێشەنگاتیا جڤاکی دکەت

یەک پرسگرێکە ژبەر ڤێ یەکێ مە ووانا پەیوەندیدار دکە،یانی وا ژی ئستراتیژیەتەکا نەتەوەیی دیموکراتیک قبولکرینە.

.. یا دن ژی ئەڤ نەشاشیە" بنێرە؛ تو گەنجەکی ودخوازی ئیشەکی بکی، ئێ تو دوێ ئیشێ دە چ دکی، کا بەرییا تە کەس وێ ئیش کریە یان نە، ئەزمون هەنە یان نە بسەرکەفتی وشکەستی، تو ژڤانا دکاری ژڤانرا فەیدە بکی"

ئەو ئەزمونێن دەموکراتیک ل پارچێن دن ول ژارچوڤێ تەکوشینا کەجەکێدا وانا دعەجبینن، وئەو نەتەنێ یێ کەجەکێ بەلکو ئەو دکارن ل روسیاژی ئەزمونێن جڤاکی ودەموکراتی یێ باش چ هەبە تو فایدە ژێ ببینی وهەروەها ل ئەمریکا وئەوروپا ول ڤر ژی داری قبول بکی

خالێن مەیێن وەک هەڤ ب پارتی چارەسەری را ئەوە، ل کوردستانێ ژیرا ئەم دکارن بێژن پەکەکێ ژی ئیدی خوە گهوەرتییە، ئاسناما پەکەکێ وەک بەرێ تەک حزبی دەرباز بوویە ونها سیستەمەکە بناڤێ کوما جڤاکێن کوردستانێ، ئەو سیستەم ژی وەک من بەحس کر سیستەمەکی ئیدولوژیک فەلسەفیک جڤاکییەو ل هەمی کوردستانێدە دخەبتە هەمی تاییەت مەندی وئەرین ورەنگێن جودا لخوە دگرە وکارییە وەک چەترەکی بگرە ناڤ خۆ، بڤێ هەڤپشکی ژیرا پارتی چارەسەری ئەندامەکە دسیستەمێ کەجەکێدە ول روژ ئاڤایێ کوردستانێ ژی رێکخراوسازێێن مەدەنی هەنە دناڤ سیستەمێ مەدا، ل باکور ژی هەنە.

لێ نها ئەو نێرینێن کو پارتی چارەسەر، کەجەکێ دبینن شاشن هەتا ئەز دکارم بێژم هنەک نێرینێن وی داگیرکەرێن کوردستانێ پێشدخەن وئەگەرێ وان ژی سیاسییە، چما چونکی پەکەکە دئاستێ ناڤ دەولیدا دلیستا تیرورێ دایە وی چاخێ ب سروشتی ئەو رێخستن وسازی وسیاسی وێ فکرێ قەبول دکن ژی وەک پەکەکێ بدن نیشاندان ئەو ژی مورا تەرورێ دێ کەڤت سەروان وناهێلن چالاکیان بکەن

لسەر وێ یەکێ ئەم دکارین بێژین سیستەمێ کەجەکێ ل هەرێما کوردستانێ ئەرین ورامانا خۆ هەیە وموديل وسیاسەت وتەجروبەکی خۆ هەیە وخوازە خۆ بو وی جڤاکی بدە ناسکرن لێ پارتی چارەسەر ژی ئەرکێ خو هەیە ئەمما نەکو ئەرکێ وێ ئەوە بە وەرە پەکەکێ بدە ناسکرن ئیجا دڤێ خالێدە رەخنێ وە دبە ل جێدا بە، وژاوا ل جێدا بە.؟؟

ل باشورێ کوردستان دا؛ جڤاک وکلتو رو سیستەمەک هەیە وتاییەتمەندێن وی جڤاکی ب پارچێن دن رە دگەلەک ئالیاندا هەڤبەشن، ودگەلەک مژاراندا ئەوەک هەڤن، ئەو ناڤ بەرێ باکور وروژهلات دا ژی هەر ئەو پرسگرێک هەیە ودناڤ بەرێ روژهلات وروژئاڤاژیدە هەمان پرسگرێک هەیە، لێ نها ئەگەر هێز وئیمکانێ تەهەبە وتو بخو خوە بدێ کار وڤەکولین بکی دەهر تشتیدە کەس پێشیاتەناگرە ژبەرکو ئاسناما تەیێ وێ دەرێ یە وئەرکێ تە ل ورە ولازمە دهەمیێ بیاڤاندا پرسگریکان ب ئاوایەکی رونتر ببینی وێ قاسێ تو دتشتێن

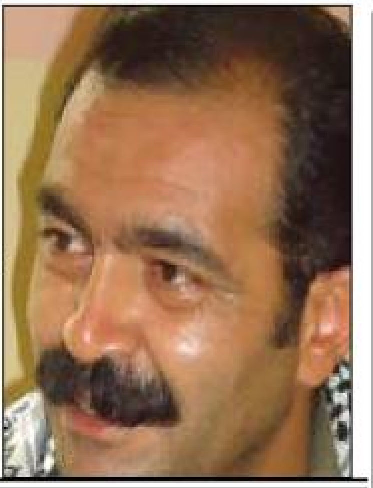

هنەک هێزێن دی یێن سیاسی هەنە ل باشور ب قاسەکی بتەنێ ل پرسگرێکێن هندوری مژویل دبن هاژ پارچێن دیێن کوردستانێ نامینە

هەڤ بەشیشدا دگەل پارچەیێن دندا غافل نابی.

نەتەوەیی بوون وەسایە لێ نها ئەو تەوازێ بوون لاوازە دپارتی چارەسەری کوردستاندە، ئەم ژی وێ رەخنە دکین، جارنا هند قاس نەتەوەیی یە کو خەلک دبێژە عەجەبە ژبوی باشور تشتەکێ نوی دبێژە یان نە وجارنا ژە ئەگەر پارتی چارەسەر نەوەسابە هنەک هێزێن دی یێن سیاسی هەنە ل باشور ب قاسەکی بتەنێ ل پرسگرێکێن هندوری مژویل دبن هاژ پارچێن دیێن کوردستانێ نامینە، ئەو ژی شاشن وتو دکاری بێژی ئەو ژی نە نەتەوەیی نە، ئەو تەوازێ گرنگە وئەز بوەرە ب ئاشکرا بێژم؛ ئەو رەخنە کەجەکە ل پەجەکێ دکە وگەلەک جارا ژی کریە وهەلدانەک ژێ هەیە ژبو دەرباز بوون.

باشور: ئیرو ل باشور مژارا راگەهاندنا دەولەتەکا کوردی گەرم بوویە، لێ دهەمبەردا لێکترازان ولێکڤەبوونەکا جڤاکی وهنەک پرسگریکێن هندوری بوینە چەپەر وسیستەیەک هەیە.. نەرینا تە چیە ل دور ڤێ پرسێ؟

بریار گاباری: منیش لێ نەرییە ل باشورێ کوردستانێدە دیالوک لسەر ڤێ تێکرن، کیانێ سیاسی ل هەرێمێ دچارچوڤێ عراقەکا فەدرال دە رەنگە زەمینێ خوش بە، لێ پرس ئەوە ئەگەر ببە چاوا دبە، وکورد چقاس ئامادەیە وچقاس نە بەرهەڤە، نقاشەک هوسا دناڤا جڤاکیدە هەیە وگەلەک روناکبیر ژی لسەر دنڤیسنن، ئالیێن سیاسی ل باشور جارنا وەکی گەفەک دبێژن دێ دەولەتەکا کوردی راگەهینین وجارنا ژی دبێژن خەونا شاعیرانە وجارنا دبێژن کورد دملێ ئابوری وسیاسیدە نە حازرە ژبوی راگەهاندنا دەولەتەکە کوردی وبیروراێێن سیاسێێن جودا جودا ژی هەنە وئەم ڤانا هەمیان تاقیب دکن.

لێ وەکو کەجەکە مەیزاندنا مە لسەر ڤێ مەسەلێ تە وەک ئانها ل باشورێ کوردستانێ یە، وتەواو جودایە، ئەو مەیزاندن ژی بەشەک ژێ سیاسیە وبەشەکا دن ژی ئیدولوچییە.

وەکە پشکا سیاسی؛ دکوردستانێدە دوو خەتێن سیاسی هەنە وهەرئێک ژی هنەک دەستکەفتێن خوە هەنە، ئەڤ دوو خەتە کو خەتەک دەولەت ودەسهەلات دخازە وچارەسەرییا پرسا کورد برێکا ئاڤاکرنا دەولەتا کوردیدە دبینن ودەستهەلات ژی وەک هەدەف دانایە پێش خوە وئەڤانا بنگەهێ خوە هەیە وفەلسەفا وان هوسایە

ژبوی مافێ چارەنڤیسا هەر گەلەکی دەولەت لازمە وئەڤ نەرین روژئاڤا دپارێزە و نها ئەو مژار وەک حەزەکی سیاسی ل باشورێ کوردستانێ تێ پاراستن وهەتا وەک ئارمانج وئاراستەکیش وگەلەک هێزێن دیتر هەنە ل هەر چار پارجا وێ وێ دخاون یانی قەناعەتا وان وەهایە کو کەنگی مافێ گەلێ کورد گرەنتی ببە ئیلا کو دەولەتەکا سەربخوە ئاڤا ببە.

خەتێ دن خەتێ مەیە وەک پەکەکە وکەجەکە، ئەم چارەسەرێ دەولەتا کورد برێکا ئاڤاکرنا دەولەتەکە نەتەوەیدە نابینین،

ئەم وی رەخنەدکین بئەگەرا کو ل ئاستێ هەرێمی وجیهانیدە تشتەک وەک تەجروبە لسەرچێبوویە؛ دەولەت نەتەو چیە دیتناسێ خوەدا..؟ .. جوگرافییا سیاسی کو لسەر بنەماێ ئیدولوژیکێ میلیگەرایی چارچوڤێ وێ دیار دکن ناڤدا روشم وفەلسەفەیا یەک دەولەت ویەک نەتەوە ویەک ئالاویەک زمان ویەک کلتور دوان دەڤەراندا دەولەت نەتەوەیی ل هن جهان چێبوویە وەکە ئیران وتورکیا.

نها ئەو مودێلێ دەولەت نەتەو ئەم دبینن دروژهلاتێ ناڤیندە ددتەمەنێ خوەدا پشتی 90 سال لشەرێ جیهانی یەکەم ئەم دنێرن دڤەیرانێدە نامەشە، نها هەمی دڤەیرانێدەنە وەکی ئیران وسوریا وتورکیە وعەرەب وئەڤغانستان وپاکستان ژی تێدەنە.

خوەدیێ مەزن یێ ڤێ قەیرانێ کینە، نەتەو ناسنامە وکلتو رو رەنگ وئاین وئاینزا وچین وهەمی دەولەتێن کو بونە قوربانی یەک نەتەوە وهەمی هاتن ژناڤبرن ب رێکا ئاسیوناسیونێ وقرکرنێدە ونها پرسگریکێن وان نەهاتن چارەسەرکرن وخودیێ ڤێ پرسگریگێ تەسلیم نەبوونە وسەر هلداینە نها.

ئەڤ هەرێم پرە ژڤی مودێلی مینا عراق کو کەمینەکا سونە برێڤە دبەت لێ پرانییا عراقێ شیعە تێدە هەنە دگەل کورد وئاشوری ویەزیدی وفلان وفلان.

هەتا تورکیا تەک رەنگێ تورک ولات برێڤە دبە وئیران ژی بەس فارس برێڤە دبە وهەمی ئالێێن دن ژی ل ڤان ولاتداندە هەنە .. یانی ئەو مودێل بسەر هەرکەسی هاتیە فەرزکرن.

ئەو مودێلێ نها ئەم دبینن وەکە کورد ئەم مەقدورێ وینە، ئەو ولاتێن ل ئەوروپایێ دشەرێ جیهاندە ب ملیونان لێک دکوشتن نها سنورێ خوە رادکن وپارێ خوە دکن یەک وهەتا پاسپورت راکرن کو بەرییا نها لسەر ڤان تشتان ب ملیون کەس دهاتن کوشتن وەک دینەکی میلیگەرایی نها هەمی ئەو مودێل رادبن وئەو رەوش هاتیە دەربازکرن لسەر ئاستێ جیهانی

ژبە وی ئەم وەکو بزاڤا ئاپوچی ئەو مودێلێ هەم دملێ سیاسیدە وهەم دملێ ئیدولوژیدە قبول ناکین" ئەلتەرناتیڤێ مە چییە ..؟

ئەم دخوازن مودێلێ دەولەت نەتەو بگشتی دەربازببن ودەموکراتیزە ببە بو هەمیان وببە سیستەمەکێ دەموکراتیک، کو هەمی دەنگ ورەنگێن جودا جودا ب ئاوایەکێ یەکسان بکاربە خو پێشبخینە وبباوەریەکا ئازاد تەڤ بکارن بهەڤرا ژیان بکن.

ئەم نە دگەل یێکتییێکی دەولەت نەتەودانە وئەم دخوازین جودایێ تەبملێ من را وێ من ب ملێ تەرا وەر قبول کرن و وەرە گەرەنتی کرن وب ئاوایەکی دلخواز بهەڤرا بژین ئەم چارەسەرییا پرسا کورد بڤێ رێکێ دبینین ومەسەلە نە کوردە وەکی کو ئبرانێ شەش حەفت قەومێ دن هەنە وئەگەر تە بتنێ یێ کورد دەست خست ئێ جارەکێ ئەو موێل بو ئاززیەکی وبەلوجەکی وێ ببە پرسگریگ

هەتا سالا 1999 ستراتیجیا پەکەکێ مە باوەری ب دەولەت نەتەوەی هەبوو لێ پشتی ڤێ مە باوەرێن خوە گهورین وستراتیجیەتەک نو دەستپێکر ونها ئەم دباوەریدانە کو ئەو خەونێن برێکا دەولەت نەتەو ودەسهەلات خوازی نکارە پرسگرێکا گەلێ مە چارە بکە.

گری یەک ژ هەلەبجە بو شەرنەخێ

ئاری عەبدولەتیف - هەلەبجە

هۆلی ئاهەنگەکان داخەن
دەرگای پارلەمان زنجیرکەن
... حیزبەکان با بچنەوە ماڵەوە
بازار و دوکان قوفلدەن
من نەفرەت ئەنیرم با بەرتان نەکەوی...

منالانی قوتابخانە مۆلەت بدەن
ئاسیا و ریبەر و کۆرەک و تیشک بپیچنەوە
دەروازەی کۆشکەکان سواغدەن بە قور
مەهیلن کەس بیتە سنوور
من نەفرەت ئەبەخشمەوە با پشکتان بەرنەکەوی

ئەنجوومەنی وەزیران بخەوینن
با وەزیرەکان سەرخۆش بکرین
ریگای گردەکان کویر بکەنەوە
ئوتیلەکان ببەستنەوە
من ژەهر ئەریژم با پریشکتان بەرنەکەوی

چیشتخانە و کافتریاکان دانیشینن
شەقامەکان خالیکەنەوە لە پیاسە
دادگاکان لەسەر قەنەفە پالخەن
مەسئوولەکان بەریکەن بۆ هەندەران
من تۆفانی تۆلە ئەجولینم با نەمکەنە تیرۆریست

ریکخراوەکان بیدەنگکەن
سۆپەرمارکیت و پاساژەکان کۆکەنەوە
بانقەکان رادەستی سەردابەکان بکەن
بەریوەبەرەگشتییەکان بنیرن بۆ سەفەر
من شەر دەکەم با نەدۆرین

مەیخانەکان مەستکەن
میحرابەکان بخەنە وەجد و خەلوەت
شیخەکان بدەنە دەست تەهلیلە
پزیشکەکان بەنجکەن
من بومەلەرزە داوەت ئەکەم با زارەترەک نەبن

شار بمەیەنن
مەلەوانگەکان وشککەن
بالی فرۆکەخانەکان لیکەنەوە
کونسولخانەکان تەجمیدکەن
من شمشیر لە کیلان دینمەدەر با بریندار نەبن

شاعیرەکان بدەنە دەست خەیال
فەیلەسوفەکان با بچنە ناو کتیبەکان
رۆژنامەنووسەکان بدەنە دەست هاوار
رۆشنبیران با بینە سەر جادە
من بۆ شەرناخ دەگریم با یارمەتیم بدەن

www.malameinfo
ماڵپەڕێ مالامە، مالا هەوەیە
Nûçe | Rojev | Gutar | Didar | Abûrî | Vekolin | Çand û Hûner | Sport | Tendrûstî | Nivîskar | Link | Em
مالا مە
MALA ME
Rojev
Silav li roja rojnamevanî ya kurdî, belê bo rojnamevanî ya AZAD
Nivîskar
Konferansa Ziman
Karayilan: Em ê li dijî terora dewletê şer bikin!
Malame
ji ajansa nuçeyên farat ANF
Li Silêmanî ye bi diruşmên BIJÎ SEROK APO bi sedan cewan meş û xwenişand...
Kurdisnatiyên Naverasta Nerwic Xonishandan jibu şhmizarkirn u protostokirna...
Îsraîl: Dibe em bi Ermenî û PKK'ê re hevdîtin pêk bînin
Karayilan: Em ê li dijî terora dewletê şer bikin!
باشور دمالامەدا بخوينە